

KONKRETY

37

Podchorąży zawsze zdąży ■

Szatańskie wersety ■

Siusianie na odległość ■

Element i reszta ■

Fot. JERZY KOSIŃSKI

LAT
POLSKIEJ MIEDZI

WYDANIE
SPECJALNE
"KONKRETÓW"

Manifestacja emerytów

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

Regionalna Sekcja Emerytów i Rencistów NSZZ "Solidarność" zorganizowała w miniony czwartek manifestację w Legnicy. Po demonstracji w Rynku emeryci złożyli na ręce wojewody legnickiego petycję skierowaną do prezydenta RP, Sejmu i rządu. Domagają się w niej wypłacenia waloryzacji świadczeń za IV kwartał ubiegłego roku, przywrócenia corocznej 100-procentowej waloryzacji emerytur i rent oraz nieobciążania świadczeń podatkiem dochodowym. Wojewoda Ryszard Maraszek przyjął od manifestujących petycję i przesłał ją do adresatów.

(tk)

Rozmowy bez efektów

"Nadal nie ma wiarygodnego, ekonomicznego uzasadnienia na tworzenie, na bazie majątku i załóg pracowniczych KGHM Polska Miedź SA, kolejnych spółek prawa handlowego" - zapisano w stanowisku prezydium Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Miedziowego po poniedziałkowych rozmowach z przedstawicielami Zarządu KGHM. Związkowcy nie akceptują przekształceń w przedsiębiorstwie, powołując się na wyniki referendum w Zakładzie Transportu i Hucie Miedzi "Głogów". Ponadto prezydium ZZPPM uznało za niezadowolające stanowisko Zarządu holdingu, podtrzymując zgłoszone wcześniej postulaty w sprawach zwolnień z pracy lub przekazywania pracowników do nowo tworzonej spółki, podwyżki wynagrodzeń od lipca o 5,7 proc. i zapewnienia 100 skierowań na wczasy profilaktyczne dla najczęściej pracujących. Związkowcy oczekują na podjęcie rokowań w ciągu siedmiu dni oraz zobowiązują zakładowe zarządy do przeprowadzenia referendum wśród załóg.

(tk)

Rekordowy prawdziwek

W lasach pojawiły się grzyby. Pani Zofia Grzywacz z Lisowic pod Prochowicami znalazła w zagajniku koło Jurcza prawdziwka o wadze 1,35 kg. Kapelusz miał ponad 90 centymetrów średnicy, a cały grzyb mierzył 37 cm. Prawdziwek był zdrowy i zostanie ususzony.

(tk)

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

z tygodnia

Jednym zdaniem

● Na zaproszenie zarządu KGHM Polska Miedź SA gościł w Legnickim Andrzej Walewski, wice-minister ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa.

● Na zaproszenie ks. biskupa Tadeusza Rybaka w siedzibie kurii odbyło się kolejne spotkanie przygotowujące do przyszłorocznej wizyty papieża. Uczestniczyli w nim: wojewoda legnicki, prezydent miasta i Jerzy Markowski, wiceprezes zarządu KGHM Polska Miedź SA.

● W niedzielę mija termin płatności drugiej raty podatku od środków transportu.

● Wojewoda Ryszard Maraszek wysoko ocenił Międzynarodowy Festiwal Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Biwak Historyczny podczas spotkania z organizatorami imprez.

● Od września funkcjonują w Legnicy dwa niepubliczne przedszkola, przy ul. Karkonoskiej i Mazowieckiej.

● W Warszawie obradował konwent prezydentów, Legnicę reprezentował Jerzy Konopski, sekretarz miasta.

● W 158 szkołach naukę w Legnickim rozpoczęło 69.045 uczniów w 2.988 klasach.

● Rozpoczęły się prace przy budowie Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnego w Polkowicach.

● 111 lokali wyborczych utworzonych zostanie w województwie przed wyborami do Izby Rolniczych.

● Wojewoda Ryszard Maraszek spotkał się z płk. Janem Pipałą, nowym szefem Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego, oraz płk. Zdzisławem Nawarą, który pełnił tę funkcję.

● Na poligonie Centrum Szkolenia Łączności w Goślinie odbył się trening sztabowy obrony cywilnej kadry kierowniczej Urzędu Miasta.

● Dziewięć działek przeznaczonych pod zabudowę domkami jednorodzinnymi w legnickim Kwadracie zostało sprzedanych nowym właścicielom.

● Po wakacyjnej przerwie rozpoczęły pracę komisje problemowe Rady Miejskiej Legnicy.

Skarb w studni

W czasie prac archeologicznych na głogowskim starym mieście znaleziono w starej studni skórzaną sakwę z XV wieku. Jest to jedno z najstarszych i najlepiej zachowanych głogowskich wykopalisk. Na skórze widoczny jest bogaty ornament i metalowe okucia. Prawdopodobnie dzięki wilgoci skóra jest w bardzo dobrym stanie.

Studnię odkryto podczas ubiegłorocznych prac wykopaliskowych. Jeszcze w średniowieczu zamieniono ją w wysypisko śmieci. Dotychczas wydobyto z niej drewniane naczynia i kilka metalowych przedmiotów. W dalszych poszukiwaniach archeologom przeszkadzają wody gruntowe.

(oba)

Miedziowe wieści

Nie ma dobrych wieści z Londyńskiej Giełdy Metali. Po kilkudniowej wyższej do ponad 2000 USD/t, miedź od początku tygodnia powróciła do ceny poniżej tego poziomu - 9 bm. płacono 1961 USD/t. Specjaliści liczą na pewien wzrost w okresie 12-18 bm.

W Hucie Miedzi "Głogów" uroczyste pożegnano 19 osób, które odeszły w I półroczu br. na emeryturę. Otrzymały one m.in. nagrody w wysokości 10 mln st. zł.

(ch)

Jan Pietrzak w Legnicy

To już ostatni kupon umożliwiający bezpłatne obejrzenie kabaretu Jana Pietrzaka w programie "Humor i Ojczyzna". "Pod Egidą" zaprezentuje się w Legnicy tylko 22 września o godz. 16 i 19 w klubie "Sunlight". Organizatorzy gwarantują dobrą zabawę i wiele niespodzianek. Poza Janem Pietrzakiem wystąpią: Krystyna Sienkiewicz, Renata Zaremska, Jan Jakub Należyty, Jan Tadeusz Stanisławski i Krzysztof Hering. Dla czytelników "Konkrety", którzy zgromadzą i prześlą pod adresem redakcji (59-220 Legnica, pl. Katedralny 2, skr. poczt. 145) trzy kupony czeka pięć podwójnych bezpłatnie zaproszeń. Na kupony czekamy do 16 września.

Bilety zbiorowe i indywidualne do nabycia w sklepie muzycznym "Hobby" w Rynku, tel. 52-22-70 oraz w legnickim Orbisie przy ul. Wrocławskiej 10, tel. 229-23. Ilość miejsc ograniczona, nie zwlekaj.

(k)

Kupon nr 3

Jan Pietrzak z kabaretem
"Pod Egidą"

Niedziela z Invest-Bankiem

Invest-Bank SA Filia w Legnicy zaprasza wszystkich mieszkańców Legnicy i okolic na festyn, który odbędzie się w niedzielę, 22 września br. w parku miejskim.

W trakcie imprezy wystąpią m.in.: zespół dziecięcy "Gwarkowie" z Lubina, zespół młodzieżowy "Kto To", gwiazda polskiej sceny kabaretowej "Quasi Kabaret Rafała Kmity" oraz na zakończenie programu znany zespół disco polo "Fanatic".

Dla zmotoryzowanych - superatrakcja! - rajd sportowo-turystyczny (trasa około 60 km) z atrakcyjnymi nagrodami dla zwycięzców.

Szczegółowych informacji dotyczących rajdu udziela Auto Komis "Petermann" w Lubinie, ul. Ścinawska 37, tel. 44-18-38 oraz Invest-Bank SA Filia w Legnicy, ul. Jaworzńska 12, tel. 512-466.

Zapraszamy wszystkich chętnych bez względu na markę i wiek samochodu.

Huta dla środowiska

770 tys. złotych kosztowało wybudowanie systemu kolektorów odprowadzających gazy z pieców szybowych i konwektorowych do elektrociepłowni. Był to ostatni etap hermetyzacji ciągu technologicznego przed emisją pyłów i gazów do atmosfery. Oznacza to, że wszystkie gazy z pieców i elektrociepłowni są już odsiarczane w instalacji Solinox. Emisja pyłów z legnickiej huty wynosiła w 1990 roku 6.100 ton rocznie. W ubiegłym ograniczono emisję pyłów do 114 ton, a dwutlenku siarki do 2.100 ton rocznie. Nowe rozwiązanie zmniejszy emisję związków siarki o dalsze 300 ton rocznie. Obecnie w Chocianowie emitowanych jest 107 ton pyłów rocznie, a siarki 947 ton. W Warszawie emitowanych jest do atmosfery 19.600 ton pyłów rocznie, a dwutlenku siarki 53.400 ton.

(ms)

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 5 września 1996 r. zmarł nagle

śp.

łok. med. WŁADYSŁAW PLIZGA

specjalista medycyny ogólnej, długoletni kierownik
Rejonowej Przychodni Lekarskiej PKP w Ścinawie.
W zmarłym tracimy oddanego, sumiennego lekarza.

Rodzinie zmarłego wyrazy współczucia
składają dyrekcja i pracownicy
Obwodu Lecznictwa Kolejowego w Legnicy

448k

Desperackie skoki

Do tragicznego wypadku doszło tydzień temu na klatce schodowej budynku mieszkalnego w Złotorii. Z nie ustalonych przyczyn nieustraszonego Jerzy M. wyskoczył z trzeciego piętra, poniósł śmierć na miejscu. Więcej szczęścia miał obywatel Rosji, Władimir I., który tej samej nocy (podczas libacji alkoholowej w jednym z legnickich mieszkań) wypadł z okna. Ciężko rannego i mocno pijanego cudzoziemca umieszczono w szpitalu chirurgicznym.

(dol)

1500 zł za nożownika

6 bm. w godzinach wieczornych przy placu obok ul. Wrocławskiej, podczas Dni Lubina, nieznany osobnik zaatakował nożem 24-letniego mieszkańca Lubina. Rannego przywieziono do szpitala, jego życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Poszkodowany najprawdopodobniej może rozpoznać sprawcę, jednak odmówił pomocy. Prezydent miasta Lubina ufundował nagrodę w wysokości 1.500 zł za pomoc w ujęciu bądź wskazaniu sprawcy.

(dach)

Policjanci do Izraela

20 policjantów z województwa legnickiego wyjeżdża 28 października do Tel-Awiwu na szkolenie zorganizowane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Policjantów, IPA, które skupia policjantów ze wszystkich kontynentów i ma za zadanie integrować środowiska policyjne na całym świecie.

Stowarzyszenie organizuje wymianę pomiędzy różnymi krajami i szkoli zrzeszone w nim osoby.

W województwie legnickim do IPA należy 98 policjantów. Szefem legnickiego oddziału jest Edward Świątek z Głogowa. Dzięki stowarzyszeniu nasi policjanci zapoznali się już z pracą niemieckich i węgierskich kolegów, a jeden z głogowskich członków IPA był na szkoleniu w Europejskim Centrum Szkolenia Policji.

Izraelscy stróże prawa zaprosili polskich kolegów jeszcze w ubiegłym roku, ale wtedy zabrakło na wyjazd pieniędzy. Koszty polskiej strony stanowią tylko bilety lotnicze do Tel-Awiwu, gdyż tygodniowy pobyt delegacji finansuje policja izraelska.

(oba)

PSL o kulturze

Barierom w upowszechnianiu kultury i ochronie zabytków poświęcone było w poniedziałek, 9 bm., posiedzenie prezydium Zarządu Wojewódzkiego PSL. Zwrócono uwagę na liczne bariery w upowszechnianiu kultury - finansowe, organizacyjne (zła praca Centrum Sztuki-Teatru Dramatycznego, które nie dysponuje nawet samochodem dla instruktorów pracujących w terenie) i świadomościowe, z których nie wszystkie da się szybko usunąć.

W obecności wiceministra kultury i sztuki, Mariana Rosika, odpowiadającego w resorcie za finanse, wiele mówiono o nierównoprawnym traktowaniu województwa legnickiego w przyznawaniu dotacji na ochronę zabytków. Minister, zgadzając się z tymi zarzutami, zapowiedział poprawę już w przyszłym roku. M.in., w związku z wizytą papieża, w budżecie znajdą się pieniądze na remont dużego fragmentu legnickiej katedry oraz kilku innych obiektów świeckich i sakralnych.

(v)

W drugie półwiecze

50-lecie obchodzi Miejska Biblioteka Publiczna w Lubinie. Zaczynała we wrześniu 1946 roku od 500 książek i 163 czytelników w rejestrze. Teraz ma sześć filii, 194.247 książek, 672 tomy czasopism, 3.748 "książek mówionych", 1.407 kaset wideo i 943 płyty CD. Z jej usług korzysta co czwarty mieszkaniec Lubina.

MBP organizuje spotkania autorskie, konkursy i wystawy. Od czterech lat jest gospodarzem Tygodnia Literatury Dziecięcej.

(dach)

z tygodnia

- 1 bm. na podchojnowskim odcinku autostrady **grasował nieznany złodziej, którego tupem padły 24 znaki drogowe. Straty na szkodę legnickich drogowców wynoszą dwa tys. zł.**
- 2 bm. na 96. km trasy A4 klerujący **skodą felcją, 28-letni obywatel Czech, zasnął za kierownicą, w wyniku czego auto uderzyło w tył jelicza. Lekkich obrażeń ciała doznał kierowca skody, którego umieszczono w szpitalu na obserwacji.**
- 3 bm. w Ostaszowie na terenie zabudowań gospodarczych byłego PGR-u z nie ustalonych przyczyn **spłonęła stodoła, należąca do Ireneusza K. Straty nie są znane.**

997

- 4 bm. na dworcu PKS-u w Legnicy dwóch **mężczyzn pobiło 15-letniego Kamila R. i skradło mu pięć zł. Chłopiec przebywa w szpitalu na obserwacji.**
- 5 bm. w sklepie spożywczym przy ul. Artyleryjskiej w Legnicy patrol policji na gorącym uczynku **zatrzymał złodzieja, który przygotował do wyniesienia papierosy wartości 450 zł.**
- 6 bm. do stołówki Zespołu Szkół Zawodowych przy ul. Legnickiej w Lubinie **włamało się trzech mężczyzn. Delikwentów zatrzymał patrol policji, kiedy grasowali po magazynach.**
- 7 bm. na parkingu przed kawiarnią "Parkowa" w Radwanicach **dziesięciu napastników pobiło metalowymi rurkami czterech mężczyzn i uszkodziło fiata 126p. Podczas policyjnej interwencji zatrzymano dwóch sprawców.**
- 8 bm. w przydrożnym barze na trasie Legnica - Jawor kierowca czerwonej toyoty **uderzył w rękę Adama F. Zaatakowany mężczyzna trzymał w tym czasie szklankę, którą zranił się w twarz. Napastnik uciekł z miejsca zdarzenia.**
- 9 bm. obywatel Niemiec **zgłosił włamanie do wynajętego przez niego pokoju w legnickim hotelu "Cuprum". Złodzieje skradli kamerę z kasetą o łącznej wartości 3,6 tys. zł.**

Szatańskie wersety

- Trudno uwierzyć, że nasz syn mógł popełnić samobójstwo. Ostatni raz widzieliśmy go w czwartek, 22 sierpnia. Wybierał się do swojej dziewczyny. Był uśmiechnięty i zadowolony, wcześniej pytał, czy nie trzeba nam w czymś pomóc. Prosił, by nie wracał później jak o 21. Kiedy nie przyszedł na noc - co mu się wcześniej nie zdarzało - zaalarmowaliśmy policję. Nikt jednak nie podjął poszukiwań, więc na własną rękę zaczęliśmy penetrować okolicę. W niedzielę wieczorem ciało syna znaleźli jego wuj. Dziecko leżało nieżywe na kamieniu w opuszczonej wagonowni w pobliżu miłkowickiej stacji PKP - relacjonują rodzice 16-letniego Dominika, który - zdaniem policji - popełnił samobójstwo przez powieszenie.

Z relacji wuja wynika, że kiedy wszedł do opuszczonego budynku, chłopiec był już odcięty. Miał się powiesić na haku umocowanym trzy metry nad ziemią. Zdaniem mężczyzny, niemożliwe jest, by Dominik wdrapał się aż tak wysoko. Z ojcem chłopca próbowali dostać się do haka, ale żadnemu się to nie udało.

- Ściana jest wysmarowana sadzą, więc jeśli Dominikowi udało się tam wejść, to dlaczego jego ubranie było całkiem czyste - zastanawia się rodzina. Przy zwłokach znaleziono książkę zatytułowaną "Czarna magia", dlatego rodzina podejrzewa, że ich dziecko padło ofiarą satanisty.

Prokuratura uważa, że nie ma żadnych podstaw, by sądzić, że chłopca zamordowali sataniści. Na jego ciele oprócz bruzdy wisielczej nie odnaleziono żadnych znaków świadczących o tym, by był poddawany rytualnym zabiegom. Szef Prokuratury Rejonowej w Legnicy, prok. Wiesław Zimoląg, przyznaje jednak, że do dziś nie otrzymał opinii biegłego, która jednoznacznie potwierdziłaby, że chłopiec nie padł ofiarą przestępstwa.

Wuj chłopca jest przekonany o działalności grupy satanistycznej. W Miłkowicach mają się oni spotykać w dwóch miejscach. Pierwsze to właśnie stara wagonownia, a drugie nieczynna przepompownia. W wagonowni nie widać śladów ich biesiad, jednak w przepompowni natrafiliśmy na ślady wachaczy kleju. Na pierwszym piętrze zdewastowanego obiektu leży wiele opakowań po butaprenie. Na jednej ze ścian i podłodze widnieją rysunki gwiazdy szatana z trzema szóstkami, co ma symbolizować jego siłę. W tym samym pomieszczeniu wisi ogon (prawdopodobnie kota), a nad nim widoczne są czerwone smugi, które mogły być wymalowane krwią. Czy rzeczywiście są to ślady wyznawców szatana?

W Miłkowicach uważa się, że inicjatorem powstania ruchu satanistycznego jest jeden z obcokrajowców, od niedawna mieszkający w gminie. Niektórzy twierdzą, że to właśnie on zainteresował młodą i nieodrażoną psychicznie dziewczynę. Podobno na ścianach jego pokoju były wyrysowane znaki świadczące o tym, że jest on pod wpływem szatana.

Podejrzenia budzi jeszcze jedna sprawa. Na początku wakacji synowi ukradziono legitymację. Zdziwiał, że teraz zwróciła ją nam policja, podobno znaleziono ją przy zwłokach - mówi matka Dominika.

Miłowiczanie przyznają, że od dawna boją się wychodzić z domów po zachodzie słońca. Twierdzą, że w ich miejscowości jest wyjątkowo niebezpiecznie. Ulice są nie oświetlone, więc bandyci i złodzieje czują się bezpiecznie. Podobno coraz częściej dochodzi tu do napadów i kradzieży. Mieszkańcy nie ufają także policji. Mówią, że kiedy tylko potrzebują pomocy stróżów porządku, to komisariat akurat jest zamknięty.

JOANNA MICHALAK
Fot. GRZEGORZ SPAŁA

O P E L C O M B O

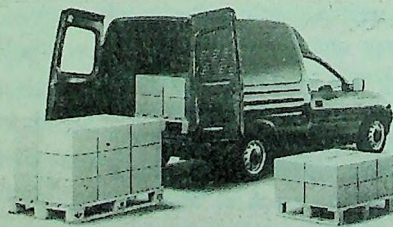
BINGO! 28 438 zł.

Zamów COMBO w superatrakcyjnej cenie: 28 438 zł*
Dla klientów zbiorowych mamy dodatkowo zniżki!
Skorzystaj z Leasingu z możliwością wliczenia kosztów okresowej obsługi samochodu w raty i możliwością transakcji typu „trade in”. Ponadto nowe Combo objęte jest Samochodowym Programem Ubezpieczeń Opel.

COMBO: NAJWYGODNIEJSZY SAMOCHÓD DOSTAWCZY!

KONTYNGENT '97

OPEL

ZAPRASZAMY

AUTORYZOWANY DEALER
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE „UNIMO” Sp. z o.o.
59-215 Legnica - Rzeszotary, ul. Legnicka 1
tel./fax (+48) (+76) 603-75, 246-97, 56-04-58, 56-04-59
Zapraszamy codziennie w godz. 7 - 19
w soboty w godz. 8 - 14

5 lat "Metraco"

Projektantów Huty Miedzi "Legnica" wyróżniony został nagrodą I stopnia przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Nagrodę przyznano za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, geologii, leśnictwa i ochrony przyrody. Zespół autorski w składzie: Włodzimierz Babik, Andrzej Czubak, Wojciech Gałęcki, Wilhelm Korejwo, Ryszard Mokanek, Stanisław Moszczyński i Sylwester Szcześniak, opracował projekt, nadzorował budowę i uruchomienie oraz eksploatację kompleksowego systemu oczyszczania gazów z procesów hutniczych i energetycznych instalacji "Solinox". Rozwiązanie opracowane przez zespół jest pierwszym tego typu w Europie środkowo-wschodniej. Usprawniło działanie istniejących już w Hucie Miedzi "Legnica" systemów odsiarczania spalin.

Projektantów Huty Miedzi "Legnica" wyróżniony został nagrodą I stopnia przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Nagrodę przyznano za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, geologii, leśnictwa i ochrony przyrody. Zespół autorski w składzie: Włodzimierz Babik, Andrzej Czubak, Wojciech Gałęcki, Wilhelm Korejwo, Ryszard Mokanek, Stanisław Moszczyński i Sylwester Szcześniak, opracował projekt, nadzorował budowę i uruchomienie oraz eksploatację kompleksowego systemu oczyszczania gazów z procesów hutniczych i energetycznych instalacji "Solinox". Rozwiązanie opracowane przez zespół jest pierwszym tego typu w Europie środkowo-wschodniej. Usprawniło działanie istniejących już w Hucie Miedzi "Legnica" systemów odsiarczania spalin.

Projektantów Huty Miedzi "Legnica" wyróżniony został nagrodą I stopnia przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Nagrodę przyznano za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, geologii, leśnictwa i ochrony przyrody. Zespół autorski w składzie: Włodzimierz Babik, Andrzej Czubak, Wojciech Gałęcki, Wilhelm Korejwo, Ryszard Mokanek, Stanisław Moszczyński i Sylwester Szcześniak, opracował projekt, nadzorował budowę i uruchomienie oraz eksploatację kompleksowego systemu oczyszczania gazów z procesów hutniczych i energetycznych instalacji "Solinox". Rozwiązanie opracowane przez zespół jest pierwszym tego typu w Europie środkowo-wschodniej. Usprawniło działanie istniejących już w Hucie Miedzi "Legnica" systemów odsiarczania spalin.

Projektantów Huty Miedzi "Legnica" wyróżniony został nagrodą I stopnia przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Nagrodę przyznano za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, geologii, leśnictwa i ochrony przyrody. Zespół autorski w składzie: Włodzimierz Babik, Andrzej Czubak, Wojciech Gałęcki, Wilhelm Korejwo, Ryszard Mokanek, Stanisław Moszczyński i Sylwester Szcześniak, opracował projekt, nadzorował budowę i uruchomienie oraz eksploatację kompleksowego systemu oczyszczania gazów z procesów hutniczych i energetycznych instalacji "Solinox". Rozwiązanie opracowane przez zespół jest pierwszym tego typu w Europie środkowo-wschodniej. Usprawniło działanie istniejących już w Hucie Miedzi "Legnica" systemów odsiarczania spalin.

twórczym metali kolorowych. Niebawem "Metraco" wejdzie w skład funduszu KGHM "Metale".

PHM KGHM "Metraco" jest członkiem wielu krajowych i międzynarodowych organizacji branżowych, w tym m.in. Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych oraz Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Kwasu Siarkowego, a także akcjonariuszem Polskiego Centrum Promocji Miedzi SA.

Od początku działalności "Metraco" regularnie zwiększa swoje obroty i zyski. W 1995 roku spółka osiągnęła zysk netto w wysokości 2.450 tys. zł przy obrotach wynoszących 162.406 tys. zł. Dzięki tak dobrym wynikom spółka została sklasyfikowana na czwartym miejscu w rankingu największych przedsiębiorstw województwa legnickiego, opracowanym przez "Konkrety". Od trzech lat "Metraco" klasyfikowane jest także w rankingach największych polskich przedsiębiorstw, publikowanych przez "Politykę". W tym roku przedsiębiorstwo zajęło 336. miejsce.

"Metraco" zatrudnia około 70 osób. W skład dwuosobowego zarządu spółki wchodzi Edward Skrzypczak, jako prezes, i Danuta Ciurus, jako wiceprezes do spraw finansowych.

(v)

Nagroda dla specjalistów z huty

Zespół projektantów Huty Miedzi "Legnica" wyróżniony został nagrodą I stopnia przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Nagrodę przyznano za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, geologii, leśnictwa i ochrony przyrody. Zespół autorski w składzie: Włodzimierz Babik, Andrzej Czubak, Wojciech Gałęcki, Wilhelm Korejwo, Ryszard Mokanek, Stanisław Moszczyński i Sylwester Szcześniak, opracował projekt, nadzorował budowę i uruchomienie oraz eksploatację kompleksowego systemu oczyszczania gazów z procesów hutniczych i energetycznych instalacji "Solinox". Rozwiązanie opracowane przez zespół jest pierwszym tego typu w Europie środkowo-wschodniej. Usprawniło działanie istniejących już w Hucie Miedzi "Legnica" systemów odsiarczania spalin.

Wybrano doradców prywatyzacyjnych

Rozstrzygnięto przetarg dytowego SA, Union Bank of na doradcę Ministerstwa Switzerland i Barcleys de Przekształceń Własnościowo-Zoete Wedd.

Jest to pierwszy etap w rozpoczętym procesie prywatyzacyjnym KGHM Polska Miedź SA. Zgłosiło się osiem konsorcjów. Po sześciu miesiącach i dwóch etapach przetargu wygrało konsorcjum grupujące trzy firmy: Centralne Biuro Maklerskie Wielkopolskiego Banku Kre-

Jest to pierwszy etap w rozpoczętym procesie prywatyzacyjnym KGHM Polska Miedź SA. Zgłosiło się osiem konsorcjów. Po sześciu miesiącach i dwóch etapach przetargu wygrało konsorcjum grupujące trzy firmy: Centralne Biuro Maklerskie Wielkopolskiego Banku Kre-

Dziesięć tysięcy telefonów

Przedsiębiorstwo Systemów Komputerycznych i Telekomunikacji Cuprum 2000 spółka z o.o. w sierpniu zakończyło, przedłużając się z powodu zimowych mrozów, budowę sieci telekomunikacyjnej o pojemności 3.000 numerów. Inwestycja objęła osiedla Przylesie, Świerczewskiego oraz centrum miasta.

Dla potrzeb tej inwestycji Cuprum 2000 uruchomiło nowoczesne centrale DGT. Wszystkie centrale Cuprum 2000 są połączone do węzła za pomocą łącz światłowodowych.

Ponadto trwa rozbudowa sieci na osiedlu Ustronie II i IV w Lubinie oraz na osiedlu Dąbrowskiego i Młodych w Polkowicach.

Już wkrótce sieć Cuprum 2000 zostanie połączona do sieci ISDN - cyfrowej sieci z integracją usług - dzięki czemu abonenci uzyskają dostęp do nowych usług.

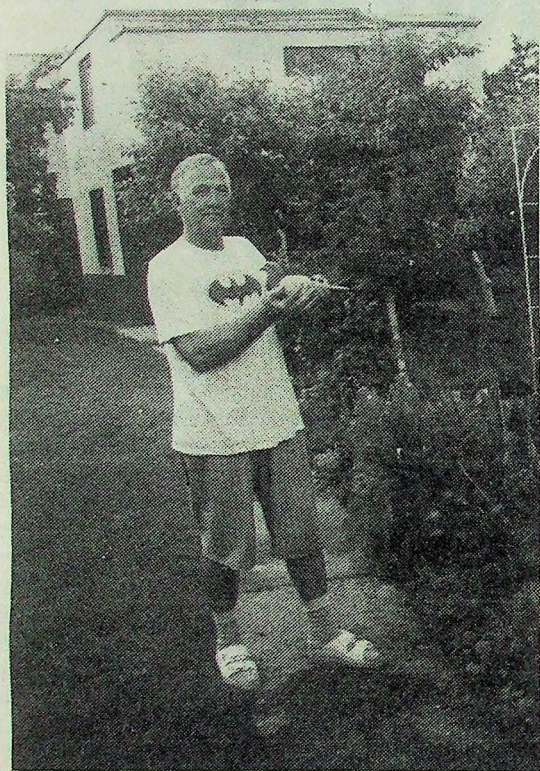
Cuprum 2000 jest największym, niezależnym od TP SA, operatorem własnej sieci telekomunikacyjnej. W tym roku przyłączy dziesięć tysięcy abonentów.

Duś, duś gołąbeczku

STANISŁAW KLIMOWICZ, lat 56, inżynier górnik, jest jednym z tych, którzy przed dwunastoma laty skorzystali z przywileju wcześniejszego przejścia na emeryturę. Na miedź przyjechał w 1967 roku. Rozpoczął pracę w Zakładzie Doświadczalnym jako technik. Z upływem lat zdobywał kolejne stopnie zawodowe. W 1980 roku przeszedł do ZG Sieroszowice na stanowisko nadsztygara. Tam dotrwał do emerytury. Wraz z przejściem na nią ukończył budowę domku jednorodzinnego na osiedlu Krzeczyn. Wreszcie znalazł czas na hodowlę gołębi pocztowych. Pan Stanisław osiąga wciąż coraz lepsze wyniki i pogłębia wiadomości z tej

dziedziny. Od półtora roku zdobywa uprawnienia sędziowskie na trzyletnim kursie Kolegium Sędziów Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych. Doświadczeniami dzieli się z hodowcami w okręgu. W 1995 roku na szczeblu okręgu uplasował się na siódmym miejscu w kategorii A. Jego marzeniem jest uczestnictwo w mistrzostwach Polski. Te nadzieje wiąże z czteroletnim samczykiem Kubą. Sporo czasu spędza w przydomowym ogródku, gdzie pielęgnuje trawnik. Jest ojcem dwóch córek - Marty, mieszkającej na stałe w Malmö, i Agnieszki, która kończy medycynę. Na spacerach z żoną zabiera dwa pinczery.

Jesienne igrzyska

Nie wiem, czy w Kunicach przeczytali mój ubiegłotygodniowy felieton. Może rozpalone głowy studzi tu chłodne w tym roku Jezioro Kunickie? W każdym razie nie robią dożynek. Liczą na to, że rolnicy uporają się ze żniwami do października i będzie radosne Święto Pieczonego Ziemniaka.

Igrzyska zafundował sobie natomiast bogaty Lubin. Podziwiam skuteczność tułejskiej władzy i wiem, że gdyby chciała, to Dni Lubina mogłyby potrwać jakieś trzy tygodnie. Tylko czy zwykłym ludziom nie wystarczyłyby trzy weekendowe popołudnia? Bo wedle mnie, osiem to zbyt dużo. Ale lubińska władza przyznała, że imprezę robi po raz pierwszy i się uczy. Zobaczymy za rok, jakie pożytki będą z tej nauki.

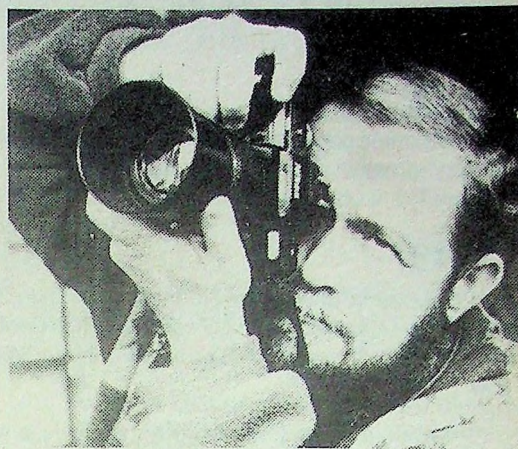
W Lubinie ludzie zastanawiają się też nad pomysłem przekazania w ręce mło-

dzieżowej rady pół miliarda starych złotych. To kawał grosza. Młodzi, jak pokazano w telewizorze, nie wiedzą jeszcze, co z tym zrobić. Mnie też ciekawi, czy wystroją za to jakąś dyskotekę, czy zafundują biednym kolegom podręczniki, śniadania lub obiady w szkole? A w ogóle, to czy nie powinno być tak, że najpierw młodzież przedstawia potrzeby i propozycje, a potem dopiero - jeżeli już miasto na to stać - dostaje pieniądze?

Swoje jesienne igrzyska mają też Polkowice. Przyjechał Wyścig Dookoła Polski. Z tej okazji władze podjęły kilka radykalnych decyzji, w tym o likwidacji schroniska dla bezdomnych psów i kotów. Bo nikt nie lubi obszczekiwania.

ADAM SPYCHAŁA

Fotograf na miedzi

JERZY KOSIŃSKI, lat 42, od 15 lat jest etatowym fotografem Polskiej Miedzi. Fotografiką zajmuje się dwa razy dłużej. Skończył Technikum Górnicze i Pomaturalne Studium Kulturalno-Oświatowe Film i Fotografia.

Zna wszystkie zakątki Zagłębia Miedziowego, wielu górników, hutników, utrwał na papierze niejedno ważne wydarzenie w KGHM. Przed 23 laty pracował na dole w kopalni, teraz w Fundacji Pracowniczej KGHM.

Miał około 10 wystaw. Jego pamiątki z podróży to nic innego jak zdjęcia najpiękniejszych zakątków. Od fotografowania ważniejsza jest tylko rodzina.

Żona Jadwiga jest pielęgniarką, ale nie pracuje zawodowo. Poświęciła się wychowaniu trzech córek. Najstarsza Joanna w lidze fotografów znalazła się już przed ojcem. Zamierza uczyć się w pomaturalnym studium fotograficznym we Wrocławiu.

Dyrektor w radzie

MAREK SZCZERBIAK, lat 41, został członkiem Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź SA. Do pracy w radzie oddelegowało go zgromadzenie wspólników KGHM. Pan Marek jest dyrektorem Urzędu Wojewódzkiego w Legnicy i przewodniczącym Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Zdrowia. Ukończył studia wyższe i podyplomowe w zakresie organizacji, zarządzania i informatyki na Akademii Ekonomicznej, Szkołę Biznesu na Politechnice Wrocławskiej, Austriackie Podyplomowe Studium Menedżerskie. W swojej karierze zawodowej pracował jako oficer zawodowy, był naczelnikiem miasta oraz prezesem PSHP w Legnicy.

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1945

Pod koniec roku Zjednoczenie Przemysłu Cynkowego przejęło nadzór nad kopalniami "Lena", "Konrad" i "Lubichów" oraz hutą "Wizów".

1948

20 kwietnia utworzono Zjednoczone Zakłady Metali Nieżelaznych. W lipcu powołano kierowników kopalni "Konrad" i "Lena" oraz huty "Wizów".

1 września zlikwidowano hutę "Wizów", a w jej miejsce powstała wytwórnia kwasu siarkowego.

1949

W Bolesławcu utworzono Technikum Górnicze Rud i Zasadniczą Szkołę Górniczą.

1950

1 stycznia powołano Zakłady Górnicze "Konrad" i Zakłady Górnicze "Lena".

W kwietniu w "Lenie" utworzono Zakładowy Klub Techniki i Racjonalizacji. * Rozpoczęcie wydobywania w kopalni "Lena". Do końca roku wydobyto 83 tys. ton rudy.

1951

1 maja powołano Legnickie Zakłady Metalurgiczne, czyli hutę miedzi.

1952

1 stycznia utworzono Zakłady Górnicze "Nowy Kościół" w budowie.

1953

W czerwcu rozpoczęto wydobywanie w kopalni "Konrad". Do końca roku wydobyto 60,5 tys. ton rudy.

24 grudnia - próbny spust miedzi w legnickiej hucie.

1954

W I kwartale uruchomiono elektrorafinerię miedzi w Legnickich Zakładach Metalurgicznych.

1956

1 stycznia powołano Zakłady Górnicze "Lubichów" w budowie.

1957

1 stycznia - Zakłady Górnicze "Nowy Kościół" w budowie przekształcono w przedsiębiorstwo eksploatacyjne.

23 marca - ODKRYCIE WIELKIEJ MIEDZI PRZEZ INŻ. JANA WYŻYKOWSKIEGO.

1958

20 sierpnia - utworzenie Zjednoczenia Górniczo-Hutniczego Metali Nieżelaznych w Katowicach.

Ponad 35 lat temu, 1 maja 1961 roku, powstał Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi. Obecnie firma jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa i nosi nazwę KGHM Polska Miedź SA. Jednak początek był nieco inny. Już w styczniu 1960 roku powstały Zakłady Górnicze "Lubin", a decyzja o zmianie nazwy przedsiębiorstwa miała znacznie głębszy sens merytoryczny od formalnej administracyjnej decyzji. "Oznaczało to bowiem, że na nowo odkrytym złożu nie wybuduje się tylko na próbę jednej kopalni, po której być może, w razie jej powodzenia powstanie jeszcze druga. Dokonana zmiana stanowiła wyraźne zwycięstwo rodzącej się wtedy wizji racjonalnego i kompleksowego zagospodarowania całego złoża, wyciągnięcia pewnych korzyści dla regionu i gospodarki kraju z faktu tego bezprecedensowego odkrycia, stawiającego Polskę na szóstym miejscu na świecie i pierwszym w Europie pod względem zasobów miedzi".

Tradycja i perspektywy

Do dziś największy szacunek należy się za to odkrywczy polskiej miedzi - Janowi Wyżykowskiemu. Honorowe obywatelstwo Lubina i stojący pomnik to tylko symbole tego uznania i pamięci społeczności zagłębia miedziowego dla wybitnego polskiego geologa, skromnego człowieka. Podjęty przez niego kierunek działań, poparty głęboką wiedzą i intuicją naukowca, był wytrwale i konsekwentnie realizowany. Dzięki temu już 23 marca 1957 roku mógł sam obejrzeć miedzionośne rdenie z otworu wiertniczego S-1 koło Sieroszowic. Potem oczywiście były następne odwierty i następne radości. Przez kilka kolejnych lat dokumentowano złożę, co pozwoliło na ujawnienie skali bogactwa, jakie znajduje się na Dolnym Śląsku. "W Janie Wyżykowskim widzimy uosobienie postaci odkrywcy, jesteśmy jednak świadomi faktu, że zarówno na zrodzenie się koncepcji poszukiwań, ich prowadzenie i osiągnięte rezultaty złożyła się cierpliwa i wytrwała praca wielu naukowców, geologów, przedsiębiorstw wiertniczych i ich załóg, które bezimiennie, w niezwykle trudnych warunkach, wykonały ogrom prac badawczo-dokumentacyjnych. Im wszystkim należy się wdzięczność, głęboki szacunek i uznanie".

zagospodarowanie złoża

Koncepcja pełnego zagospodarowania złoża, jaką podjęto 35 lat temu, dziś wydaje się jedynie logiczną i uzasadnioną, ale nie zawsze tak było. Po odkryciu rud miedzi wiedzano już o niezwykle trudnych warunkach zalegania złóż, o ponadczteryście-metrowym, zawodnionym nakładzie utrudniającym dostęp. O wysokiej temperaturze skał, o zagrożeniach wynikających z głębokości zalegania warstw miedzionośnych. Wielu sceptycznie odnosiło się do możliwości uporania się z tymi trudnościami polskiej techniki górniczej. "Przerażał ogrom nakładów finansowych i wątpliwości, czy nie zostaną one nierozważnie zmarnowane. Decyzja o szerokim programie zagospodarowania złoża nie była łatwa i nie zrodziła się bez oporów. Ludzie, którzy jednak spowodowali podjęcie decyzji, stawili czoła wielkiemu wyzwaniu. Kładli na szalę cały swój autorytet, fachową wiedzę i doświadczenie, a przy tym ogromny zapał i wiarę w sukces, mimo tak

wysokiego ryzyka. Tym ludziom jesteśmy również winni głęboki szacunek i wdzięczność".

Wydarzenia, jakie rozgrywały się w regionie od czasu powołania Kombinatoru Górniczo-Hutniczego Miedzi do dziś, tworzą chlubną, ale niełatwą, a momentami nawet dramatyczną historię. Już drugie pokolenie rodzin pracowniczych dobiega schyłku swojej kariery zawodowej w górnictwie, hutnictwie, zakładach zaplecza i całej infrastrukturze tego przemysłu. Wśród nas są jeszcze ludzie, którzy tę historię tworzyli i mają część swojej pracy w wielkim dziele budowy Polskiej Miedzi. Trzeba jednak wspomnieć o budowniczych szybów z lubińskiego Przedsiębiorstwa Budowy Kopalń Rud Miedzi, którzy w marcu 1963 roku wydobyli pierwszy kubeł rudy z szybu L-III kopalni "Lubin". Niedługo potem w listopadzie 1965 roku pierwszy kubeł wydobyto z szybu P-I kopalni "Polkowice". Dziś jest 29 zgłębionych szybów i liczne obiekty wybudowane za granicą, które naszym specjalistom zapewniają opinię doskonałych fachowców. "Ci, którzy budowali Polską Miedź, widzą dziś każdy obiekt tego przemysłu, każdy jego problem przez pryzmat swoich osobistych przeżyć, przez pryzmat włożonego wkładu długich lat pracy, a często całego swojego zawodowego życia. Chciałbym wyrazić im głęboki szacunek, uznanie i wdzięczność nas wszystkich, obecnych pracowników polskiej miedzi".

budowa kopalń

Trud wykonawców robót dołowych i budowlano-montażowych na powierzchni doprowadził do uruchomienia dwóch pierwszych kopalń - "Lubin" i "Polkowice" - w lipcu 1968 roku. Kolejną była rekordowo krótko budowana kopalnia "Rudna", największa w zagłębiu miedziowym, która powstała w latach 1971-74. Działo się to przy znakomitym udziale kadry technicznej i załóg Starego Zagłębia Miedziowego, które stale zasilali młode załogi nowych kopalń, przenosząc tu swoje doświadczenie i wiedzę.

Polska Miedź to nie tylko kopalnie. Od 1953 roku funkcjonująca Huta Miedzi "Legnica" została bardzo szybko rozbudowana i zmodernizowana. To załoga tej huty stała się trzonem załóg - budowa-

nych w latach siedemdziesiątych - nowoczesnych hut "Głogów I" i "Głogów II". To właśnie w Głogowie sięgnięto po raz pierwszy po zupełnie nową, bardzo efektywną i czystą pod względem ekologicznym fińską technologię pieca zawieszinowego. Nie tylko przeniesiono tu zachodnią technologię, ale również przystosowano do krajowych koncentratów miedziowych w tak dużym stopniu, że stanowi dziś w dużej części osiągnięcie polskiej myśli technicznej. "Słowa uznania należą się inicjatorom budowy i załogom naszego zakładu przetwórstwa - Huty Miedzi "Cedynia" w Orsku, którego wysokiej jakości walcówka jest jednym z naszych głównych artykułów handlowych w kraju i na eksport. Na naszą wdzięczność zasługują twórcy budowy i rozwoju zakładów naszego zaplecza mechanicznego i usługowego, którzy zapewнили niezbędny system obsługi górnictwa i hutnictwa, konstrukcję maszyn i urządzeń, remonty i usługi transportowe. Z usamodzielnionych obecnie zakładów zaplecza używamy dziś maszyny i urządzenia górnicze o poziomie dorównującym technice światowej".

nauka na usługach miedzi

Obecny kształt Polskiej Miedzi to także efekt zaangażowania nauki w procesie projektowania, rozwoju i rozwiązywania najtrudniejszych proble-

nowe zagłębienie

Historia budowy i rozwoju Nowego Zagłębia Miedziowego nie tylko dostarcza satysfakcji, ale także uczy. To, co przyniosło 35 lat Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi, jest przykładem współczesnego pozytywizmu. Zaczęto od pracy u podstaw, a obecnie jest to wielkie dzieło zagospodarowujące głęboko w ziemi ukryte bogactwo. Mimo zmieniających się kierunków politycznych i gospodarczych konsekwentnie robiono wszystko, by kierować się zdrowym rozsądkiem i podejmowaniem opłacalnego ryzyka. Pozwoliło to nie tylko na wdrożenie nowoczesnych technologii, ale utrzymanie wysokiego poziomu technicznego w przedsiębiorstwach Polskiej Miedzi.

W ciągu minionych 35 lat wydobyto w przemyśle miedziowym 580 milionów ton rudy miedzi, z której wyprodukowano 8 milionów ton miedzi elektrolitycznej, oraz 18 tysięcy ton srebra. Ilość wyprodukowanej miedzi zbliżona jest do rocznej produkcji światowej. "Dzięki uruchomieniu w Hucie Miedzi "Głogów, II" od początku 1994 roku nowego Wydziału Produkcji Metali Szlachetnych staliśmy się producentem srebra metalicznego, które w krótkim terminie, niewiele ponad roku, uzyskało znak najwyższej jakości na Londyńskiej Giełdzie Metali.

Fot. JERZY KOSIŃSKI

mów eksploatacyjnych. Od początku ściśle współpracowano z wybitnymi naukowcami wyższych uczelni, instytutów i placówek badawczych. Na etapie prac geologicznych i potem w czasie tworzenia koncepcji zagospodarowania opracowanej przez zespół prof. Bolesława Krupińskiego z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, poprzez opracowanie technologii wydobycia, wzbogacania rudy i procesów hutniczych w Instytucie Metali Nieżelaznych oraz Bipromecie w Katowicach. To właśnie przeniesienie oddziału tego ostatniego do Wrocławia dało początek obecnemu centrum Badawczo-Projektowemu Miedzi "Cuprum". Oczywiście nie małą rolę odgrywały przy tym grupy projektantów i racjonalizatorów z zaplecza KGHM.

Obok bezpośredniej produkcji powstała cała infrastruktura gospodarcza i socjalna przemysłu miedziowego. Była to służba zdrowia - tak przemysłowa, jak i publiczna, całe kompleksy obiektów sportowych, służby socjalne organizujące wypocznik i rekreację dla pracowników KGHM. "Wyrażam naszą głęboką wdzięczność przedstawicielom byłych i obecnych władz centralnych, wojewódzkich i samorządowych za wykazane na przestrzeni lat zrozumienie dla wymogów rozwoju naszego przemysłu i żywotnych potrzeb załóg".

Ponadto w zakładzie tym uzyskujemy także złoto, którego ilość przekroczyła już jedną tonę, a spodziewana produkcja roczna jest na poziomie 450 kg".

efekt finansowy

Polska Miedź SA uzyskuje korzystne wyniki finansowe. W minionym roku wyprodukowano 405 tysięcy ton miedzi elektrolitycznej i blisko 1000 ton srebra, osiągając wartość sprzedaży prawie 38 bilionów starych złotych oraz zysk brutto 8 bilionów zł. Z tego na inwestycje przeznaczono ponad 4,5 biliona, a opłaty ekologiczne i inwestycje chroniące środowisko pochłonęły prawie bilion. Jest to ewidentny dowód na to, że wysiłki budowniczych zagłębia miedziowego i ich następców przynoszą spodziewane owoce. A ich efekty nie zostały w jakikolwiek sposób pomniejszone, przeciwnie - ulegają stałemu wzbogacaniu. Korzystna sytuacja ekonomiczna nie wprowadza nas w stan samozadowolenia, lecz pozwala optymistycznie myśleć i skutecznie działać dla przyszłości".

prywatyzacja

12 września 1991 roku zapadły decyzje o prywatyzacji polskiego przemysłu miedziowego. W

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1959

19 marca - Legnickie Zakłady Metalurgiczne stały się Hutą Miedzi "Legnica". 2 listopada patronem huty został Henryk Walecki i był nim do 1990 roku.

1960

1 stycznia zarządzeniem ministra przemysłu ciężkiego połączono w jedno przedsiębiorstwo ZG "Konrad" i ZG "Lubichów", nadając mu nazwę Zakładów Górniczych "Konrad" w Iwinach.

1 stycznia zarządzeniem ministra przemysłu ciężkiego z 28 grudnia 1959 r. powołano przedsiębiorstwo państwowe Zakłady Górnicze "Lubin" w budowie. Dyrektorem został inż. Arkadiusz Tobolski.

1 sierpnia rozpoczęło działalność Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud Miedzi, które zostało głównym wykonawcą robót górniczych w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym.

1961

1 MAJA W MIEJSCE ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH "LUBIN" W BUDOWIE UTWORZONO KOMBINAT GÓRNICZO-HUTNICZY MIEDZI. DYREKTOREM ZOSTAŁ INŻ. STANISŁAW LASEK.

17 lipca - początek Akcji Wodnej AW-61. zatopiono kopalnię "Konrad" od poziomu 315 m do poziomu 240 m.

1962

1 sierpnia - mgr inż. Tadeusz Zastawnik został dyrektorem KGHM.

1963

20 marca - w szybie wschodnim kopalni "Lubin" dotarto do pokładów rudy miedzi.

1964

1 września - początek nauki w Technikum Górnictwa Rud i Zasadniczej Szkole Górniczej w Lubinie.

1966

W maju po raz pierwszy obchodzono Wiosnę Młodego Lubina.

1 lipca - powołanie Samodzielnego Oddziału Wykonawstwa Inwestycji KGHM (w 1975 roku przekształcono go w Zakład Robót Górniczych).

1967

1 stycznia powołano Zakład Doświadczalny KGHM.

We wrześniu odbył się I (pieszy i rowerowy) rajd miedziowców.

1 października - rozpoczęcie budowy Zakładów Mechanicznych Przemysłu Metali Nieżelaznych "Legmet".

13 grudnia - awaria grobli stawu osadowego kopalni "Konrad". W katastrofie zginęło 18 mieszkańców Iwin.

1968

1 stycznia, na bazie działającego od 1962 roku Działu Nowej Miedzi "Bibrometu", powołano Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi "Cuprum" we Wrocławiu.

W styczniu powołano Aeroklub Zagłębia Miedziowego.

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

26 lutego aktyw partyjno-gospodarczy powiatu lubińskiego spotkał się z przedstawicielami młodzieży zatrudnionej na budowach zagłębia. Jako główne zadanie dla robotników, techników i inżynierów na najbliższą przyszłość przyjęto ich udział w terminowej realizacji zobowiązania o przekazaniu do ruchu na dzień Święta Odrodzenia kopalń w Lubinie i Polkowicach. Uczestnicy spotkania wystosowali apel do młodzieży LGOM o wzmoczenie jeszcze dotychczasowego wysiłku...

1 kwietnia - rozpoczęcie budowy Huty Miedzi "Głogów".

20 kwietnia budowy LGOM odwiedził wicepremier Piotr Jaroszewicz.

19 lipca - uroczyste przekazanie do wstępnej eksploatacji kopalń "Lubin" i "Polkowice".

22 lipca - oddanie do użytku II nitki flotacji w ZG "Lubin".

1 października - przestała ostatecznie istnieć kopalnia "Nowy Kościół", przekształcona w Zakłady Remontowo-Montażowe Przemysłu Metali Nieżelaznych "Montometr" z dyrekcją w Piekarach Śląskich.

4 grudnia - ustanowiono odznaki (złotą i srebrną) Budowniczego LGOM

16 grudnia - wydobyta została milionowa tona rudy z kopalń w Lubinie i Polkowicach.

Pod koniec grudnia we wrocławskim "Cuprum" zakończono prace nad wstępnym projektem kopalni "Rudna".

31 grudnia - zakończenie I etapu budowy kopalń "Lubin" i "Polkowice".

31 grudnia - zakończyły działalność Zakłady Górnicze "Nowy Kościół".

1969

1 stycznia Zakłady Górnicze "Konrad" i "Lena" włączono w skład KGHM.

1 stycznia rozpoczął działalność Zakład Transportu.

1 stycznia najstarsze przedsiębiorstwo specjalistyczne działające w rejonie Lubina i Polkowic - Zakład Budowlano-Montażowy Kopalń Rud Miedzi, podległy dotychczas dyrekcji we Wrocławiu - zostało przekształcone w samodzielne Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Przemysłu Ciężkiego.

16 stycznia rozpoczęto układanie fundamentów pod budynek wydziału metalurgicznego Huty Miedzi "Głogów".

W styczniu w Lubinie i Polkowicach zainstalowano aparaty sejsmiczne do sygnalizowania zmian zachodzących w górotworze.

W styczniu oddano do użytku stołówkę na 1000 osób w HM "Głogów".

21 marca podniesiono pierwszą część konstrukcji wieży skipowej szybu P-2 kopalni "Polkowice". 6 i 7 lipca wieża skipowa P-2 została przesunięta z miejsca montażu o 23 m i usadowiona na stałych fundamentach. Konstrukcja miała 46 m wysokości i ważyła 700 ton.

1 września - rozpoczęcie budowy kopalni "Rudna".

We wrześniu uruchomiony został drugi rejon wydobywczy w ZG "Lubin".

W październiku ruszyła odlewnia i dział prototypów w ZM "Legmet".

20 listopada rozpoczęto rozruch technologiczny Zakładu Przeróbki Mechanicznej Rudy w Polkowicach.

tym dniu przedsiębiorstwo przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą KGHM Polska Miedź SA. Od początku skoncentrowano działania na dwóch zasadniczych kierunkach - dążeniu do prywatyzacji przedsiębiorstwa metodą kapitałową i podejmowaniu działań dla obniżenia kosztów. Ten drugi cel dotyczy zarówno głębokich zmian strukturalnych, jak i modernizacji zakładów produkcji podstawowej. Pierwszym etapem tych działań było wydzielenie ze struktury przedsiębiorstwa dziewięciu zakładów sektora techniczno-usługowego i utworzenie z nich samodzielnych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Już dziś większość z nich osiąga dobre wyniki ekonomiczne i sprawdza się w gospodarce rynkowej. Wydzielono także całą bazę ośrodków wypoczynkowych i sanatoryjnych, grupując je w spółce Interferie. Przejęto także całość handlu miedzią, skupiając ją w spółce KGHM Polmet, w której jedynym i stuprocentowym udziałowcem jest KGHM Polska Miedź SA. Kilka zakładów weszło w spółki z podmiotami zagranicznymi tworząc nowe firmy - Boart-Lena, PHP Mercus i PHP Danipol. Dzięki temu zakłady zyskały dostęp do światowych rynków i nowoczesnych technologii. "Poprzez takie działania realizujemy koncepcję dwuczłowej struktury przedsiębiorstwa: koncernu miedziowego, obejmującego zakłady produkcji podstawowej, i drugiej spółki inwestycyjnej, zarządzającej kapitałowo samodzielnymi podmiotami z udziałem KGHM. Równocześnie zadaniem spółki, która rozpoczęła działalność w styczniu 1995 roku jako Dolnośląska Spółka Inwestycyjna, jest także inwestowanie w przedsięwzięcia gospodarcze poza przemysłem miedziowym, by stworzyć alternatywę dla tego przemysłu na okres wyczerpywania się zasobów miedzi".

Wiele by można mówić o ostatnich działaniach obniżających koszty. Należy do nich na pewno utworzenie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych "Cuprum", połączenie zakładów górniczych "Polkowice" i "Sieroszowice" w jeden kompleks wydobywczo-przetwórczy, wydzielenie z Zakładów Górniczych "Rudna" Zakładu Hydrotechnicznego, zajmującego się gospodarką odpadami po flotacyjnych, oraz spółki Energetyka na bazie elektrociepłowni ZG "Lubin" i "Polkowice", powołanie spółki Zakład Wyrobów Gumowych oraz podobnych zamierzeń w odniesieniu do anhydrytu i wody rozwiązane problem z zagospodarowaniem majątku byłych Zakładów Górniczych "Konrad".

nie tylko produkcja

Precedensem w skali całego kraju jest utworzenie Miedziowego Centrum Zdrowia. Ma ono zapewnić wyższy poziom usług medycznych, dostępność wyposażenia przemysłowej służby zdrowia dla ogółu społeczności oraz poprawę sytuacji finansowej służby zdrowia.

Dzięki tym działaniom miedziowy koncern zatrudnia obecnie 28 tysięcy pracowników, zamiast 43 tysięcy zatrudnionych. Nie jest to jednak koniec przekształceń. Światowe normy wydajności wskazują, że zatrudnienie powinno osiągnąć poziom 20 tysięcy i to jest zadaniem docelowym.

Przyjęty niedawno pięcioletni program modernizacyjny zapewni Polskiej Miedzi konkurencyjność jeszcze przez najbliższych 20 lat. Ma także doprowadzić wszystkie procesy technologiczne do pełnej zgodności ze współczesnymi wymogami ochrony środowiska. Trafność takiego kierunku potwierdziło ostatnich sześć lat przekształceń ustrojowych w kraju. Dzięki podejmowanym działaniom uniknięto istotnego spadku produkcji, utrzymano rynki zbytu, nie dopuszczono do pogorszenia się warunków bytowych załóg, a jednocześnie nie było w Polskiej Miedzi zwolnień grupowych. Nie tylko uniknięto regresu technologicznego, ale wręcz poprawiono technologie w najważniejszych dziedzinach produkcji, łącząc te zamierzenia z ochroną środowiska.

perspektywy

"W górnictwie pozostaje wprawdzie duży problem zagrożenia tąpnięciami, lecz chociaż nie do pracowaliśmy się w pełni zadowalających metod profilaktyki, to możemy z pełną odpowiedzialnością stwierdzić, że w tym zakresie stosujemy wszystko, co nauka i technika górnicza może zaoferować do poprawy bezpieczeństwa. Ostatnie lata są również okresem szerokiego otwarcia naszego przedsiębiorstwa na świat. Staliśmy się aktywnym członkiem Międzynarodowej Organizacji Producentów Miedzi. Dla realizacji celów tego zrzeszenia, to jest promocji zastosowań miedzi w gospodarce, powołaliśmy Polskie Centrum Promocji Miedzi SA we Wrocławiu. Nawiązaliśmy także kontakty z dużymi zagranicznymi producentami miedzi oraz właścicielami złóż w Afryce i Ameryce Południowej". Do rozwiązania pozostała alternatywa, czy przygotowywać się do eksploatacji złóż zalegających na głębokości 1200-1500 metrów, czy poszukiwać koncentratu dla hut poza zagłębiem miedziowym. Przy każdym z założeń funkcjonowanie Polskiej Miedzi wiązałoby się z działalnością na arenie międzynarodowej.

"Bieżący rok jest dla naszych załóg wielkim sprawdzianem. Przeprowadzone działania restrukturyzacyjne mają zaowocować końcowym etapem prywatyzacji i wejściem Polskiej Miedzi na giełdę krajową oraz na międzynarodowy rynek kapitałowy. Dla naszych załóg istotnym zagadnieniem jest możliwość otrzymania znacznej części akcji przedsiębiorstwa, co powinno również odczuwalnie zmienić stosunek pracowników do zakładów, których będą realnymi współwłaścicielami. Jeśli przejdą uregulowania ustawowe, o które zabiegają obecnie nasi reprezentanci w Sejmie i Senacie, to akcje preferencyjne otrzymają również wszyscy emeryci i renciści. Zarząd w pełni popiera takie rozwiązania, jako akt sprawiedliwości w stosunku do wszystkich, którzy swoją pracą i ofiarnym wysiłkiem stworzyli polski przemysł miedziowy".

Opracowano na podstawie wystąpienia Stanisława Siwierskiego, prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź SA, na spotkaniu z okazji 35-lecie przedsiębiorstwa 30.04.1996 r. Wszystkie cytaty pochodzą z tego wystąpienia.

Fot. JERZY KOŚCIŃSKI

Dzisiaj Huta Miedzi "Legnica" produkuje katody oznaczane na londyńskiej Giełdzie Metali klasą "Grade A". Jest to gatunek o podwyższonej czystości i oznacza, że katody zawierają 99,99 procent tego metalu. Legnicka miedź skutecznie konkuruje z miedzią produkowaną w najnowocześniejszych hutach świata, a odbiorcy nie składają reklamacji. To...

osiągnięcie ma długą historię

W 1953 roku nastąpił pierwszy spust miedzi. Pracowały wówczas tylko dwa piece: anodowy i wirebarsowy. Z niego wychodziły wirebary o przekroju kwadratu, których produkcji już zaprzestano.

Na początku huta pracowała wyłącznie na miedzianym złomie. Była jedyną w Polsce odbiorców więc nie brakowało.

jakoś nikt nie pomyślał. Dzisiaj pary potrzebnej do produkcji nie wytwarza lokomotywa stojąca na bocznicy, tylko nasza własna elektrociepłownia, która zasila też "Legmet" i Wielką Wodę na Przybkowie - opowiada Władysław Jaśkiewicz, który pracuje w hucie 42 lata. - Zupełnie jak Japończyk. To była moja pierwsza praca i stąd pójść na emeryturę.

Hutę budowano pod nadzorem rosyjskich inżynierów. Zainstalowano radzieckie urządzenia, wdrożono radzieckie technologie. Niektóre poszły już dawno w zapomnienie, inne wielu pracowników dobrze zapamiętało.

Swego czasu zaczęto modernizować technologię brykietowania. Inżynierowie z pomocą radzieckich specjalistów wymyślili sposób, który miał być nowoczesny. Kiedy zamontowano nową linię, okazało się, że nie można transportować

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

Historia z miedzi

Potem zaczęto przerabiać tu rudę z "Konrada" w Iwinach i "Lény" w Nowym Kościele. Wsad uzupełniano koncentratem importowanym z Chile. Wówczas huta dysponowała już urządzeniami umożliwiającymi przeprowadzenie pełnego cyklu technologicznego.

Kiedy ją budowano, o bogatych złożach miedzi w lubińskim zagłębiu nikt jeszcze nie wiedział. Dopiero po 15 latach od jej wzniesienia zaczęto przywozić tu do przerobu rudę z ZG "Lubin".

Początkowo huta wytwarzała od 12 do 15 tys. ton miedzi rocznie z perspektywą zwiększenia produkcji do 25 tys. ton. Dzisiaj wytwarza rocznie 80 tys. ton miedzi.

Zmieniła się więc znacznie wielkość produkcji...

zmieniła się technologia

- Hutnik, który przez kilka lat ładował do pieca wirebarsowego łopatą, jest już na emeryturze, a o tym, żeby zachować ją jako rekwizyt muzealny,

koncentratu, a urządzenia do jego mieszania z lepiszczem "cementują się" i stają. Zapylenie było tak duże, że na dwa metry nic nie było widać. Istniała groźba zatrzymania pracy huty. Zrobiło się gorąco, zwłaszcza że w tych czasach każdą poważniejszą awarią zajmował się prokurator.

Biura projektów i instytuty naukowe postawiono na nogi, ale rozwiązanie problemu znaleźli inżynierowie z legnickiej huty. W pośpiechu dokonali wynalazku, który potem opatentowano i zastosowano przy budowie Huty Miedzi "Głogów".

O innej "awarii" długo było cicho. Po kilkunastu latach pracownicy huty wspominają już z uśmiechem, jak to radziecki helikopter ze zbiornikami pełnymi paliwa wylądował na jednej z wiat huty. Helikopter tylko dzięki temu nie wylądował nikomu na głowie, że zdarzyło się to o świcie i pod wiatą nie było żadnego pracownika.

dokończenie na str. 10

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1970

9 lutego w cechowni ZG "Lubin" odbył się wielki wiec, na którym uchwalono apel górników, hutników, metalowców i budowlanych LGOM, skierowany do wszystkich załóg przemysłowych w Polsce, o podejmowanie zobowiązań i czynów społecznych dla uczczenia 25-lecia zwycięstwa nad faszyzmem i innych przypadających w tym okresie rocznic. "Czyn Zwycięstwa" objął wszystkie zakłady LGOM...

14 marca połączono szyb główny z szybem wschodnim kopalni "Polkowice".

24 czerwca prezydium rządu podjęło decyzję w sprawie funkcjonowania wyodrębnionego zarządu KGHM.

W czerwcu w ZG "Lubin" - po raz pierwszy w krajowym górnictwie - do pracy pod ziemią został użyty wielki ciągnik gąsienicowy "stalinić".

1 lipca - włączenie do KGHM Huty Miedzi "Legnica", "Legmetu" i Zakładów Badawczych i Projektowych Miedzi "Cuprum".

1 lipca - zatwierdzenie statutu KGHM i wprowadzenie regulaminu organizacyjnego zarządu KGHM.

W lipcu zakończono prace nad planem urbanistycznym dla Lubina i Polkowic. Przewidywano rozbudowę Lubina do 100 tys. mieszkańców, a Polkowic do 40-50 tysięcy.

1971

2 czerwca - połączenie szybów zachodnich z szybami głównymi kopalni "Lubin".

8 czerwca - Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud Miedzi rozpoczęło głębinie pierwszego szybu (R-I) kopalni "Rudna".

17 lipca - oddanie do eksploatacji pierwszej części Huty Miedzi "Głogów". W uroczystościach wziął udział Edward Gierek.

1972

24 kwietnia - kopalnie "Lubin" i "Polkowice" osiągnęły planowaną zdolność wydobywczą w ilości 14,8 tys. ton rudy dziennie.

W czerwcu odbył się I Sejmik Racjonalizatorów i Wynalazców Zagłębia Miedziowego.

W lipcu zakończono budowę przychodni przy HM "Legnica".

Górnicy Polkowic zameldowali o wydobywaniu 10-milionowej tony rudy.

29 września - na sesji Miejskiej Rady Narodowej w Bolestawcu zrodziła się idea budowy kopalni miedzi "Bolestawiec".

Tenisiści stołowi Zagłębia Lubin, którymi opiekowało się Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud Częstochowa, Oddział Lubin, awansowali do I ligi.

W Warszawie gościła 45-osobowa grupa górników z ZG "Polkowice". Program wycieczki obejmował - oprócz zwiedzania stolicy - także pracę przy odbudowie Zamku Królewskiego. Każdy uczestnik wycieczki przepracował społecznie 2 godziny...

Drużyna "Legmetu" zwyciężyła w finale ogólnopolskiego konkursu "Czy znasz przepisy BHP i prawo pracy".

28 listopada - dr inż. Jan Wyżykowski otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Lubina.

Dolny Śląsk, dzięki inicjatywie górników i hutników, otrzymał przekaznik do odbioru II programu telewizji.

14 grudnia - w Lubinie uruchomiono pierwszą na Dolnym Śląsku fabrykę domów.

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1973

W styczniu Szpital Górniczy w Lubinie otrzymał pierwszy na Dolnym Śląsku oddział intensywniej terapii.

Na młodzieżowy oddziale wydobywczym G-II ZG "Lubin" 15 lutego padł rekord dobowego wydobywania. Wynosił on 423 wozy rudy miedzi, czyli 3.173 tony urobku. Rekordem tym zetemesowcy powitali obrady V Zjazdu ZMS...

17 marca - budowniczowie "Rudnej", górnicy SOWI, osiągnęli poziom 1000 metrów.

W maju w HM "Głogów" wyprodukowano 100-tysięczną tonę miedzi.

22 maja Lubin był miastem etapowym XXVI Wyścigu Pokoju.

W październiku Technikum Górnicze w Lubinie otrzymało imię prof. Bolesława Krupińskiego.

1 grudnia - budowę "Rudnej" odwiedził Edward Gierek. Był to jego czwarty pobyt w zagłębiu miedziowym.

31 grudnia - zakończyła działalność górnicza kopalnia "Lena".

1974

1 stycznia rozpoczęły działalność Zakłady Urządzeń Górniczych "Lena".

W styczniu w HM "Głogów" ruszył trzeci piec anodowy.

11 kwietnia - wbudowanie aktu erekcyjnego pod budowę Huty Miedzi "Głogów II".

W czerwcu w miastach zagłębia odbywały się powiatowe zloty młodych przodowników pracy i nauki. Imponujący zlot dwóch pokoleń - kombatanów i młodzieży - odbył się 15 czerwca w Lubinie...

1 sierpnia - przekształcenie Zakładów Górniczych "Rudna" w jednostkę eksploatacyjną.

W październiku hotele pracownicze w Polkowicach zajęły pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie zorganizowanym przez "Trybunę Ludu".

16 października - 10 osób zginęło w katastrofie oberwania dachu w HM "Głogów".

29 października - zmarł w Warszawie doc. dr inż. Jan Wyżykowski.

5 listopada - zakończono odbudowę zniszczonej hali pieców szybowych w HM "Głogów".

4 grudnia - minister generał Wojciech Jaruzelski odznaczył sztandar ZG "Konrad" Orderem Sztandaru Pracy I Klasy.

1975

1 stycznia powołano Zakłady Górnicze "Sieroszowice".

W kwietniu Tadeusz Babisz zastąpił Tadeusza Zastawnika na stanowisku dyrektora naczelnego KGHM.

1 czerwca - utworzono województwo legnickie.

13 lipca - piłkarze Zagłębia Lubin awansowali do II ligi. W sierpniu awans do II ligi wywalczyli lekkoatleci.

Rozpoczęcie budowy Huty Miedzi "Cedynia".

7 grudnia na obrady VII Zjazdu PZPR wyjechali mandatarjusze legnickiej organizacji partyjnej wioząc do stolicy meldunek o dynamicznym rozwoju zagłębia: wykonaniu na rok przed terminem pięcioletnich zadań wydobywania i przetwórstwa miedzi, zrealizowaniem z wielomiesięcznym wyprzedzeniem planów pięcioletki przez wszystkie przedsiębiorstwa KGHM...

dokończenie ze str. 9

Dawniej do groźniejszych awarii należało zastrzymanie pieca szybowego. Teraz technologia umożliwia zatrzymywanie nawet co kilka dni, jeśli sytuacja tego wymaga.

Dzisiaj obok nowoczesnego głównie zachodniego wyposażenia, nowoczesnej niemieckiej technologii odsiarczania gazów "Solinox", uruchomionej przed czterema laty, zautomatyzowanych i skomputeryzowanych procesów, niektóre radzieckie urządzenia wciąż są przydatne.

Dawniej katody spinane były ręcznie, metalowymi taśmami. Robiło to czterech krzepkich mężczyzn. Dzisiaj pracę tę przy pomocy maszyny wykonuje jedna osoba. Katod i produkowanych tu wlewów o przekroju walca nie waży już waga mechaniczna, ale komputer, a więc błędy w odczycie i reklamacje się nie zdarzają. Od kilkunastu lat wiele się zmieniło, za wyjątkiem

Fot. JERZY KOŚCIŃSKI

powierzchni zakładu. Ścisły obszar huty od początku liczył 110 ha. Modernizacja i rozbudowa nie wiązała się ze zwiększaniem powierzchni. Nowe budowano na miejscu starego. Tak powstała przed kilkoma laty nowa Fabryka Kwasu Siarkowego.

Nowoczesność przyniosła...

zmniejszenie zatrudnienia

Kiedy starzy pracownicy odchodzili na emerytury, nie było potrzeby zatrudniania na ich miejsce nowych. Rotacja pracowników w hucie, zwłaszcza wśród kadry inżynierskiej, zawsze była niewielka.

Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych pracowało w tym zakładzie około 3,5 tysiąca osób, dzisiaj ok. 1800. Nowoczesna technologia spowodowała, że mniej ludzi zatrudnionych jest w podstawowym ciągu technologicznym...

coraz więcej pracowników zajmuje się ochroną środowiska

W 1993 roku oddano do eksploatacji oczyszczalnię ścieków przemysłowych i sanitarnych, która służy do mechaniczno-chemicznego oczyszczania ścieków nie tylko z samej huty, ale i wód z terenu strefy ochronnej.

Niektórzy pracownicy ochrony środowiska mają dziwne, jakby się może dawniej wydawało, zadania. Zarybiają pobliskie zbiorniki i handlują... wikliną. Uprawia się ją na podmokłych terenach strefy ochronnej i sprzedaje producentom rozmaitych wyrobów wikliniarskich, które w części wędrują do Niemiec.

Wkrótce zakończy się zagospodarowanie strefy ochronnej huty i legniczanie będą mieli oprócz parku miejskiego jeszcze jedno miejsce wypoczynku.

Wnet zainstalowany zostanie węzeł zawrotu wód. Oznacza to, że oczyszczone ścieki wrócą do huty i będą ponownie wykorzystane, a zakład będzie pobierał tym samym mniej wody z Kaczawy. Przełom na rzecz ochrony środowiska nastąpił jednak dopiero w połowie lat osiemdziesiątych. Niedawno huta wraz z Biurem Projektów "Proat" ze Szczecina dostała nagrodę pierwsze-

go stopnia ministra ochrony środowiska za rozwiązania w zakresie ochrony powietrza.

Z londyńskiej giełdy

Minęło ponad 25 lat, odkąd legnicka miedź jest na Londyńskiej Giełdzie Metali. Stąd trafiła na światowe rynki. Dzisiaj ponad 50 procent produkcji miedzi elektrolitycznej i wlewów idzie na eksport do 10 krajów Europy, Azji i Ameryki. Przez wiele lat miedź transportowano koleją i barkami, teraz samochodami. Transport ten jest znacznie szybszy.

Najwięcej miedzi kupują Niemcy, Holendrzy i Anglicy. Niemcy, Francuzi i Czesi biorą sporo wlewów z ciągłego odlewu. Trafiają one nawet do dalekiego Tajwanu.

Chociaż huta nie zamierza powiększać produkcji, nie zaprzestała swojego rozwoju. Po inwestycjach proekologicznych, które ważne są dla istnienia zakładu w środowisku lokalnym, przyszedł czas na inwestycje protechnologiczne, które pomogą utrzymać się Hucie Miedzi "Legnica" na światowych rynkach. Chociaż więc katody mają 99,99 proc. zawartości miedzi, w hucie nadal pracują nad doskonaleniem elektrorafinacji tego metalu. Zmusza do tego postęp w przetwórstwie miedzi i związane z tym wymagania odbiorców.

KRYSTYNA
NIKOŃCZUK

Rozmiary wydobycia rudy miedzi z kopalni "Lubin", a później "Polkowice", od początku wskazywały, że Huta Miedzi "Legnica" w stosunkowo szybkim czasie im nie podoła. Wybudowanie huty o większej niż legnicka zdolności produkcyjnej stało się sprawą nagłą. Wiosną 1968 roku rozpoczęto budowę Huty Miedzi "Głogów". Na generalnego wykonawcę wyznaczono Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego w Nowej Soli. Generalnym projektantem huty zostało Biuro Projektów Metali Niezależnych "Bipromet" w Katowicach.

pienice" oraz Zakładach Metalurgicznych w Trzebinie wytwarzano z niego srebro. Zatrzymanie się na etapie półproduktu wywoływało protesty zarówno inżynierów, jak i ekonomistów. Szybkie uruchomienie i efektywna produkcja Wydziału Metali Szlachetnych potwierdziły słuszność rozpoczęcia i unowocześnienia produkcji srebra we własnym zakładzie. Zdolność produkcyjna wydziału to ok. 1000 ton srebra rocznie, ponad 400 kg złota oraz około 50 ton selenu. Wysoką jakość srebra potwierdziło uzyskanie w marcu 1995 roku statusu "Good Delivery" na londyńskim rynku metali.

Głogowski tydzień

Priorytetowa inwestycja zaczęła ściągać zewsząd ludzi młodych, ambitnych, szukających nowej szansy w życiu, a zwłaszcza mieszkania i wysokich zarobków.

Pierwszego kwietnia 1971 roku zakład w budowie przemianowano na zakład produkcyjny. Wydarzeniem, które oficjalnie spięło wysiłki ponad 40 przedsiębiorstw budujących hutę, było przekazanie jej do eksploatacji. Równocześnie powstały niezbędne, towarzyszące wydziały - Fabryka Kwasu Siarkowego, gwarantująca pełne zagospodarowanie gazów konwertorowych, Wydział Ołowiu oraz Odlewania Wlewków, o zdolności 100 tys. ton rocznie.

Charakter rud miedzi nowego złoża pozwalał na produkcję koncentratów o stosunkowo niskiej zawartości miedzi, nie przekraczającej 28 proc. przy zmniejszonej zawartości siarki i żelaza, z równocześnie wysokim poziomem części organicznych. Ta specyfika koncentratów wyraźnie odmienna od powszechnie produkowanych w świecie koncentratów chalkopirytowych kosztowała naukowców z krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej oraz pracowników Instytutu Metali Niezależnych w Gliwicach wiele żmudnych prób i badań, aby dobrać odpowiednie technologie. Ze względu na jakość koncentratów, energochłonność i skuteczność, właściwa okazała się technologia pieców szybów w połączeniu z procesem konwertowania, a następnie rafinacji ogniowej i elektorafinacji.

Dalszy rozwój górnictwa miedziowego wymuszał decyzje o powstaniu kolejnej huty oraz o poszukiwaniu bardziej nowoczesnych technologii produkcji miedzi. Zapadły decyzje, że nowy zakład stanie obok dotychczasowej huty "Głogów". Budowę rozpoczęto w 1974 roku. Zastosowanie w technologii hutnictwa miedziowego pieców zawieszinowych firmy Qutokumpu z Finlandii dało bardzo zachęcające wyniki i możliwość uruchomienia znacznie bardziej uproszczonego procesu hutniczego pozwalającego na jednostadialne otrzymywanie miedzi blister z wysuszonego koncentratu. Nowa technologia umożliwiła radykalne zmniejszenie uciążliwości dla środowiska.

Budowana przy udziale specjalistów fińskich instalacja została uruchomiona 8 stycznia 1978 roku. Rozruch prototypowej inwestycji wymagał opanowania wielu dodatkowych problemów. Technologia fińska wzbogacona i uzupełniona doświadczeniami polskiej kadry inżynierskiej przyniosła powodzenie. Jego miarą był fakt szybkiego uzyskania przez produkty obydwu hut znaku jakości "Grade A" na giełdzie londyńskiej. Obecnie, po dopracowaniu technologii pieca zawieszinowego wraz z towarzyszącymi mu instalacjami, Huta Miedzi "Głogów II" zapewnia roczną produkcję miedzi blister w ilości 125 tysięcy ton rocznie oraz 165 tys. ton miedzi elektrolitycznej.

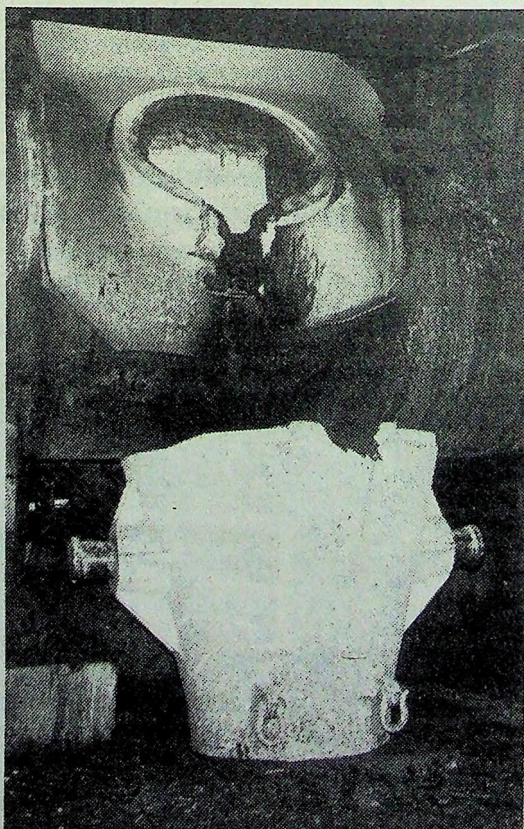
Najmłodszym dzieckiem metalurgii miedzi jest Wydział Produkcji Metali Szlachetnych przy Hucie "Głogów II", według licencji i projektu szwedzkiej firmy "Boliden Contech". Budowano go w latach 1991-1993.

Do października 1993 r. huta "Głogów" wytwarzała jedynie szlam anodowy będący produktem ubocznym procesu elektorafinacji miedzi. Przez lata sprzedawano go na Śląsk, gdzie w Hucie Metali Niezależnych "Szo-

Bilans 25-letniej pracy głogowskiej huty jest imponujący. Wyprodukowano 6 mln ton miedzi elektrolitycznej, 150 tys. ton ołowiu surowego, blisko 5 mln ton kwasu siarkowego, 15 tysięcy ton siarczanu niklu. W ciągu niespełna trzech ostatnich lat, w wydziale metali szlachetnych wyprodukowano 2 tys. ton srebra metalicznego oraz tonę złota.

Nowe warunki gospodarki rynkowej zmuszają do jeszcze większej czujności. Choć trudno dziś przewidzieć, jak potoczą się losy huty w odległej przyszłości, aby skutecznie zapobiegać zdarzeniom niekorzystnym i utrzymać dotychczasową dobrą passę, w dziedzinie techniki najpilniejszym zadaniem będzie modernizacja technologii stapienia koncentratów w "Głogowie I", mająca na celu zmniejszenie jej uciążliwości dla środowiska. W dziedzinie ekonomii, a zwłaszcza organizacji zarządzania, działania ukierunkowane będą na zmniejszenie kosztów oraz wykorzystanie rezerw. Sztuką będzie godzić konieczność obniżania kosztów z chęcią podnoszenia płac przy jednoczesnym utrzymaniu zatrudnienia na niezmiennym poziomie. Miejmy jednak nadzieję, że zarząd huty wspólnie ze związkami zawodowymi i na to znajdzie rozwiązanie w trudnym procesie restrukturyzacji i prywatyzacji firmy.

(dłuch)

Fot. JERZY KOSIŃSKI

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1976

Przed zbliżającym się Kongresem Młodzieży Polskiej wiele organizacji młodzieżowych podejmuje zobowiązania. Młodzież tworzy także brygady im. Kongresu Młodzieży Polskiej. 15 marca taka brygada powstała w ZRG KGHM na oddziale SGR-2, pracująca w ZG "Rudna". Zadaniem tego kolektywu jest ukończenie fundamentu jednej komory legmetowskiej, budowa mostu oraz wykonanie upadowej nr 3...

31 sierpnia - próbny wytop miedzi anodowej w HM "Głogów".

11 listopada - na wydziale elektorafinacji HM "Głogów II" odbyło się pierwsze ciągnięcie miedzi elektrolitycznej z zespołu wanien uruchomionych w programie "minimum".

W listopadzie w "Legmecie" zbudowano pierwszy wóz odstawczy o nośności 35 ton, który przeznaczono dla ZG "Rudna".

W grudniu w ZG "Rudna" oddano do eksploatacji szyb wydobywczy R-2, w Polkowicach zaś Zakład Lecznictwa Zapobiegawczego. Bokserzy Zagłębia Lubin awansowali do I ligi.

1977

W lutym przekazano do eksploatacji pierwszą część zbiornika odpadów poflotacyjnych "Żelazny Most".

W marcu Huta Miedzi "Głogów I" wzbogaciła się o urządzenie techniczne do odbioru i selekcji brył przeznaczonych na drut. Dzięki wynalazkowi, autorstwa zespołu inżynierskiego huty, możliwości produkcyjne wydziału wlewków wzrosły o 50 proc.

21 maja - otwarcie Miejskiego Ośrodka Kultury w Głogowie.

15 listopada - PBK Częstochowa zakończyła drażnienie najdłuższego w miedziowych kopalniach chodnika - centralnej upadowej w ZG "Lubin".

29 listopada - uroczysty spust milionowej tony miedzi w HM "Legnica".

1979

W HM "Głogów" rozpoczęła działalność fabryka kwasu siarkowego.

Uruchomienie Zakładu Przetwórstwa Miedzi w HM "Cedynia".

25 kwietnia w ZG "Polkowice" wręczono tysieczną legitymację partyjną. W uroczystościach uczestniczyła delegacja Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Kuby...

29 kwietnia - w ZG "Lubin", na poziomie 700 m, otworzono "Barbarę" - drugą podziemną jadalnię. Pierwsza - "Kongresowa" - rozpoczęła działalność w 1976 roku.

22 lipca - autorzy projektu ZG "Rudna" otrzymali nagrodę państwową I stopnia.

18 listopada - w Zakładach Naprawczych Maszyn w Polkowicach uruchomiono pierwsze na Dolnym Śląsku stanowisko azotonasarczenia gazowego.

29 grudnia - po modernizacji uruchomiono pierwszy ciąg technologiczny w ZWR ZG "Lubin".

1979

8 marca na wiecu w HM "Legnica" 600 pracowników największego w Legnicy zakładu podpęło rezolucję potępiającą napaść Chin na Wietnam...

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

2 kwietnia uruchomiono największą w Polsce stację wentylatorową przy szybie wentylacyjnym R-5 ZG "Rudna".

W kwietniu dziennikarze prasy warszawskiej zwiedzili ZG "Lubin" i HM "Głogów".

30 kwietnia - w ZG "Polkowice" w czasie pożaru przenośnika taśmowego zginęło 4 górników, a 20 zostało rannych.

Od 15 do 22 maja górnicy z "Rudnej" oddali 18 litrów krwi dla Centrum Zdrowia Dziecka.

W lipcu w HM "Cedynia" wyprodukowano pierwszą partię (1500 ton) drutu.

29 listopada w HM "Legnica" wyprodukowano milionową tonę miedzi elektrolitycznej.

1980

Na znak solidarności z robotnikami Wybrzeża 28 sierpnia strajkowały częściowo lub w całości załogi ZG "Polkowice", ZG "Rudna", ZG "Sieroszowice" i ZG "Legmet"...

W październiku połączono wyrobisko poziome drążone od strony szybów zachodnich "Polkowic" z pierwszym szybem wentylacyjnym ZG "Sieroszowice".

W październiku górnicy miedzi przeszli na trzyzmianowy system pracy.

1981

20 marca - na oddziale G-33 ZG "Polkowice" w wyniku tąpnięcia zginęło czterech górników.

27 marca - w czasie strajku ostrzegawczego ogłoszonego przez "Solidarność" pracę przerwały kopalnie i niektóre oddziały hut.

3 lipca - Stanisław Jasiński, zastępca dyrektora ZG "Rudna", został I sekretarzem KW PZPR.

W lipcu w HM "Legnica" zmodernizowano linię odpylania gazów szybowych.

Górnicy "Rudnej" pierwsi w zagłębiu miedziowym pracą w wolną sobotę, 29 sierpnia, odpowiedzieli na apel KKP NSZZ "Solidarność". W tym dniu w "Rudnej" pracowały trzy zmiany. Załoga kopalni zadeklarowała pracę w pozostałych siedem wolnych sobót...

W "Legmecie" uruchomiono wydział produkujący hamulce do maszyn ciężkich.

4 grudnia - w ZG "Lubin" odsłonięto obelisk poświęcony górnikom poległym przy pracy.

1982

23 marca - szybowi SW-1 kopalni "Sieroszowice" nadano imię Jana Wyżykowskiego.

12 maja - w Lubinie obradowała komisja górnictwa KC PZPR.

9 czerwca - zakończono drażnienie upadowej łączącej szyb R-7 z szybem głównym ZG "Rudna".

14 października - Sąd Wojewódzki w Legnicy przyjął dwa pierwsze wnioski o rejestrację związków zawodowych. Złożyli je górnicy z "Polkowic" i "Rudnej".

10 listopada dniem normalnej pracy. Dodatkowe tony rudy miedzi z "Rudnej", "Lubina" i "Polkowic". Klasa robotnicza nie uległa nawoływaniu wrogiego podziemia...

1983

1 stycznia do KGHM włączono Zakład Budowy Kopalń i Zakład Budownictwa Górniczo-Hutniczego.

10 lutego - ukazał się pierwszy numer tygodnika "Polska Miedź".

Każdy przemysł wydobywczy jest w swej istocie uciążliwy dla środowiska, gdyż wszelkie operacje technologiczne i transportowe dokonywane są na dużych strumieniach materiałowych. Nie daje to możliwości całkowitego wyizolowania i hermetyzacji procesów, a strefy oddziaływania obejmują znaczne obszary, przyczyniając się nawet do zmiany krajobrazu. Przemysł miedziowy jest szczególnym tego typu przykładem, gdyż rudy miedzi zawierają tylko kilka procent metalu, cała reszta musi więc być usunięta w kolejnych etapach procesu technologicznego.

Powstanie przemysłu miedziowego w województwie legnickim zadecydowało o jego strukturze gospodarczej, spowodowało również szereg niekorzystnych zmian w środowisku, zwłaszcza w pierwszym okresie funkcjonowania hut i kopalń, kiedy to konieczność dopracowania technologii musiała być w centrum uwagi.

KGHM Polska Miedź SA od początku swego istnienia przykładła dużą wagę do zagadnień ekologicznych i w miarę możliwości technicznych, czasowych i finansowych prowadzi programową działalność na rzecz minimalizowania swego negatywnego oddziaływania. Na początku lat siedemdziesiątych, a więc wyprzedzając o 10 lat ustawę, zostały utworzone służby ochrony środowiska, które przy współpracy z pięcioma zespołami czołowych ekspertów krajowych (ds. ochrony powietrza, wód, powierzchni, zdrowia i gospodarki odpadami) ukierunkowały działalność ekologiczną tego przemysłu. Dokładnie w tym samym

poflotacyjne o zawartości 0,2 proc. Cu kieruje się na staw osadowy. W hutach "Legnica" i "Głogów I" następuje ponowne suszenie koncentratu z dodatkiem ługu posulfidowego, a następnie jego brykietowanie. Brykiety z dodatkiem koksu i żużla (z zawrotów) są wprowadzane do pieców szybowych, gdzie wytapia się kamień miedziowy. Żużel przewożony jest na halde, gazy przesyłane do spalania w elektrociepłowni, a płynny kamień miedziowy (głównie Cu₂S) kieruje się do konwertyzatorów. Tam na skutek dmuchu powietrza siarczek miedzi przechodzi w miedź (konwertorową) i dwutlenek siarki, który jest przerabiany na kwas siarkowy. Miedź konwertorowa poddawana jest rafinacji termicznej i elektrolitycznej. Huta Miedzi "Głogów II" posiada inną technologię, opartą na przetopie koncentratów miedzi w piecu zawieszinowym. Wdmuchuje się do niego głębiej wysuszony koncentrat i podaje tlen. W efekcie powstaje miedź tzw. blister, odpowiadająca miedzi konwertorowej. Jest ona następnie przetapiana w piecach anodowych i dalej przerabiana tak jak w HM "Głogów I". Gazy z pieca zawieszinowego przechodzą przez kocioł odzyskujący ciepło, a następnie po odpyleniu są kierowane do fabryki kwasu siarkowego. Gazy z pieca elektrycznego, odmiedziowującego żużel, odpyla się w filtrach workowych i odprowadza do atmosfery. Ze względu na rodzaj procesów technologicznych i wpływ na środowisko zakłady KGHM Polska Miedź SA można więc podzielić na dwie grupy: kopalnie i zakłady przerobcze oraz huty. Kopalnie i zakłady przerobcze są przede wszystkim

Zanieczyszczenie i ochrona środowiska w krajowym przemyśle miedziowym

czasie (dopiero od raportu U-Thanta 1969 r.) zorganizowane działania proekologiczne podjęli czołowi potentaci światowi.

KGHM Polska Miedź SA jest obecnie jednym z największych przedsiębiorstw w kraju, obejmuje trzy kopalnie, walcownię i trzy huty, o łącznej produkcji nieco ponad 400 tys. ton miedzi elektrolitycznej rocznie. Osiągnięty poziom ekologicznych rozwiązań, stanowiący efekt pracy wielu zaangażowanych techników i ekologów, przewyższył pierwotne oczekiwania i odpowiada obecnie wysokim standardom światowym. Mimo nieprzerwanych działań na rzecz dalszej poprawy, całkowite wyeliminowanie wpływu tego przemysłu na otoczenie jest wciąż niemożliwe.

Opis technologii produkcji miedzi i źródeł powstawania zanieczyszczeń

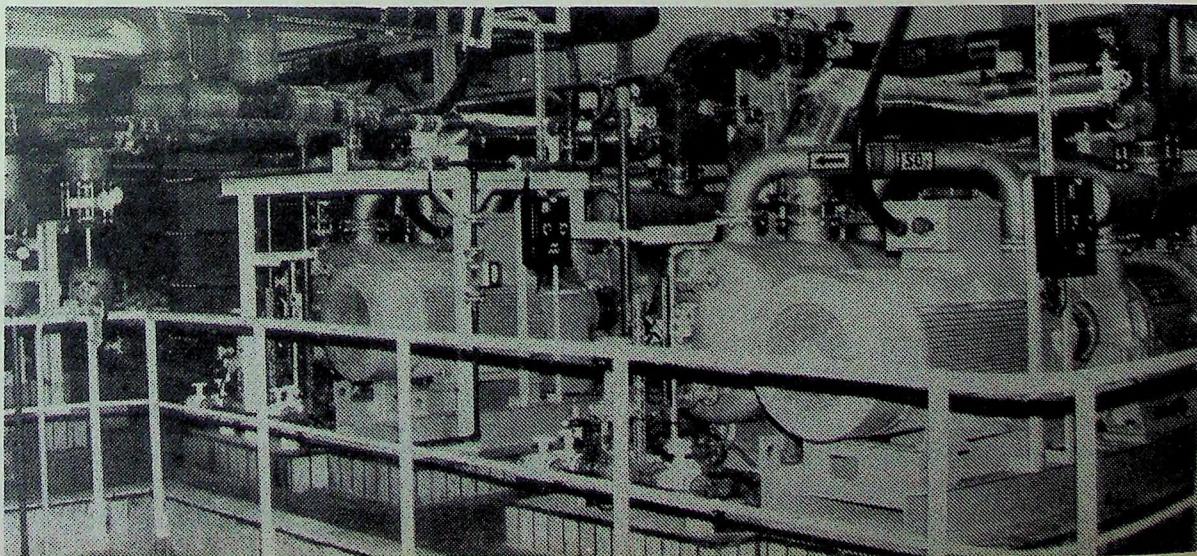
Wydobyta ruda o zawartości 1-2 proc. miedzi jest mielona i poddawana flotacji w zakładach wzbogacania. Koncentrat o zawartości 18-28 proc. Cu jest filtrowany, suszony i przewożony wagonami do hut, a odpady

źródłem znacznej ilości odpadów poflotacyjnych i zasolonych wód dołowych. W hutach natomiast dominowała emisja gazów i pyłów do atmosfery. Ponadto powstają znaczne ilości różnych odpadów, wymagających zagospodarowania.

Ograniczenie emisji pyłowej

W zakładach przeróbki mechanicznej gazy z suszarni od lat 70. są skutecznie odpylane w płuczkach uderzeniowych.

Największa i najbardziej uciążliwa emisja pyłowa z przemysłu miedziowego, decydująca o poziomie emitowanych metali, zwłaszcza ołowiu, pochodziła z gazów szybowych hut miedzi. Opanowano ją na przełomie lat 70.-80., dzięki mokrej odpylni, opartej na licencyjnej zwężce typu Venturi z regulowaną gardzielą. Ograniczono w ten sposób o ponad 60 proc. emisję pyłu i metali ciężkich. Technologia ta została zaadoptowana następnie do odpylania gazów z kilku innych źródeł, dla pozostałych gazów wprowadzono elektrofiltry lub filtry workowe, zmniejszając systematycznie sumaryczną emisję z hut. Obecnie emisja pyłów metalonośnych

pochodzących z procesów technologicznych jest już opanowana, a jedynymi liczącymi się źródłami pozostały niewielkie elektrociepłownie zlokalizowane w HM "Głogów", ZG "Polkowice-Sieroszowice" i ZG "Lubin", pracujące na potrzeby tych zakładów i miast, przy czym emisja z elektrociepłowni w HM "Głogów" zostanie w ciągu dwóch lat wyeliminowana przy okazji wprowadzania odsiarczania gazów.

W 1995 r. zakłady KGHM Polska Miedź SA wyemitowały łącznie 2,7 tys. t pyłów, w tym 53 t miedzi i 41 t ołowiu.

Dla porównania w 1994 r. emisja pyłów z zakładów szczególnie uciążliwych woj. stołecznego warszawskiego wynosiła 19,3 tys. t, jeleniogórskiego 56,7 tys. t, krakowskiego 20,6 tys. t, katowickiego 97,6 tys. t.

Ograniczenie emisji gazowej

Głównymi źródłami zanieczyszczeń gazowych przemysłu miedziowego były gazy szybowe i konwertorowe.

Gazy szybowe

Gazy z pieców szybowych zawierają ok. 10 proc. tlenku węgla, kilkanaście g/m dwutlenku siarki oraz śladowe ilości różnych związków organicznych wyczuwalnych zapachowo. Łącznie z pieców szybowych obu hut wyprowadza się około 500 tys. t/r. CO. Działania na rzecz ograniczenia tej emisji prowadzone od lat siedemdziesiątych zmierzały do pełnego spalania gazów w miejscowych elektrociepłowniach. Technicznie nie było to łatwe ze względu na niską wartość kaloryczną gazu, lecz dokonywane zmiany konstrukcyjne i organizacyjne systematycznie ograniczały emisję dwutlenku węgla.

Gazy konwertorowe

Gazy konwertorowe zawierają główny ładunek dwutlenku siarki, który jest uwalniany w procesie technologicznym. Formą jego utylizacji w światowym przemyśle miedziowym jest zwykle produkcja kwasu siarkowego w lokalnych fabrykach będących na wyposażeniu hut. W związku z cykliczną pracą konwertorów, która powoduje wahania temperatury i składu gazu, fabryki HM "Legnica" i "Głogów I" pracowały pierwotnie ze sprawnością rzędu 50 proc.

Liczne prace modernizacyjne na linii konwertory-fabryka kwasu, w tym usprawnienie odpylania i węzłów płucząco-chłodzących w HM "Głogów I", a w HM "Legnica" budowa nowej fabryki, zwiększyły ich sprawność o ponad 95 proc.

Poważnym osiągnięciem w hutnictwie miedzi KGHM było wprowadzenie całkowicie nowej w świecie technologii huty "Głogów II", podyktowanej w znacznym stopniu względami ochrony środowiska. Polega ona na wytopie miedzi blister w jednym piecu zawieszynowym, pracującym w sposób ciągły, z którego gazy mają stałe parametry i nie zawierają dwutlenku węgla. Dlatego fabryka kwasu mogła niemal od początku osiągać sprawność powyżej 90 proc.

Elektrociepłownie hut

Jak wyżej wspomniano, elektrociepłownie w HM "Legnica" i "Głogów I" spalają obok węgla, stanowiącego paliwo podstawowe, również gaz z pieców szybowych. Po opanowaniu emisji konwertorowej gazy spalane w tych elektrociepłowniach stały się głównym źródłem emitowanego dwutlenku siarki, przy czym ponad 80 proc. tego związku pochodzi ze spalanych gazów. Dlatego jako kolejny krok w ograniczeniu emisji hut miedzi wytypowano odsiarczanie gazów spalinowych z elektrociepłowni obu hut.

W 1994 r. w HM "Legnica" gazy z elektrociepłowni po odpyleńiu oraz gazy resztkowe z fabryki kwasu siarkowego skierowano do nowo wybudowanej instalacji odsiarczania "Solinox". Jest ona czwartą, a zarazem największą tego typu instalacją na świecie, zaprojektowaną przez firmę Linde AG. Zasada działania polega na selektywnej fizycznej absorpcji dwutlenku siarki za pomocą ciekłego rozpuszczalnika, posiadającego zdolności pełnej regeneracji. Absorbentem jest ciecz o nazwie handlowej genosorb, stanowiący mieszaninę polietylenoglikolów. Oczyszczone gazy z kolumny absorpcyjnej o złożonym stężeniu SO_2 maksymalnie 250 mg/m³ odprowadzane są przez komin do atmosfery, a nasycony dwutlenkiem siarki absorbent przechodzi do kolumny regeneracyjnej. Tam przy obniżonym ciśnieniu następuje desorpcja SO_2 , który w postaci gazu o stężeniu 80 proc. zawraca do fabryki kwasu siarkowego. Technologia jest więc bezodpadowa.

W HM "Głogów" do końca 1997 r. ma być wybudowana technologia odsiarczania oparta na metodzie półsuchej.

Zakłady górnicze

W zakładach górniczych jeszcze pod koniec lat 70. podwyższono kominy suszarni oraz dla ograniczenia emisji dwutlenku siarki zmieniono w suszarniach rodzaj paliwa z węgla na gaz. Jedynymi i nieznacznymi źródłami emisji gazowej pozostały lokalne elektrociepłownie.

Całkowita emisja dwutlenku siarki przez KGHM w 1980 r. wynosiła 154 tys. t/r., a w 1995 r. już tylko 22 tys. t/r. i należy do stosunkowo niskich w skali kraju. Dalszy postęp, czyli zmniejszenie o kilkanaście tys. t/r., wniesie odsiarczanie gazów spalinowych z elektrociepłowni HM "Głogów I", które ma być wprowadzone w 1998 r.

Dla porównania: w 1994 r. emisja dwutlenku siarki z zakładów szczególnie uciążliwych województwa stołecznego warszawskiego wynosiła 53,4 tys. t, szczecińskiego 77,4 tys. t, jeleniogórskiego 203,8 tys. t, krakowskiego 51,1 tys. t, katowickiego 311,8 tys. t i piotrkowskiego 299,7 tys. t.

Gospodarka wodno-ściekowa

Kopalnie

Kopalnie miedzi odprowadzają znaczne ilości wód dołowych. Wody z nieczynnej już kopalni "Konrad" są częściowo wykorzystywane do zasilania lokalnej sieci wody pitnej, a reszta (ok. 50 tys. m sześć./d) jest odprowadzana do Bobrzycy, wpływając pozytywnie na odbiór. W ostatnich latach zarząd KGHM bardzo poważnie rozważa wykorzystanie tej wody do celów pitnych w innych rejonach.

Zakłady Górnicze "Lubin", "Polkowice-Sieroszowice" i "Rudna" odprowadzają łącznie około 80 tys. m sześć./d wód dołowych, z tego 70 tys. m sześć./d wód o zasoleniu 3-5 g/l i 10 tys. m sześć./d o zasoleniu do 100 g/l. Wszystkie wody dołowe i ścieki z placów szybowych są wykorzystywane w procesie flotacji, co zapewnia pełną hermetyzację ścieków w obrębie kopalni. Głównym węzłem jest staw osadowy "Żelazny Most", służący równocześnie do deponowania odpadów flotacyjnych i retencjonowania wystarczającej dla wszystkich zakładów przerobczych wody przemysłowej. System pompowni umożliwia prawidłową dystrybucję. Dla zachowania bilansów soli i wody należy dobowo wyprowadzić z obiegu kilkadziesiąt tys. m sześć./d wód o zasoleniu kilkunastu g/l. Zrzut prowadzi się grawitacyjnie rurowciągiem do Odry w ilości odpowiadającej bieżącej jej chłonności, czyli tak, aby po wymieszanu suma chlorków i siarczanów w wodzie Odry nie przekroczyła 500 mg/l.

Huty

Ścieki hutnicze są zanieczyszczone zawiesiną i metalami ciężkimi, a część jest ponadto zakwaszona. Jeszcze w latach siedemdziesiątych opracowano technologię oczyszczania tych ścieków dla HM "Głogów", którą najpierw wdrożono w nowo budowanej oczyszczalni HM "Głogów II", a w 1988 r. oddano do eksploatacji również podobną oczyszczalnię dla HM "Głogów I".

Ścieki ogólnoprzemysłowe, tj. głównie przelewy obiegów chłodniczych łącznie ze ściekami kwaśnymi (po ich neutralizacji i sklarowaniu), ściekami sanitarnymi po osadniku Imhoffa i zretencjonowanymi wodami odpadowymi są łącznie kierowane do oczyszczalni chemicznej. Technologia oczyszczania oparta jest na koagulacji siarczanem żelazawym z korektą pH mlekiem wapniowym i wspomaganiami sedimentacji polskim flokulantem rokrysol WF-1. Nowa oczyszczalnia HM "Legnica", uruchomiona w 1992 r., ma podobną technologię koagulacji, lecz opartą na siarczanie glinowym. Sprawność wszystkich oczyszczalni jest rzędu 90 proc., zawartość zawiesziny w oczyszczonych ściekach jest poniżej 20 mg/l, a metali ciężkich Cu, Pb, Zn, Ni na poziomie dziesiątych i setnych części mg/l. Ich wpływ na odbiorniki, tj. Odrę (w przypadku HM "Głogów") i Czarną Wodę (dla HM "Legnica") jest nieistotny.

Utylizacja odpadów

Jak wspomniano na wstępie, proces produkcji miedzi polega na wydzieleniu z rudy metalu, którego jest

dokończenie na str. 14

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

31 marca - połączenie wyrobisk poziomych "Sieroszowice" i "Rudnej".

15 października - OSW "Barbarka" w Świnoujściu (ZG "Konrad") i OSW "Chalkozyn" w Kołobrzegu (ZG "Rudna") zwyciężyły w wojewódzkim konkursie na najlepszy ośrodek wczasowo-sanatoryjny.

1984

Uruchomienie eksploatacji badawczej złóż anhydrytu na terenie nieczynnej kopalni miedzi "Lubichów".

17 lutego - z okazji jubileuszu 10-lecia odbyło się spotkanie kierownictwa polityczno-gospodarczego ZG "Rudna" z członkami zakładowej orkiestry dętej.

25 kwietnia w ZG "Lubin" przebywał zastępca członka BP KC PZPR, Marian Orzechowski. Spotkał się z członkami partii ze swojej grupy partyjnej - najstarszego oddziału kopalni G-1...

15 kwietnia - członkowie koła łowieckiego "Górniki" w Lubinie posadzili 4.500 drzewek na gruntach leśnictwa Bolanów.

11 lipca zakończyły się kompleksowe badania medyczne 7.166 osób mieszkających w rejonie hut miedzi.

10 grudnia - ZWR ZG "Lubin" wyprodukował milionową tonę miedzi w koncentracji.

1985

6 lutego - w HM "Głogów" i w ZG "Rudna", a 22 czerwca w HM "Głogów" przebywał Alfred Miodowicz.

21 i 22 lutego - odbyła się narada poświęcona zdrowiu załogi KGHM.

6 marca - dwóch górników zginęło w wyniku tąpnięcia w ZG Rudna".

Załoga ZG "Lubin" przekazała 8 mln zł na budowę przedszkola lub szkoły. Związkowcy z NSZZ Pracowników ZG "Lubin" dołączyli do tego 100 tys. zł uzyskanych ze specjalnej loterii, a ZZ ZSMP 56 tys., które wypracowała młodzież...

27 listopada Zakład Budowy Kopalni wykonał plan roczny.

1986

15 stycznia Minister Ochrony Środowiska, Stefan Jarzębski, zapoznał się w HM "Legnica" z budową I etapu fabryki kwasu siarkowego.

19 marca - Mieczysław Rakowski na spotkaniu poselskim z górnikami ZG "Rudna" informował o pracy Sejmu.

Komitet Zakładowy PZPR Zakładu Robót Górniczych zameldował, iż załoga na swych zebraniach rejonowych podjęła zobowiązania produkcyjne i przedjazdowe czyny społeczne, których wartość wyniesie prawie 9 mln zł...

18 kwietnia OSW "Barbarka" w Świnoujściu (ZG "Konrad") otrzymał wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie "o złoty klucz".

Rozpoczęcie eksploatacji pierwszego szybu kopalni "Sieroszowice".

ZG "Sieroszowice" sprzedały pierwsze 5 tys. ton soli.

We wrześniu KGHM odwiedzili dziennikarze z Chin.

28 listopada - kierownictwo KGHM spotkało się z matkami, których przynajmniej trzech synów pracuje w górnictwie.

Od 1 do 3 grudnia - "dni otwarte" w ZG "Lubin"; młodzież i dzieci zwiedzały kopalnię.

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1987

16 stycznia - z powodu trudności energetycznych wyłączono z produkcji HM "Głogów" i "Legnica".

18 lutego - decyzja ministra hutnictwa i przemysłu maszynowego w sprawie likwidacji ZG "Konrad" w zakresie eksploatacji rudy miedzi.

2 i 3 kwietnia - w Lubinie wielka sesja popularnonaukowa z okazji 30. rocznicy odkrycia złóż miedzi.

19 sierpnia - na stadionie górniczym w Lubinie piłkarze Polski pokonali NRD 2:0.

2 września - w wypadku w ZG "Lubin" zginęło trzech górników.

W październiku ceny miedzi na giełdzie londyńskiej wzrosły do 1.150 dolarów.

13 listopada - na znak protestu przeciwko nieobjęciu górników miedzi nowym układem zbiorowym zarząd związkowej organizacji kopalni "Lubin" zawiesił działalność.

1988

KGHM został sklasyfikowany na pierwszym miejscu w rankingu największych polskich eksporterów.

W lutym KGHM kupił laser do operacji oka dla Szpitala Górniczego w Lubinie.

4 maja w godzinach popołudniowych między zmianami na szybach zachodnim i północnym ZG "Rudna" grupa górników ZRG i ZBK rozpoczęła akcję protestacyjną. Upominano się o dostosowanie płac do realnego wkładu pracy górników oraz poprawy warunków zdrowotnych i bezpieczeństwa w kopalniach...

15 lipca - uroczyste posiedzenie rady pracowniczej KGHM z okazji 20. rocznicy wydobywania pierwszej rudy miedzi z szybu "Bolesław".

5 listopada - w ZG "Rudna" powstał pierwszy w KGHM zakładowy komitet Stronnictwa Demokratycznego. 13 grudnia - do Armenii, z pomocą dla ofiar trzęsienia ziemi, poleciała grupa ratowników górniczych z Sobina.

1989

25 lutego po raz trzeci zasiadł do okrągłego stołu podzespół do spraw górnictwa. W obradach uczestniczyli m.in. Kazimierz Ziąja i Ryszard Zbrzyzny z KGHM. Dyskutowano o propozycji zmiany wynagrodzenia tak, by główny ciężar zarobków przypadł w dni robocze...

W marcu w HM "Głogów" oddano do użytku nowoczesną oczyszczalnię ścieków.

W kwietniu w ZG "Rudna" ukazał się pierwszy numer "Głosu Rudnej".

Delegatura Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Górniczego obchodziła jubileusz pięciolecia.

W maju rada pracownicza KGHM zdecydowała o zaprzestaniu wydobywania rudy w ZG "Konrad" z dniem 31 grudnia.

Andrzej Glapiński, inżynier górnik z Wyższego Urzędu Górniczego, został demokratycznie wybranym posłem na Sejm.

4 listopada - przy ul. Grabowej Zakład Zaopatrzenia "Zakmat" uruchomił dom towarowy.

13 listopada - rada pracownicza uchwaliła, że KGHM nie może być terenem działania organizacji społeczno-politycznych.

dokończenie ze str. 13

zaledwie kilka procent. Największy strumień odpadów (stanowiący ok. 90 proc. wydobytego materiału) powstaje w procesie flotacji. Na drugim miejscu są żużle hutnicze, a następnie pyły i szlamy z odpylu i oczyszczalni ścieków. Emisja do wody i powietrza we wszystkich zakładach KGHM Polska Miedź SA została praktycznie opanowana, a więc działalność ekologiczna przemysłu miedziowego skupia się obecnie na zagospodarowaniu różnych pyłów i szlamów wychwytywanych w urządzeniach oczyszczających gazy i ścieki. W znacznym stopniu udaje się je zawrócić do procesu, część wykorzystuje się do innych celów, a te, które nie znalazły dotąd zastosowania, selektywnie są składowane.

Odpady poflotacyjne

Odpady poflotacyjne stanowią największą masę odpadów, rocznie przybywa ich około 20 mln ton. Są gromadzone na składowisku "Żelazny Most" i częściowo wykorzystywane do budowy zapór zbiornika. Dotychczas nie znaleziono sposobu na ich ilościową utylizację. Zakłada się, że w przyszłości mogą one stanowić surowiec do odzysku metali kolorowych, głównie miedzi. Właściwości mechaniczne odpadów, zwłaszcza drobnoziarnistość, uniemożliwiają zastosowanie ich do podszadki. Zbiornik zajmuje powierzchnię 1670 ha, ma obecnie zdolność projektową 350 mln m sześć., a aktualnie wypełnienie wg stanu na koniec 1995 r. wynosiło 262 mln m sześć.

Składowisko, pełniące również rolę osadnika tychże odpadów poflotacyjnych, w którym zasolenie wody jest na poziomie kilkunastu g/l, stwarza różne uciążliwości dla środowiska. Dla ich zminimalizowania zrealizowano:

- uszczelnienie dna zbiornika drobnopięknoziarnistymi szlamami,
- drenaż poziomy i pionowy wód z przedpola zapory z zawrotem ich do obiegu,
- doprowadzenie wody pitnej do miejscowości, które w przyszłości mogłyby być zagrożone zasoleniem wód podziemnych, przez infiltrację ze zbiornika,
- utrzymywanie lustra wody w zbiorniku w bezpiecznej odległości, co najmniej 200 m od zapory,
- stabilizację plaż emulsją asfaltową, rozpylaną ze śmigłowca dla ograniczenia pylenia,
- ciągły monitoring zapylenia powietrza, poziomu i zanieczyszczenia wód gruntowych, zanieczyszczenia gleb na przedpolu, a także pomiary związane ze stabilnością zbiornika,
- utworzenie wokół składowiska strefy ochronnej o powierzchni 1127 ha, zagospodarowanej głównie przez zalesienie,
- kontrolowany zrzut nadmiaru wód do Odry.

Żużło

Żużel z procesu pieca szybowego wykorzystywany jest w budownictwie drogowym. Żużel granulowany z pieca elektrycznego stanowi dodatek do podsadzki hydraulicznej w kopalniach miedzi, a w niewielkiej ilości ma również zastosowanie jako ścierniwo do czyszczenia powierzchni metodą strumieniowo-cierną.

Odpady ołowionośne

Wszystkie pyły konwertorowe z hut, pyły z pieca elektrycznego HM "Głogów II" oraz około połowy szlamów ołowionośnych z mokrego odpylania gazów szybowych przerabia się na ołów w HM "Głogów I". Reszta szlamów jest składowana. W najbliższych latach przewiduje się rozbudowę wydziału ołowiu do zdolności zapewniającej przerób wszystkich materiałów ołowionośnych.

Szlamy z oczyszczalni ścieków

Wszystkie osady wytrącane z oczyszczalni ścieków są gromadzone w stawach osadowych, gdyż ich skład, stanowiący mieszaninę gipsu, piasku, metali ciężkich i innych zanieczyszczeń uniemożliwia jakiegokolwiek wykorzystanie. Zapełniane stawy zmuszają już obecnie do intensywnych poszukiwań sposobu utylizacji tych odpadów. Możliwe, że po ich modyfikacji będą mogły być dołączane do strumienia podsadzkiowego lub do wypełniania zbiorników poeksploatacyjnych.

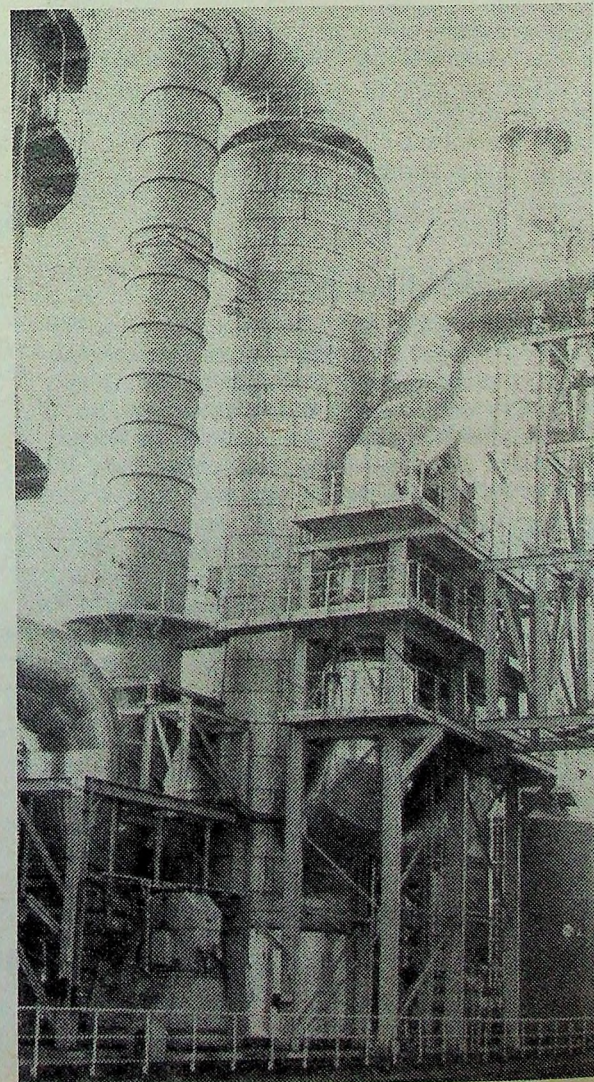
Stan zanieczyszczenia środowiska w rejonie oddziaływania przemysłu miedziowego

W rejonach obu hut miedzi i zbiornika "Żelazny Most" pracują w sposób ciągły automatyczne systemy pomiarowe imisji. Stężenie średnioroczne dwutlenku siarki w rejonie HM "Głogów" jest na poziomie kilkunastu µg/m sześć. (norma 32 µg/m sześć.) w rejonie Legnicy pomiary ciągłe Huty oraz WSSE i WIOŚ również nie wykazują przekroczeń normy. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego jest w granicach 40-80 µg/m sześć. (norma 50 µg/m sześć.), ołowiu średnio 0,1-0,25 µg/m sześć. (norma 0,2 µg/m sześć.) i miedzi 0,1-0,2 µg/m sześć. (norma 0,6 µg/m sześć.).

Skażenie gleb jest wynikiem całego okresu pracy hut i kumulacji opadających z pyłem metali. W promieniu jednego kilometra od hut ilość nagromadzonej w glebie miedzi i ołowiu jest rzędu kilkuset ppm. W miarę wzrostu odległości od hut, zawartości metali w glebach są niższe, a na obrzeżach stref (kilka kilometrów od emiterów) na ogół nie przekraczają 100-150 ppm. Z rozkładem zanieczyszczeń gleb koresponduje poziom zanieczyszczenia roślinności. Praktycznie w promieniu 1 km wokół hut i do kilku kilometrów na przeważających kierunkach wiatrów występują przekroczenia zawartości metali w paszach zielonych i naci pietruszki. Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego nie są nadmiernie zanieczyszczone metalami.

Z uwagi na brak technicznych możliwości całkowitego wyeliminowania uciążliwości przemysłu miedziowego, utworzono strefy ochronne. Wokół HM "Legnica" obejmuje ona 1128 ha, wokół HM "Głogów" 2840 ha i wokół zbiornika "Żelazny Most" 1127 ha. Strefy wokół hut są już niemal w całości zagospodarowane przez zalesienie, zatrawienie oraz produkcję roślin przemysłowych na terenach uprzednio wykupionych przez hutę i wysiedlonych. Strefa wokół zbiornika "Żelazny Most" jest w trakcie realizacji.

Wpływ polskiego przemysłu miedziowego na stan środowiska naturalnego uwidocznił się szczególnie w początkowym okresie jego funkcjonowania. Przyczyny tego stanu są bardzo złożone i do nich można zaliczyć z jednej strony stan prawny, jaki obowiązywał w tamtym okresie, świadomość ekologiczną społeczeństwa, nie tylko w Polsce, jak również poziom techniki światowej, a także specyficzny rodzaj polskich koncentratów i utrudniony dostęp do najnowocześniejszych światowych technologii. KGHM Polska Miedź SA od wielu lat prowadzi bardzo szerokie i kosztowne działania proekologiczne. Postęp, jaki został uczyniony w ostatnim dziesięcioleciu, nie tylko daje się ująć w imponujące zestawienia liczbowe, ale w niektórych rozwiązaniach stawia KGHM Polska Miedź SA w czołówce światowej.

Od dwudziestu lat prowadzone są badania żywności produkowanej w otoczeniu HM "Głogów" w zakresie oceny zanieczyszczeń metalami ciężkimi. W ubiegłym roku serię badań przeprowadził zespół prof. Alicji Żechałko-Czajkowskiej z Zakładu Żywnienia Człowieka Katedry Technologii Rolnej i Przechowywania Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Uzyskane wyniki pozwalają twierdzić, że poziom skażenia nie odbiega, a nawet niekiedy bywa niższy w porównaniu z innymi regionami kraju, nie będącymi w zasięgu oddziaływania przemysłu miedziowego.

Badania żywności produkowanej w regionie HM "Głogów"

Optymistyczne wyniki

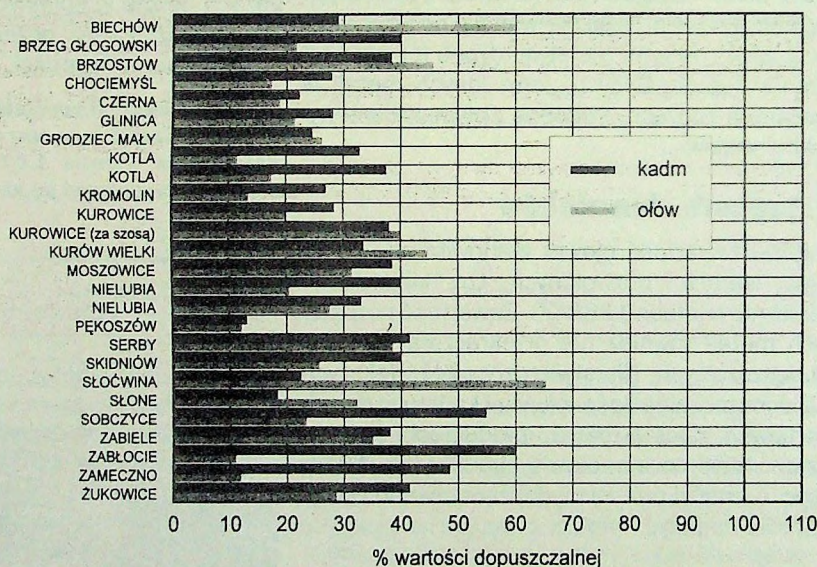
W każdym przeciętnie uprzemysłowionym regionie żywność stanowi najpoważniejsze źródło metali ciężkich wprowadzanych do organizmu człowieka. Nie ma praktycznie terenów, gdzie produkty spożywcze byłyby całkowicie wolne od metali, różny jest natomiast poziom ich zawartości. Trzeba pamiętać, że działanie proekologiczne to nie tylko wielkie, kosztowne inwestycje, wdrażanie nowoczesnych technologii służących obniżeniu poziomu emisji skażeń, ale też stały monitoring podstawowych źródeł zanieczyszczeń, w tym także żywności. Dlatego też niemal od samego początku istnienia Huty Miedzi "Głogów" żywność poddawana była regularnym badaniom pod kątem zanieczyszczenia metalami ciężkimi. W ostatnim czasie, w związku ze stopniowym spadkiem emisji metali w rejonie oddziaływania huty, obserwowano stałe zmniejszanie się zawartości metali w żywności. Niemniej badania są kontynuowane, a w roku ubiegłym podjął się ich, na zlecenie KGHM, zespół prof. Alicji Żechałko-Czajkowskiej z Zakładu Żywnienia Człowieka Katedry Technologii Rolnej i Przechowywania Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Wybrano przede wszystkim...

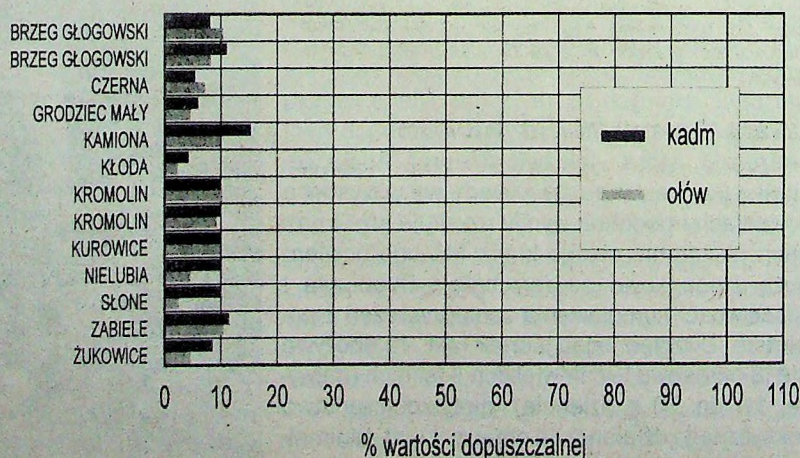
produkty podstawowe

...takie jak pszenica, żyto, ziemniaki, kapusta, marchew, jabłka itp. Spożywane są one w dużych ilościach i ich ewentualne skażenie determinuje ogólne narażenie na toksyczne działanie metali w nich zawartych. Badaniom poddane zostały także produkty sezonowe, spożywane w

Zawartość ołowiu i kadmu w pszenicy, w procentach wartości dopuszczalnych

Zawartość ołowiu i kadmu w kapuście, w procentach wartości dopuszczalnych

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1990

W styczniu rada pracownicza KGHM wyraziła wotum nieufności dla wicedyrektora ds. ekonomicznych, Witolda Parchimowicza.

19 września - debiut piłkarzy Zagłębia Lubin w pucharze UEFA, zakończony przegraną z AC Bologna 0:1.

We wrześniu zginęło czterech górników kopalni "Rudna".

W listopadzie "Solidarność" HM "Legnica" zaprotestowała przeciwko nowej ustawie emerytalnej.

Prokuratura Wojewódzka wszczęła śledztwo w sprawie niegospodarności w HM "Głogów" i tamtejszych działaczy sportowych.

12 grudnia - parafowano kontrakt między KGHM a szwedzką firmą "Boliden-Contech" na zakup licencji, technologii i urządzeń do zakładu produkcji metalu szlachetnych.

1991

Afera w HM "Głogów" - aresztowano 22 osoby podejrzane o kradzież miedzi.

22 kwietnia - prezes Westre Mining z Australii prowadził rozmowy z ministrem przemysłu o kapitałowym wejściu do KGHM.

W lipcu wojewoda wstrzymał pracę dwóch pieców szybowych w HM "Głogów".

12 września - rejestracja w Sądzie Gospodarczym w Legnicy KGHM Polska Miedź SA, jednoosobowej spółki Skarbu Państwa powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi. Pierwszym prezesem zarządu spółki został Jan Sadecki.

Początek prac nad powołaniem Fundacji Pracowniczej KGHM.

70 pracowników ZRG drążyło tunel w Grecji o długości 3,5 km.

17 września - rejestracja spółki "Mercus".

24 października - podpisano umowę spółki między hutą "Głogów" a chilijską spółką "Ancor" na produkcję wanien do elektrolizy.

Ponad 500 mln zł przekazała HM "Legnica" na cele charytatywne.

23 grudnia - podział KGHM na trzy sektory - górniczo-hutniczy, przetwórczy i techniczno-usługowy.

1992

Na trzech kominach HM "Głogów" zainstalowano urządzenia do automatycznego pomiaru emisji.

Kopalnia "Rudna" przeznaczyła 3 mld zł na remont ratusza w Polkowicach.

18 marca - I Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Miedziowego.

Podział komisji zakładowych miedziowej "Solidarności" na trzy sekcje.

Wniosek Polskiej Miedzi o unieważnienie spółki Polkolor-Thomson.

1 kwietnia - początek procesu restrukturyzacji zakładów zaplecza.

23 maja - Paweł Ofman prezesem zarządu Polskiej Miedzi.

ZBK budowało metro w Algierii, kopalnie na Węgrzech i w RFN.

dokończenie na str. 16

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

Od 20 lipca do 20 sierpnia - strajk generalny. Postulaty finansowe, utrzymania polskości Polskiej Miedzi i odwołania Andrzeja Machalskiego z funkcji przewodniczącego Rady Nadzorczej.

12 sierpnia - rejestracja spółki "Danipol".

13 września - Piotr Kaczyński prezesem zarządu Polskiej Miedzi.

Załoga "Konrada" zmniejszyła się z ok. 1100 do 600 osób.

14 grudnia - akcja protestacyjna "Solidarności" w zagłębiu miedziowym.

19 grudnia - Waldemar Pawlak gościem karcmy piwnej ZZPPM.

1993

15 stycznia kierownictwo ZZPPM skierowało list do Prezydenta RP i Premiera Rządu RP w sprawie udziału zachodniego kapitału w prywatyzacji Polskiej Miedzi. Sprzeciwiono się projektowi przekazania w pierwszym etapie ciągu podstawowego w zarząd zachodnich menedżerów. Takie plany, zdaniem ZZPPM, ma Ministerstwo Przekształceń Własnościowych...

1 stycznia - rejestracja spółek powstałych w wyniku przekształcenia oddziałów zaplecza.

15 stycznia - uruchomienie nowej oczyszczalni ścieków w HM "Legnica".

2 lipca - rejestracja spółki "Boart-Lena"; działalność rozpoczęła 1 września.

6 sierpnia - Krzysztof Sędzikowski prezesem zarządu Polskiej Miedzi.

2 lipca przekazanie do eksploatacji systemu rowów odwadniających składowisko szlamów ołowionośnych HM "Legnica".

4 września - decyzja o utworzeniu stanowiska wiceprezesa zarządu do spraw pracowniczych.

19 września - Janusz Grott i Ryszard Zbrzyzny posłami, a Edward Kienig senatorem RP.

3 grudnia - wniosek R. Zbrzyznego i E. Kieniga o odwołanie zarządu.

15 grudnia - uruchomienie Wydziału Metali Szlachetnych Huty Miedzi "Głogów".

1994

Uruchomienie instalacji "Solinox" w HM "Legnica".

Zakończenie działalności Zespołu Szkół Górniczych w Bolesławcu.

10 maja - parafowanie zakładowej umowy zbiorowej.

Utworzenie holdingu BGH-RM.

1 czerwca - rejestracja Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych "Cuprum".

1 września - włączenie pozostałości po ZUG "Lena" do Zakładów Górniczych "Konrad".

6 września - w Pradze otwarcie wystawy "Z polskiej miedzi".

8 listopada - w Lubinie wyjazdowe posiedzenie sejmowej komisji przekształceń własnościowych.

1995

1 stycznia - rejestracja Dolnośląskiej Spółki Inwestycyjnej SA.

26 kwietnia - we Wrocławiu zarejestrowano Polskie Centrum Promocji Miedzi SA.

10 maja - Stanisław Siewierski prezesem zarządu Polskiej Miedzi.

25 września - rejestracja Miedziowego Centrum Zdrowia SA.

dokończenie ze str. 15

mniej ilościach, jak np. sałata czy nać pietruszki, wykazujące szczególne właściwości kumulowania metali ciężkich oraz inne warzywa. Próby pobierano z terenów spoza strefy ochronnej wokół HM "Głogów" w promieniu od 1 do 12 km w okresie od 28 czerwca do 12 października 1995 r., bezpośrednio z pól uprawnych lub ogrodów w okresie pełnej dojrzałości poszczególnych produktów.

Wszystkie próby przed oznaczeniem zawartości metali poddawane były takiej obróbce, jaką stosuje się przed spożyciem, tzn. myciu, płukaniu i rozdrabnianiu. Uzyskane wyniki zawartości ołowiu, kadmu, cynku i miedzi we wszystkich badanych produktach z terenu oddziaływania HM "Głogów" porównano z najwyższymi dopuszczalnymi wartościami według obowiązującego "Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie wykazu substancji dodatkowych i zanieczyszczeń technicznych w środkach spożywczych i użytkach" (Dz. U. RP nr 22 z dnia 11 maja 1993 r.).

Zawartość ołowiu i kadmu we wszystkich badanych...

próbach pszenicy i żyta

...jest, według przeprowadzonych badań, poniżej wartości dozwolonych, a porównanie zeszłorocznych wyników z dostępnymi danymi z lat ubiegłych wskazuje na wyraźne, stałe obniżanie poziomu ołowiu. Na skażenie ziarna pszenicy ma wpływ przede wszystkim ołów występujący w powietrzu, toteż poważne obniżenie jego zawartości w pszenicy pochodzącej z terenów oddziaływania HM "Głogów" jest rezultatem znacznych ograniczeń emisji tego pierwiastka do atmosfery w ostatnich latach. Nie stwierdzono też przekroczenia dopuszczalnych norm innych metali w badanych zbożach. Podobne optymistyczne wyniki uzyskano...

w próbach ziemniaków

...gdzie zawartość ołowiu stanowiła ok. 15-25 proc. wartości dozwolonych, tzn. kilkakrotnie mniej niż w latach 1988-90. Zawartość pozostałych metali również nie przekraczała wartości dopuszczalnych. Nie stwierdzono też większych niż dopuszczalne ilości ołowiu i kadmu w innych badanych podstawowych produktach spożywczych. Niski poziom ołowiu i kadmu (ok. 10-15 proc. wartości dozwolonych) zanotowano w większości badanych prób...

kapusty, marchwi, buraków i jabłek

...co nie odbiega od poziomu zawartości tych metali w próbach pobieranych na terenach nieuprzemysłowionych. Ilość miedzi i cynku w tych produktach mieściła się nawet w zakresie wartości uznanych za naturalne. Nieco wyższą zawartość metali stwierdzono w próbach naci pietruszki, która - jak twierdzi prof. Alicja Żechałko-Czajkowska - źle wypada we wszystkich badaniach i podobne wyniki uzyskuje się w próbach na terenie całego kraju. Ma ona bowiem dużą stosunkowo powierzchnię wchłaniania i właściwości kumulowania zanieczyszczeń z powietrza. Uwzględniając jednak fakt, że spożywa się ją okresowo i w niewielkich ilościach (najwyżej 10 do 20 g dziennie), niebezpieczeństwo toksycznego działania na organizm jest minimalne. Uprawa naci pietruszki pod folią na glebie sprowadzonej z rejonów ekologicznie czystych -

twierdzi prof. Alicja Żechałko-Czajkowska - pozwoliłoby prawdopodobnie na uzyskanie produktu odpowiadającego wymaganiom.

W sumie więc ...

wyniki badań są zadowalające

Bowiem wszystkie pozostałe produkty spożywcze odpowiadają zalecanym normom, co oznacza, że można bez obaw spożywać to wszystko, co się urodziło na polach i ogrodach położonych w rejonie HM "Głogów" poza strefą ochronną.

- Czy można zatem stwierdzić, że żywność z okolic Głogowa jest zdrowa? - z tym pytaniem zwróciliśmy się do prof. Alicji Żechałko-Czajkowskiej.

- Przy formalnie, tzn. urzędowo prowadzonej ocenie produktów spożywczych, obowiązuje porównanie oznaczonych zawartości metali ciężkich do ustalonych wartości dopuszczalnych, a te - poza jednym wyjątkiem naci pietruszki - są dużo niższe. Ponadto, oszacowane przez mnie średnie tygodniowe pobranie ołowiu w diecie opartej głównie na badanych produktach z rejonu oddziaływania HM "Głogów" stanowi ok. 56 proc. wartości dozwolonej przez Komitet FAO-WHO. Dlatego też wyniki z ubiegłego roku można uznać za pozytywne. Uwzględniając jednak fakt, iż stopień przedostawania się metali z gleb do roślin uprawnych zależy od różnych czynników środowiskowych, także klimatycznych, należałoby - moim zdaniem - kontynuować badania.

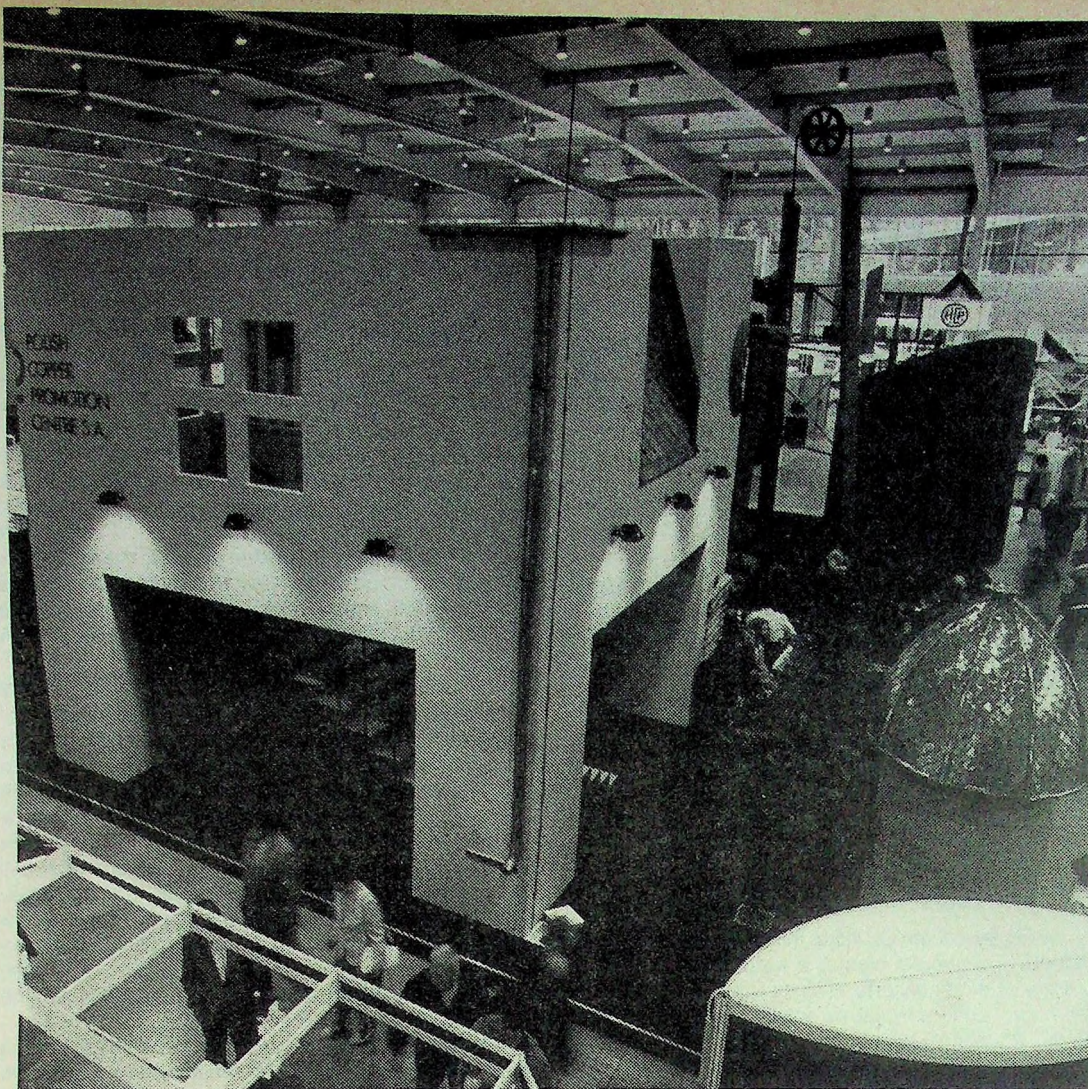
Do uzyskanych wyników prof. Alicja Żechałko-Czajkowska podchodzi optymistycznie, zwłaszcza że według informacji, jakie uzyskała z huty, zawartość ołowiu w emitowanych pyłach i gazach będzie w kolejnych latach ulegała obniżeniu. Można więc oczekiwać dalszej redukcji tego metalu w żywności.

Opracowano na podstawie rozmowy z prof. Alicją Żechałko-Czajkowską oraz sprawozdania z badań wykonanych w okresie 1.07.1995-31.01.1996 przez zespół pracujący pod jej kierownictwem.

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

Fot. JERZY KOŚŃSKI

Miedź nagradzana na wystawach

W mansardowej wnęce zamontowano kawałek miedzianego dachu z sześciometrową rynną i piorunochronem. Na ścianach przewody energetyczne, też z miedzi. Na piętrze, wewnątrz stał miedziany narożnik łazienkowy z junkersem, przewodami gazowymi i mosiężnymi bateriami. Na odłoneżonej części podłogi widać dwa rodzaje miedzianego ogrzewania. W pokoju przedmioty z mosiądzu, oprawy oświetleniowe, a na ścianach fotosy z modelkami ubranymi w miedziane stroje. Tak prezentowała się wystawa "Miedź lepszy dom" zaprezentowana przez Centrum Promocji Miedzi podczas Międzynarodowych Targów Budownictwa BUDMA '96 w pawilonie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Intencją autorów ekspozycji było zaprezentowanie zastosowań miedzi w mieszkaniach. Wystawa wzbudziła zainteresowanie zwiedzających i została bardzo wysoko oceniona przez specjalistów. Jej twórcom przyznano brązowy medal za pomysł, projekt i wykonanie wystawy. Wyróżnienie tym cenniejsze, że złotego medalu nie przyznano, a "miedziany dom" był pierwszą promocją przygotowaną przez CPM.

Po wystawie szefowie Centrum Promocji Miedzi byli zadowoleni z nawiązanych kontaktów z firmami. Co prawda centrum nie zajmuje się handlem, więc żadnych kontraktów nie podpisywano w cza-

nie ani po targach, ale kontakty z firmami działającymi na rynku miedzi zaprocentują w przyszłości. Dużą popularnością cieszyły się także materiały reklamowe, jakie przygotowano na wystawę. Każdy zainteresowany zastosowaniami miedzi mógł porozmawiać z gospodarzami stoiska.

Sukces miedzi potwierdziły także Międzynarodowe Targi Poznańskie. Tym razem zaprezentowana ekspozycja nosiła tytuł "Wczoraj, dziś i jutro". Spośród ponad dwóch tysięcy wystawców z 30 krajów najwyżej oceniono właśnie stoisko KGHM Polska Miedź SA przyznając za nie brązowy medal ex aequo z propozycją Wielkopolskiego Banku Kredytowego SA. Były to jedyne medale przyznane na targach, gdyż złotego i srebrnego medalu nie przyznano.

Ekspozycję KGHM zaprojektował Tomasz Wojtkowiak. Uznano ją za przełomową w dziejach wystawienniczych Polskiej Miedzi. Oryginalny projekt architektoniczny wzbogacono projekcją filmów wideo, co wywołało zainteresowanie środowisk artystycznych. Stoisko odwiedzili m.in.: premier Włodzimierz Cimoszewicz, marszałek Sejmu RP Józef Zych i minister przekształceń własnościowych Wiesław Kaczmarek. I tym razem prowadzono wiele rozmów z wieloma firmami, które powinny zaowocować w przyszłości umowami handlowymi.

35 lat POLSKIEJ MIEDZI

1996

Ogłoszenie przez Ministra Przekształceń Własnościowych przetargu na firmę doradczą przy prywatyzacji Polskiej Miedzi.

1 stycznia rozpoczęły działalność Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice oraz dwie nowe spółki z o.o.: Ksante i Energetyka.

KGHM Polska Miedź SA objęła 19,5 proc. akcji w spółce Polkomtel, która otrzymała koncesję na sieć telefonii komórkowej.

1 lutego rozpoczął działalność Zakład Wyrobów Gumowych spółkę z o.o. w Iwinach.

W lutym prezes Stanisław Siewierski i wiceprezes Katarzyna Muszkat przebywali w Zairze.

W marcu zarząd zaprezentował program inwestycji na najbliższe pięć lat.

KGHM Polska Miedź SA otrzymała koncesję na poszukiwanie i wydobywanie złota w rejonie Złotego Stoku, w województwie łódzkim.

30 kwietnia spotkaniem z pionierami - budowniczymi LGOM zainaugurowano obchody 35-lecia powstania KGHM.

Od 14 do 18 kwietnia delegacja Polskiej Miedzi przebywała na konferencji miedziowej w Salt Lake City.

21 maja zarejestrowano Związek Pracodawców Polska Miedź.

27 maja powołano Andrzeja Janowskiego na prezesa Dolnośląskiej Spółki Inwestycyjnej SA.

W czerwcu katastrofa na Londyńskiej Giełdzie Metali; w wyniku spekulacyjnych działań japońskiego domu handlowego "Sumitomo" cena miedzi spadła z około 2,5 tys. na niewiele ponad 1,9 tys. USD za tonę. 24 czerwca cena spadła do 1.957 USD i była najniższa od 30 miesięcy.

Wiktor Błądek, Ryszard Kurek i Józef Maziec zostali wybrani przez załogę do rady nadzorczej Polskiej Miedzi. Minister przekształceń własnościowych powołał do rady Józefa Dudziaka, Tadeusza Horodeckiego, Bohdana Kaczmara, Ireneusza Nawrockiego (przewodniczący), Andrzeja Sokołowskiego i Stanisława Speczika. Pierwsze posiedzenie odbyło się 28 lipca.

14 sierpnia - strajk ostrzegawczy górników z Przedsiębiorstwa Robót Górniczych.

Dolnośląska Spółka Inwestycyjna złożyła ofertę zakupu kopalni gipsu w Nowogrodzcu (województwo jeleniogórskie).

31 sierpnia - pociąg retro przejechał linią przemysłową Polskiej Miedzi w rejonie Polkowic. Był to pierwszy przejazd "cywilnego" pociągu od 30 lat.

Powołano spółki "Centrum Badań Jakości" i "Aqua Konrad".

KGHM Polska Miedź SA od lat należy do największych sponsorów w Polsce. Nie oznacza to, że każdy, kto zwróci się o pomoc, może ją otrzymać. Nie jest to rozdawnictwo, lecz opracowana według szczegółowego planu koncepcja polityki społecznej firmy.

Nie tylko miedź

Konkretna liczby

Ponad dziewięćdziesiąt procent pomocy finansowej z Polskiej Miedzi trafia do jednostek organizacyjnych w województwie legnickim. Polska Miedź jest i chce być silnie związana z tym regionem. Z roku na rok pomoc ta jest coraz większa, znacznie wyprzedzając inflację. Od roku 1992 do końca maja 1996 ogółem udzielono darowizn (pieniężnych i rzeczowych) na sumę ponad 10.000.000 złotych. Cztery lata temu było to czterysta tysięcy złotych (dane w nowych złotych), a dwa lata później ta suma wzrosła niemal pięciokrotnie. Ubiegły rok należał do rekordowych. Pomoc przekroczyła pięć milionów dwieście tysięcy złotych. Najczęściej pieniądze trafiały do służby zdrowia, oświaty, szkolnictwa podstawowego i średniego, placówek pomocy społecznej, domów dziecka, ośrodków szkolno-wychowawczych. Była to pomoc przeznaczona w większości na działalność bieżącą i bytową. Znaczne kwoty przeznaczono również na rzecz rozwoju sportu i turystyki oraz na pomoc osobom indywidualnym związanym pracą z Polską Miedzią. Niemal w każdym przypadku za darowizną kryje się tak zwana ekwiwalentność. Chodzi o to, aby nie dawać pieniędzy "za darmo". Miedziowy potentat powinien, dzięki takiej darowiznie, odnieść przynajmniej korzyści związane z promocją. Polska Miedź nie może wyręczać państwa. Spółka pomaga "swoim" szkołom, które przed laty przejęło kuratorium. Są to dwie szkoły górnicze w Lubinie oraz zespoły szkół hutniczych w Lubinie i w Głogowie. Jeśli chodzi o inne placówki oświatowe, to kuratorium prowadzi "listę rankingową", według której można określić, gdzie i jakie potrzeby występują. Nadal silnego sponsora w Polskiej Miedzi ma kultura. Freski w kościele pod wezwaniem Michała Archanioła w Polkowicach, gmach seminarium duchownego w Legnicy, liczne spektakle w Centrum Sztuki-Teatrze Dramatycznym w Legnicy łączy ten sam sponsor. Z pomocy Polskiej Miedzi korzystają liczni sportowcy. Najgłośniejszy jest o piłkarzach. Nie zapominajmy jednak, że jest wśród tych sportowców lubinianin Jarosław Wiśniewski, który jako jedyny reprezentant naszego województwa weźmie niedługo udział w igrzyskach olimpijskich niepełnosprawnych w Atlancie. Nie trzeba chyba przypominać o najlepszej polskiej szybowniczce, Bożenie Demczenko-Grzelak z Aeroklubu Zagłębia Miedziowego, czy o Leszku Milha, uczestniku mistrzostw świata w karate. Zresztą Milha na co dzień jest także silnie związany z miedzią. Pracuje w legnickiej hucie.

Przejrzysta koncepcja

Koncepcja polityki społecznej realizowana w KGHM Polska Miedź SA w tym roku nadal uwzględnia przede wszystkim pomoc dla potrzebujących z Legnickiego. Zatwierdzona przez zarząd firmy koncepcja szczegółowo określa preferowane kierunki przyznawania darowizn. Należą do nich: finansowanie pracowni specjalistycznych w szkołach, finansowanie specjalistycznej aparatury, sprzętu i gabinetów w służbie zdrowia, objęcie patronatem wybranych domów dziecka i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek opiekuńczych, sponsorowanie ważnych dla regionu imprez sportowych lub kulturalnych, pomoc przy tworzeniu nowych placówek szkolnictwa wyższego, pomoc finansowa przy budowie potrzebnych i oczekiwanych w regionie placówek, finansowe wsparcie wybranych klubów sportowych w województwie, finansowe wsparcie służb porządku publicznego. Wnioski o udzielenie darowizny, które napływają do firmy, są rozpatrywane według logicznie ułożonych grup: ochrony zdrowia, oświaty, kultury i szkoły, pomocy społecznej, sportu i turystyki, kościołów i związków wyznaniowych.

Pieniądze przeznaczane są głównie na sponsoring, zadania, akcje i przedsięwzięcia priorytetowe dla regionu, województwa oraz KGHM Polskiej Miedzi SA. Od czerwca 1995 działa organ opiniodawczo-doradczy Zarządu KGHM Polska Miedź SA w zakresie prowadzonej polityki społecznej. Jest to komisja do spraw rekomendacji wniosków o wsparcie finansowe. W jej skład wchodzi przedstawiciele Polskiej Miedzi, fachowcy instytucji wojewódzkich desygnowani przez wojewodę, oraz przedstawiciel parlamentarzystów województwa legnickiego. Komisja rekomenduje Zarządowi Polskiej Miedzi konkretne wnioski o wsparcie, w ramach puli środków przeznaczonych na ten cel. Komisja spotyka się raz na kwartał.

W tym roku

W ciągu ostatnich kilku miesięcy pomoc Polskiej Miedzi była obecna niemal w każdej dziedzinie życia. Zaczęło się od koncertu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Pamiętamy, jak na oczach widzów w całym kraju, Polska Miedź wsparła tę wspianą inicjatywę. Poza tym służba zdrowia otrzymała znaczące wsparcie. Skorzystają na tym pacjenci Oddziału Chirurgii Urazowej i Ortopedii Szpitala Miejskiego w Lubinie i Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich. Polska Miedź finansowała medyczne konferencje naukowe i udzieliła indywidualnej pomocy ciężko chorym pracownikom miedziowej spółki.

W tym roku mecenatem został objęty Ośrodek Kultury "Wzgórze Zamkowe". Jest to jedna z najlepszych tego typu placówek w kraju. Ośrodek będzie otrzymywał wsparcie co kwartał. Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu otrzymała pomoc finansową i rzeczową na organizację Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie. Na tym przykładzie widać, że sponsoring Polskiej Miedzi to

planowa polityka. Gdy szkołę w Głogowie opuszczają pierwsi inżynierowie, najlepsi z nich będą mogli szukać pracy w kopalniach lub hutach. Wysoko wykwalifikowanej kadry nigdy za wiele. Już tradycyjnie wsparcie finansowe otrzymuje Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. W sumie oświatę i kulturę w ciągu ostatnich pięciu miesięcy Polska Miedź dofinansowała sumą pół miliona złotych.

Miedziowy Mikołaj

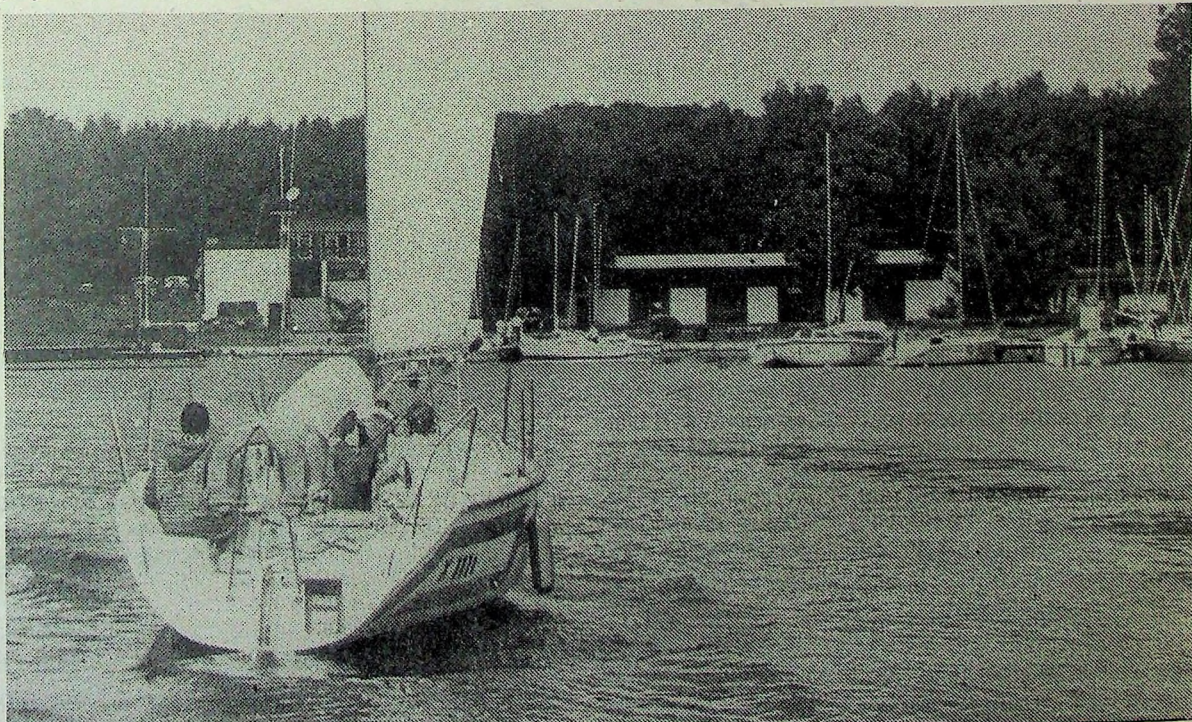
Najsympatyczniejsze są gesty wobec najmłodszych, szczególnie tych pokrzywdzonych przez los. Niedawno, z okazji Dnia Dziecka, do wszystkich maluchów z domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych w województwie legnickim przyszedł "wiosenny Mikołaj". Były paczki ze słodyczami i drobnymi upominkami.

Dużą wagę przykładają się w Polskiej Miedzi do wniosków o pomoc, składanych przez kościoły i związki wyznaniowe. W Głogowie parafia pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny Królowej Polski buduje hospicjum imienia Jana Pawła II. Będzie to dom dla przewlekłe chorych. Na osiedlu Przylesie w Lubinie KGHM Polska Miedź SA dofinansuje budowę kościoła. Podobnie jak jadłodajnię dla osób ubogich, którą chce utworzyć lubińska parafia Świętego Jana Bosko.

Niedawno media pokazały nowe samochody, które zakupiła Komenda Wojewódzka Policji w Legnicy, dzięki sponsorowi - Polskiej Miedzi. Wsparcie służb ochrony porządku publicznego służy wszystkim mieszkańcom województwa legnickiego. Głośno było też o kolejnych inicjatywach na rzecz sportu. Mistrzostwa Europy w duathlonie, które niedawno odbyły się w Głogowie, były pokazywane we wszystkich polskich stacjach telewizyjnych, a także poprzez Eurosport w całej Europie. Wsparcie z Polskiej Miedzi otrzymał jeden z poważniejszych w kraju wyścigów kolarskich "Szlakiem Grodów Piastowskich". Przeżywający kłopoty finansowe, zasłużony klub sportowy Miedź Legnica, także mógł liczyć na pomoc.

- W bieżącym roku znacznie została ograniczona pomoc finansowa na bieżące cele bytowe i rzeczowe placówek oraz na pomoc indywidualną - mówi Anna Sznipek, dyrektor Departamentu Polityki Społecznej. - Zwiększono wymagania w stosunku do organizacji i instytucji wnioskujących o pomoc, w zakresie opracowywania ambitniejszych projektów działalności, sposobów poprawy sytuacji, celowości pomocy, poszukiwania środków również z innych źródeł. Wynika to z podstawowych założeń polityki społecznej Polskiej Miedzi, w zakresie udzielania pomocy finansowej. Chodzi o udzielanie pomocy celowej, aktywizowanie instytucji obdarowanych i promowanie najlepszych - tych, którzy mają osiągnięcia i odnoszą sukcesy w swojej działalności.

(maw)

Fot. GRZEGORZ SPAŁA

Darowizny w roku 1996

W tym roku Zarząd KGHM Polska Miedź przeznaczył na darowizny dla jednostek organizacyjnych województwa legnickiego 2.400.000 zł. Jak dotąd na ochronę zdrowia przeznaczono 164 tys. zł, na oświatę i kulturę - 500 tys. zł, na pomoc społeczną i domy dziecka 71 tys. zł, na sport i turystykę 114 tys. zł, na kościoły i związki wyznaniowe 300 tys. zł.

Drugi rok trwa restrukturyzacja głównego ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. Jej celem jest obniżenie ceny produkcji miedzi, m.in. poprzez wydzielenie różnych usług w samodzielne podmioty gospodarcze, które będą teraz świadczyć dla oddziałów usługi serwisowe. KGHM zapewnia przynajmniej przez rok pracę i płacę załogom restrukturyzowanych wydziałów. Na jakim etapie znajduje się ten proces?

Wzory z kraju i świata

- Restrukturyzację KGHM prowadzimy w oparciu m.in. o doświadczenia innych dużych firm - mówi Stanisław Krajewski, Wiceprezes KGHM Polska Miedź S.A. ds. Restrukturyzacji i Prywatyzacji. - Poznaliśmy ten problem w Hucie "Katowice", Stoczni Szczecińskiej, wrocławskim "Dolmelu". Poznałem przebieg restrukturyzacji w Zagłębiu Ruhry, w koncernie Ruhrkohle. Z tamtejszego przemysłu górniczo-hutniczego wydzielono zakłady remontowe, które przestawiły się np. na produkcję budowlaną, produkcję na rzecz przemysłu maszynowego. Powstało kilkadziesiąt spółek, ich właścicielem jest Ruhrkohle. Zdały egzamin samodzielnego bytu rynkowego. To utwierdza nas w przekonaniu, że nasz kierunek restrukturyzacji jest dobry. Na konieczność tego działania wskazywali też przedstawiciele europejskich i amerykańskich banków, z którymi rozmawialiśmy o przygotowaniu KGHM do prywatyzacji.

Nowe firmy

W Zarządzie KGHM mają satysfakcję z działalności powołanych do tej pory nowych firm. Dobrze sobie radzi Energetyka sp. z o.o. Rozwija się P.P.H. KSANTE sp. z o.o., która od 1 lipca powiększyła się o Wytwórnię Wód Gazowanych i punkty dystrybucji napojów, przejęte od ZG "Lubin".

14 sierpnia Zarząd KGHM powołał dwie kolejne spółki. Kopalniane Działy Kontroli Jakości zostały scentralizowane i utworzono z nich Centrum Badań Jakości spółkę z o.o. z siedzibą w Lubinie. Prezesem został Henryk Futoma.

- Dyrekcje kopalń zainteresowane są obiektywną kontrolą produkcji, jest ona w interesie zakładu - mówi S. Krajewski. - Myślimy również o tym, by w drugiej kolejności włączyć do tej spółki także Działy Kontroli Jakości z hut.

Drugą spółkę jest P.E.W. Aqva Konrad S.A., którą Zarząd KGHM powołał przy udziale gmin Miłkowice i Lubin. Ma ona zagospodarować wodę z O/ZG "Konrad" w likwidacji. Prezesem został Bogusław Kantor. Firma planuje doprowadzić magistralę wodną z "Konrada" do LGOM-u (miasta, kopalnie) i zarabiać także na sprzedaży wody butelkowanej.

W obu spółkach pracować będzie po około 200 osób. Rozpoczną działalność od początku października.

Anhydryt z gipsem

Ciekawie przedsięwzięcie finalizuje Dolnośląska Spółka Inwestycyjna S.A. Kupuje ona kopalnię gipsu "Nowy Łąd" i zamierza organizacyjnie połączyć ją z kopalnią anhydrytu, należącą do O/ZG "Konrad" w likwidacji. Chodzi przede wszystkim o stworzenie

Restrukturyzacja KGHM PM S.A.

wspólnej oferty dla budownictwa i pozyskanie rynków zbytu. Spółka ma rozpocząć swoją działalność od początku przyszłego roku. Gdy to się stanie, zakończy się restrukturyzacja oddziału ZG "Konrad" w likwidacji.

Sprzątanie serwisowe

Z kopalni i hut wydzielane są też działalności porządkowo-administracyjne. Pracownicy ci przejmowani są przez Fundację Pracowniczą KGHM, która utworzyła w tym celu specjalny zakład, a także przez inne zewnętrzne firmy. Ponad 200-osobowy wydział administracyjno-gospodarczy utworzono w HM "Głogów". Możliwe, iż przekształci się on w spółkę pracowniczą albo też trafi do Fundacji Pracowniczej.

Co z Zakładem Transportu?

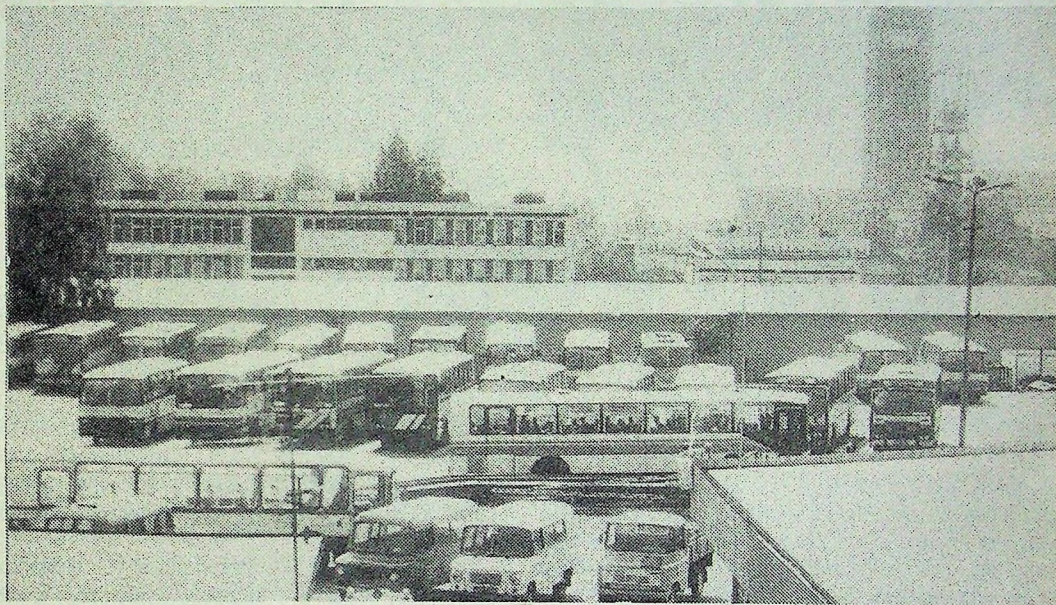
Oddzielny problem to O/Zakład Transportu KGHM, który - według wstępnej koncepcji - ma być od 1 stycznia 1997 r. spółką z o.o. Sprawa nie jest przesądzona, analizuje ją Wielkopolska Szkoła Biznesu Biuro Konsultingowe w Poznaniu, która we wrześniu przekaże swoje opracowanie. Zdaniem wiceprezesa Krajewskiego, prowadzone przez ZT działalności (transport kolejowy,

dystrybucja materiałów wybuchowych, roboty inżynierskie na "Żelaznym Moście") dają potencjalnej spółce mocne podstawy bytu.

Blokada, czyli...

Restrukturyzacja nie jest procesem łatwym, bo dotyka konkretnych ludzi, burzy ich poczucie stabilizacji i wprowadza niepokój. Zarząd KGHM zadeklarował gwarancje pracownicze w procesie restrukturyzacji. Obejmują one pracę, płace, świadczenia socjalne, a także warunki działalności związkowej. Wciąż jednak są w tej sprawie dyskusje i powstają napięcia. - Ewentualne zablokowanie restrukturyzacji spowodowałoby przy dłuższej dekonstrukcji na miedź trudną sytuację - uważa S. Krajewski. - Należałoby się wtedy liczyć ze zmniejszaniem nieefektywnych służb już bez możliwości zapewnienia im pracy w innym miejscu, w nowym podmiocie gospodarczym, który teraz jest wyposażony w środki obrotowe, ma zapewniony rynek zbytu swoich usług i produktów.

(dh)

Gwarancje pracownicze w procesie restrukturyzacji KGHM Polska Miedź S.A.

I Ogólne zasady

1. W ramach procesu restrukturyzacji KGHM Polska Miedź S.A., prowadzone będą ze Związkami Zawodowymi oraz zainteresowanymi grupami załóg konsultacje dotyczące przekształceń restrukturyzacyjnych.

2. Wszystkie organizacje związkowe działające w KGHM PM S.A. mogą swobodnie określać swoje struktury organizacyjne w restrukturyzowanych obszarach, zgodnie z postanowieniami swoich statutów, oraz ogólnie obowiązującymi przepisami prawa.

II Zatrudnienie

1. KGHM PM S.A. zapewnia zatrudnienie pracownikom w ramach prowadzonych działań restrukturyzacyjnych.

2. KGHM PM S.A. gwarantuje utrzymanie dotychczasowych zasad płacowych, do czasu wprowadzenia w nowych podmiotach gospodarczych własnych zasad płacowych, jednakże nie dłużej niż przez 12 miesięcy.

3. KGHM PM S.A. gwarantuje co najmniej roczny okres zatrudnienia w nowych podmiotach gospodarczych, w których będą zatrudniani pracownicy w wyniku restrukturyzacji, za wyjątkiem rozwiązania umowy z przyczyn wymienionych w art. 52 oraz 53 Kodeksu

pracy oraz wygaśnięcia umowy o pracę, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

4. Przejęcie pracowników przez nowego pracodawcę w ramach procesu restrukturyzacji odbędzie się zgodnie z art. 23 Kodeksu pracy (w wersji znowelizowanej od 1.06.1996 r.).

5. Zapewnia się utrzymanie zakresu zleceń na roboty i usługi z uwzględnieniem potrzeb i możliwości finansowych oraz zasad rynkowych.

III Świadczenia socjalne

1. W nowych podmiotach gospodarczych tworzone będą zakładowe Fundusze Świadczeń Socjalnych, zgodnie z przepisami ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

2. Nowe podmioty gospodarcze zapewnią opiekę zdrowotną swoim pracownikom na dotychczasowym poziomie.

3. Nowe podmioty gospodarcze zapewnią świadczenia socjalne na dotychczasowym poziomie.

IV Sprawy związkowe

1. Organizacje związkowe korzystać będą z dotychczas zajmowanych pomieszczeń wraz z wyposażeniem na warunkach określonych w umowie zawartej zgodnie

z art. 33 ustawy z 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych, jeżeli ich przedstawicielom przysługuje zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy do wykonywania działalności związkowej, zgodnie z przepisami prawa.

2. Organizacje związkowe zobowiązują się do zachowania tajemnicy (klauzula poufności), wszelkich informacji powziętych w związku z prowadzoną działalnością, jeżeli przy przekazywaniu takich informacji nastąpi zastrzeżenie lub przekazane informacje będą zawierać taką klauzulę, zgodnie z ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

3. Gwarantuje się wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach zwolnionym z obowiązku świadczenia pracy przedstawicielom związków oraz po zakończeniu kadencji ich powrót na dotychczasowe stanowisko pracy.

V Postanowienia końcowe

1. Przewiduje się możliwość zawierania indywidualnych porozumień pracowniczych pomiędzy Związkami Zawodowymi i wydzielonymi podmiotami gospodarczymi.

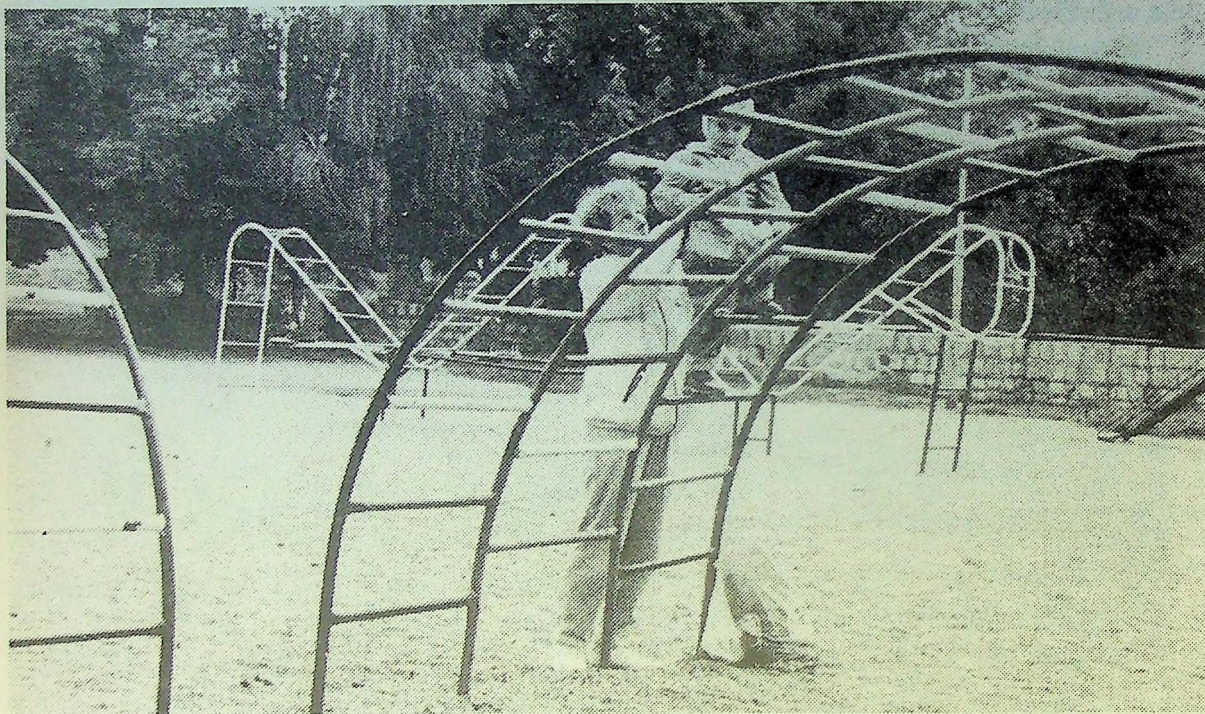
W tamtych czasach był to ewenement na skalę kraju. Ponad 200 rodzin, które zamieszkały na nowo wybudowanym osiedlu, zbuntowało się przeciwko szarzyźnie i betonowym konstrukcjom. Na dziedzińcu ostatnich czterech budynków władze spółdzielni chciały zbudować kompleks garaży, a tym samym pozbawić mieszkańców zieleni i placu zabaw. Wówczas większość lokatorów stanowiły bardzo młode rodziny, które znalazły zatrudnienie w dwóch największych zakładach pracy w mieście - Legmecie i Hucie Miedzi "Legnica".

- Prawie każdy miał małe dzieci i rzadko kto samochód. Tę oczywistą prawdę uświadomiła nam jedna z

później odbyło się oficjalne otwarcie placu. Uczestniczył w nim sam pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR, towarzysz Stanisław Cieślik, który - jak wspomina Katarzyna Kowalska - nawet ze trzy razy ruszył łopatą!

Zanim jednak dzieciaki mogły bawić się w płaskownicy, ich rodzice w pocie czoła pracowali nawet po 60 godzin. Każda godzina czynu społecznego była skrupulatnie odnotowywana. Za transport niezbędnych urządzeń i materiałów odpowiedzialna była huta miedzi. Legmet natomiast przysyłał pracowników i robił huśtawki, karuzele, ławki. Ponad sto osób, głównie hutników i pracowników Legmetu, przepracowało społecznie oko-

Pomnik czynu społecznego

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

lokatorek, która przekonała nas, że maluchom potrzebny jest plac zabaw. Władze spółdzielni nie chciały wydać zgody na zmianę planu zagospodarowania przestrzennego, ale myśmy się uparli. Kiedy oni mówili "nie", to my z kolei przekonywaliśmy, że dzieciaki będą się bawić na najpiękniejszym placu zabaw w województwie. I tak też się stało - wspomina mieszkaniec ulicy Asnyka.

Rok później mieszkańcy z całej Legnicy jeździli na peryferie miasta po to tylko, by obejrzeć malownicze podwórko. Blisko dwadzieścia lat temu niewiele osób wiedziało, gdzie jest ulica Asnyka. Wszyscy natomiast słyszeli o urzekającym placu zabaw, który w czynie społecznym wybudowali hutnicy i pracownicy "Legmetu".

Osobami najwytrwalej walczącymi o osiedlowe podwórko byli Katarzyna Kowalska i Marian Lalewicz. To dzięki ich uporowi udało się zbudować plac, który do dziś nie ma sobie równych.

- Pamiętam, że najpierw zbieraliśmy podpisy przeciwko budowie garaży. Pod wnioskiem podpisało się 220 rodzin. Nikt jednak nie chciał wydać zgody, więc długimi godzinami wysiadywałam przed gabinetami decydentów i cierpliwie tłumaczyłam różnym panom, że mieszkańcy chcą tylko placu zabaw i nie godzą się na inne inwestycje. Ówczesnemu prezesowi zagroziłam, że jeśli nie dostaniemy przyzwolenia na podwórko, to pojedę do samego Edwarda Gierka. I poskutkowało - wspomina Katarzyna Kowalska, która od tamtej pory po dziś dzień reprezentuje interesy mieszkańców Asnyka w radzie miejskiej.

Radna Kowalska skupiła wokół siebie trzy inne matki, które wspólnie wykonały projekt podwórka. Plan poprawił mieszkający po sąsiedzku architekt, Leszek Bryniarski. A wszystko to w czynie społecznym. Budowę rozpoczęto 20 maja 1977 roku, czternaście miesięcy

po 20 tysięcy godzin. Pomagała im rezerwa policji, a także uczniowie liceów ogólnokształcących i budowlanki.

W konsekwencji tych starań powstała chluba epoki czynów społecznych - plac zabaw wyposażony w cztery karuzele, po dwie dla maluchów i starszaków. Trzy piaskownice i dziesięć różnych huśtawek. Jest też górka do zjazdów na sankach, boiska do tenisa ziemnego, piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. Pomyślano także o kręgielni, szachownicy, lodowisku, bieżni. Jest i "grodek", czyli imitacja kamiennych ruin zamkowych, betonowa cytadela, drabinki, zjeżdżalnie oraz drewniane ławki i stoliczki. Kiedyś podwórko zdobyły trzy olbrzymie rzeźby, ale czas i wysiłki dzieci nie pozostawiły po nich śladu.

Przez długie lata opiekę nad podwórkiem sprawowała rodzina Kowalskich. Kilka lat temu spółdzielnia postanowiła jednak sama zająć się dozorem miejsca dziecięcych szaleństw. Zmiana gospodarzy na szczęście nie odbiła się negatywnie na wyglądzie placu. Na różnych konkursach wciąż otrzymuje on pierwsze miejsca za nienagane utrzymanie zieleni (kilkanaście rodzajów drzew i krzewów) oraz urządzeń do zabawy.

- Teraz ten plac służy nowemu pokoleniu. Wnukom emerytowanych hutników i pracowników Legmetu - mówi jeden z budowniczych osiedla. - Czasy się zmieniły, nie ma już czynów społecznych, tylko fundacje i sponsorzy. Myślę jednak, że gdyby nie tamten podobno głupi i dziś wyśmiewany czyn społeczny, nasze podwórko podzieliłoby los wioski słowiańskiej, podobnego placu na osiedlu Kopernika. Różnica polega na tym, że nasz przetrwał, bo budowany był "w czynie" - tamten zniknął, ponieważ był niczyj.

(dalsz.)

Prababka Wiktoria Stefaniak w 1913 roku przekazała we wianie córce Annie ziemię, dom i zabudowania gospodarze we wsi Duliby, powiat Buczacz. Dziadek - Błażej Kulczyk, przez dziesiątki lat godnie uprawiał tę czarną pszenno-buraczaną dulibską ziemię. W 1945 roku Kulcykowie repatriowali się na ziemie zachodnie. Drugi poźółki dokument - akt nadania wydany przez starostwo w Lubinie - otworzył kolejny rozdział w życiu rodziny. W Szronowie małej osadzie pod Polkowicami dziadek otrzymał 10 ha ziemi, dom mieszkalny, stodołę, wołu maści żółtej, wóz oraz jeden pług.

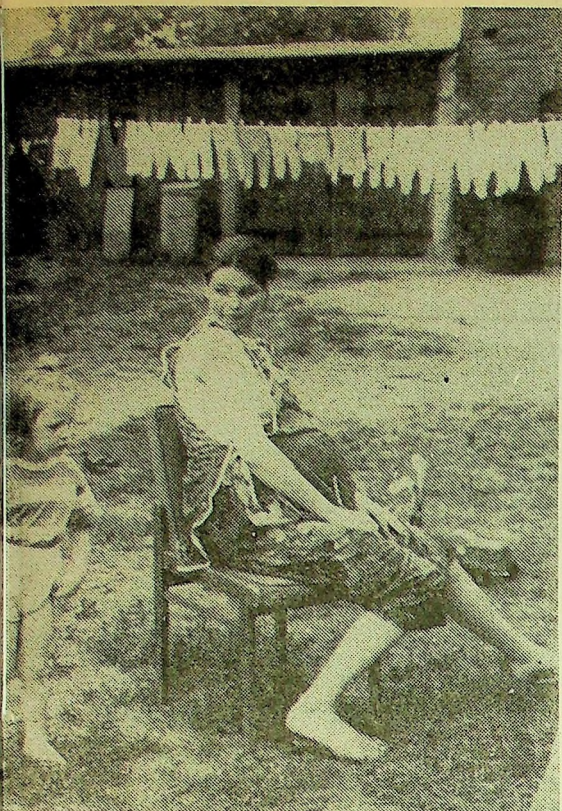
- Po ukończeniu służby wojskowej mój ojciec Wojciech dołączył do nowego gospodarstwa. Wkrótce ożenił się po sąsiedzku z dulibianką. W 1949 roku, kiedy osadzie zmieniono nazwę na Sobin, ja się urodziłem - opowiada Józef Kulczyk, od dwóch lat sołtys ponad 400-osobowej społeczności repatriantów ze Wschodu i wysiedleńców z Bieszczad.

Od początku gospodarowało się tu rolnikom ze Wschodu o wiele trudniej. Piaszczyste grunty szóstej klasy nie pozwalały wyżyć z ziemi drobnym gospodarzom i pegerowcom. Za pracę w roszarni płacono też niewiele. Odkrycie miedzi było największą życiową szansą.

- Ojciec pracował przy budowie pierwszego szybu w Lubinie. Choć nie doczekał się emerytury, nigdy nie żałował.

Na górniczym garnuszk

wał, że z chłopca stał się robotnikiem. Wybrałem również korzystniejszy wariant. Choć z wykształcenia jestem mechanizatorem rolnictwa, jeszcze za jego życia zatrudniłem się w kopalni jako operator sprzętu ciężkiego. Budowałem kopalnie lubińskie, rudniańskie. W końcu związałem się z ZG "Polkowice". Stamtąd poszedłem na rentę - opowiada Józef Kulczyk.

Syn Józefa poszedł w ślady ojca. W lubińskiej szkole górniczej zdobył wykształcenie zawodowe i przyjął się do pracy w ZG "Polkowice". W stacji ratownictwa górniczego znalazła też zatrudnienie matka, Janina Kulczyk.

- Tu ziemia nie nadaje się do rozenia. Nie zwraca się nawet nakład pracy. Może bardziej opłacalne byłyby uprawy specjalistyczne, ale z powodu skażenia środowiska trudno byłoby je sprzedać. Dobija rolnictwo i nas ciągnie brak wody. Wieś okolonio studniami głębinowymi. Ściąga wodę przemysł i rozbudowujące się miasto. W rezultacie studnie wiejskie powysychały. Choć zwodociągowali wieś, wody jest wciąż za mało. Ale też nie sposób nie dostrzec, że ten przemysł daje pieniądze. Gdy się pobraliśmy, było nas stać na pożyczkę, pobudowaliśmy się spłacając pożyczkę na bieżąco z zarobków - wspomina.

Nie sposób nie zauważyć, że połowa z ponad stu numerów to domy wybudowane w ostatnich czasach.

W ubiegłym roku wieś została skanalizowana, obecnie jest gazyfikowana, trwa remont linii energetycznej.

- Mieszkaliśmy pod Nowym Sączem, w 1947 miałem 10 lat, gdy przyjechałem tu z rodzicami. Pracowali na gospodarstwie, na ziemi szóstej klasy. Dla mnie nie było specjalnie miejsca. Pracowałem w roszarni, a potem, od kiedy powstała kopalnia, przeniosłem się do górnictwa. Kopalnia była szansą. Początkowo byłem sygnalistą dołowym, potem, po kursach, zostałem operatorem maszyn ciężkich. Żona Eugenia też znalazła zatrudnienie, jest łazienką - opowiada Władysław Hnatyszak.

W marcu przyszłego roku, po 25 latach pracy na podszybiu, pan Władysław przejdzie na emeryturę. Jego 22-letni syn Janek po ukończeniu szkoły górniczej zatrudnił się w pobliskiej kopalni jako elektryk. Kilka numerów dalej od domostwa ojca buduje sobie dom.

- Pobral pożyczki, trochę mu pomagamy i prace postępują. Pozostały roboty wykończeniowe, przeprowadzka planowana jest jeszcze w tym roku - mówi ojciec.

Leńczukowie to kolejny z dubińskich rodów osiadłych w Sobinie, który odłożył plugi w zamian za pracę na miedzi. Józef Leńczuk jest synem Jana, który był jednym z pierwszych budowniczych polkowickiej kopalni. Ożenił się z Katarzyną z dubińskim rodowodem. Od 1968 roku pracował w ZG "Polkowice" jako pomiarowy dołowy. Po 25 latach pracy na dole przeszedł na emeryturę mając 47 lat.

- Mam czwórkę dzieci: Roberta, Bożenę, Basię i 5-letniego Bartosza. Dwójka najstarszych odeszła na swoje, żyją przede wszystkim z górnictwa. Żona też znalazła zatrudnienie w Zakładzie Transportu KGHM.

- Jestem pracownicą gospodarczą od 13 lat. Wstaję o piątą rano, głuchą uliczką jadę około 15 minut do zakładu, który mieści się koło Zanamu. O czternastej kończę. Wracam, potem dom, obiad, trochę pracy na działce, bo ziemię już dawno zdaliśmy państwu. Syn Robert i zięć Marek budują się w Sobinie. Wspieramy ich najczęściej pracą.

- Nasz dom budowali moi rodzice w latach sześćdziesiątych z pożyczek. Dom powstał za 100 tysięcy. Pamiętam, że w maju 1968 roku zburzyliśmy stary budynek, a w październiku wprowadziliśmy się do nowego. Przez ten czas mieszkaliśmy w stodole. Nasze dzieci poszły za naszym przykładem, tylko nie muszą mieszkać w stodole, a razem z nami. Budują z pożyczek. My kochamy pożyczki, one w naszej rodzinie wciąż oznaczają postęp - mówi Katarzyna Leńczuk. Przemysł nas wspiera. Z gospodarstwa tego wszystkiego by nie było. Las niegdyś oddalony od wsi, coraz bardziej się do nas przybliża, bo tylko on może jeszcze rosnąć na nieużytkach. Rozrasta się górnictwo, dzięki niemu dzieci mają pracę. Najmłodszy Bartek - nadzieja rodziny, pewnie pójdzie w ojca ślady, choć, gdy on dorośnie, może kopalni już nie będzie? - zastanawia się Katarzyna Leńczuk.

Obawy o przyszłość w związku z restrukturyzacją i prywatyzacją miedzi, nękają młode pokolenie dubińskich.

- Po rozmowach z ludźmi, którzy przeszli do innych spółek, nie jestem pewny, czy utrzymam pracę. Mam 31 lat, po służbie wojskowej zatrudniłem się w kopalni jako konserwator suwnic. Co będzie dalej, nie wiadomo - niepokoi się Kalikst Bielak.

Chciałby, wzorem wielu innych młodych ojców, w ogrodzie za domem rodziców wybudować w przyszłości własny dom. Nie ma jednak wystarczającego kapitału, a pożyczek nie chce zaciągać. Na razie poprzestaną więc na przerebieniu na pokój dla dwójki dzieci zabudowań gospodarczych. Koszty odpisze sobie od podatku - planuje przyszłość Małgorzata, żona Kaliksta.

Emilian Bielak, senior rodziny, od 1991 roku jest już na emeryturze górniczej. Ponieważ jego żona przez cały czas pracowała na roli, zatrzymał sobie 5 ha ziemi, z sentymentu i z przyzwyczajenia do dawnego wypróbowanego sposobu życia.

Demczenko z Polską Miedzią

Bożena Demczenko-Grzelak z Aeroklubu Zagłębia Miedziowego w sierpniu startowała na szybowcowych Mistrzostwach Mistrzów w Bawarii. Gdyby nie awaria, Polka zajmująca przed ostatnią konkurencją czwarte miejsce, miała szansę na podium. Ten sezon po ubiegłorocznych sukcesach był nieco skromniejszy. Polska Miedź, która pomagała jednej z najlepszych polskich sportswomen w starcie na mistrzostwach świata w Nowej Zelandii, tym razem zrefunduje koszty udziału na zawodach w Niemczech. Lubinianka jak zwykle prezentowała na szybowcu i wózku startowym znaki firmowe Polskiej Miedzi.

- Moim największym problemem nadal jest brak własnego szybowca - mówi mistrzyni z Lubina. - Sprzęt jest załatwiany w ostatniej chwili przed zawodami, co niewątpliwie ma niekorzystny wpływ na osiągnięte wyniki. Nasz Aeroklub dysponuje niezłymi szybowcami, ale treningowymi i szkolnymi. Lubiński jantar 2B nie jest już produkowany i na nim mogą startować jedynie raz w roku w Polsce, bo nigdzie na świecie w tej klasie nie odbywają się zawody. Moim marzeniem jest LS 8, na którym niedawno latałam w Niemczech, będąc u mojej znajomej aptekarki. Śmiałyśmy się, że ją stać na zakup takiego szybowca, a ja - pani stomatolog, wciąż pożyczam sprzęt. Oczywiście to są inne realia i na naszą kieszeń cena jest astronomiczna. Uczciwie trzeba przyznać, że LS 8 jest wart tych ponad sześćdziesiątych tysięcy marek. W tym roku mam jeszcze zaproszenie na zawody mistrzowskie w Południowej Afryce. Jednak ze względu na brak szybowca będę musiała zrezygnować. Chyba mogę już myśleć o następnym sezonie.

Szkoda, by nasza mistrzyni zmarnowała swój dorobek. Teraz przygotowuje się do startu na mistrzostwach Europy. Zawody odbędą się "za miedzą" - na Słowacji, w roku 1997. Lubinianka będzie tam broniła tytułu mistrzowskiego. Bożena Demczenko-Grzelak jest znakomitą szybowniczką, wziętym stomatologiem i od czasu do czasu... dziennikarką. Píše dla znanych branżowych czasopism: "Przeglądu lotniczego" i "Skrzydlatej Polski".

(m. gaw)

Pięćdziesiątka

W roku 1946 powołano Klub Sportowy Zawisza Lubin. Była to tylko jedna sekcja - piłka nożna. 2 lutego 1966 na walnym zebraniu klub przyjął nazwę MKS Zagłębie Lubin. Przez lata swojej działalności klub prowadził kilkanaście sekcji, m.in.: boks, karate, brydż, szachy, łyżwiarstwo szybkie, koszykówka, siatkówka, piłka ręczna kobiet i mężczyzn, tenis ziemny, tenis stołowy, lekkoatletyka, piłka nożna i podnoszenie ciężarów. W sześciu dyscyplinach Zagłębie było reprezentowane w ekstraklasie.

Do najwybitniejszych sportowców w historii klubu należeli m.in.: Liliana Morawiec (łyżwiarstwo - uczestniczka olimpiady w Sarajewie), Wiesław Niemkiewicz i Wojciech Misiak (mistrzowie Polski w boksie), Janusz Zarankiewicz (brązowy medalista olimpijski w boksie), Danuta Cały i Tadeusz Ławicki (mistrzowie Polski w lekkoatletyce), piłkarze: Jarosław Bako, Romuald Kujawa i Mirosław Dreszer, najlepsza polska tenisistka stołowa - Dorota Djaczyńska, reprezentantka Polski w piłce ręcznej - Renata Żukiel.

Największe sukcesy klubu to drużynowe mistrzostwo Polski piłkarzy nożnych i wicemistrzostwo Polski piłkarzy ręcznych.

Najważniejszymi sponsorami klubu przez te lata były firmy związane z Kombinatem Górniczo-Hutniczym Miedzi, a potem z KGHM Polska Miedź SA.

(m. gaw)

Najpierw "Legmet"

● Czy zaczynał pan karierę bokserską w naszych klubach?

- Nie, przedtem walczyłem w Burzy Wrocław. W tym czasie kończyłem Technikum Żeglugi Śródlądowej. Podczas służby wojskowej w Legii Warszawa zdobyłem brązowy medal na indywidualnych mistrzostwach Polski oraz pierwsze miejsce drużynowo. Legia była w tamtych latach plejadą gwiazd. Gałązka, Szczepański, Grudzień, Gortat czy Rudkowski to nazwiska, które na trwałe przeszły do historii sportu. Wielcy mistrzowie. Potem występowałem jeszcze krótko w barwach Moto Jelcza Oława. Do Legnicy przyszedłem w roku 1973. To wciąż były pionierskie czasy. Jeszcze przed moim przyjściem Miedzianka otrzymała na Nowym Świecie budynek (Teatr Dua, późniejszy Wojewódzki Dom Kultury), praktycznie była to ruina. Okoliczne lumpy urządziły sobie tam melinę. Proszę sobie wyobrazić, że młodzi bokserzy z trenerem Wiesławem Juriewiczem doprowadzili ten budynek do stanu używalności. Gdy efekt pracy zobaczył dyrektor - Franciszek Kowalski z "Legmetu", nie mógł wyjść z podziwu. "Legmet" był już zakładem opiekuńczym sekcji, ale przecież nie mieliśmy jeszcze konkretnych wyników sportowych. Nikt nie był taki chętny, aby łądować pieniądze tylko dlatego, że jest boks. No, i wtedy, gdy dyrektor Kowalski zobaczył, że chłopcy są pracowici, uwierzył, że na sukcesy sportowe nie trzeba będzie długo czekać. I się nie mylił.

● Jak pamiętamy, w tamtych czasach sport opierał się u nas na zasadach pseudozawodowych.

- Teoretycznie było to amatorstwo, ale przecież przynajmniej ci najlepsi ciężko pracowali i w swoim fachu byli mistrzami wysokiej klasy. Bokserzy Miedzi zatrudnieni byli na etatach w "Legmecie". Jednak to też nie było tak, że na dzień dobry podpisywali listy i znikali na treningi. Na początku sport był po pracy w zakładzie. Dopiero kiedy przyszły wyniki i w "Legmecie" zobaczyli, że nie jesteśmy cwaniakami, którzy tylko biorą pieniądze za nic, mogliśmy więcej czasu przeznaczyć na treningi. Teraz, gdy patrzę z perspektywy, trzeba przyznać, że gdyby zabrakło mecenatu miedziowego kombinatu, to wielkiego sportu w naszym regionie by nie było. Bez miedzi utalentowana młodzież dalej uciekałaby w Polskę, a tak to przynajmniej w kilku dyscyplinach Zagłębie Miedziowe odnosiło ogromne sukcesy.

Wspomnień czar

● Czy może pan przypomnieć kolegów z drużyny z pierwszej połowy lat siedemdziesiątych?

- Kadrowicze Bronisław Suchecki i Zdzisław Lipiński, Zenon Kaczor, Stanisław Marzec, Ireneusz Borowczyk, Jasiu Kociołek, Henryk Kunigiel, Mietek Dukat, Ryszard Mruk, Stanisław Znyk, Ryszard Majka, Andrzej Cerolewicz, Marian Kozaczka. Przepraszam, jeśli kogoś pominąłem. Każdy z nich był normalnym chłopakiem. Potem w miarę swoich możliwości pokończyli szkoły. Pięciu ma dyplom wyższych uczelni, co w sporcie, a szczególnie w boksie, rzadko się zdarzało. Na przykład inżynier

Zbyszek Żurowski pracuje w legnickiej hucie. Studia skończył Albin Sukiennik i Krzysztof Naleźny, z którym pracuję teraz w legnickiej "jedynce".

● A'propos pracy. Czy po zakończeniu kariery sportowej ktoś z tamtej drużyny pracuje w firmach Polskiej Miedzi?

- Oczywiście! Skoro "Legmet" był jednym z zakładów opiekuńczych, to właśnie tam trafiło wielu zawodników. Przykłady? Staszek Marzec, Zdzichu Lipiński, Henryk Janda, Antoni Ostrowski czy Aleksander Mackiewicz to byli bokserzy, pracujący obecnie w "Legmecie".

PBKRM dla Zagłębia

● W 1975 Miedź awansowała do II ligi.

- Tak. W gablotach przed "Legmetem" pojawiły się nasze duże zdjęcia. Rok później Zagłębie Lubin zdobyło awans do ekstraklasy. To były jedne z najlepszych lat boksu w zagłębiu miedziowym. Zakładem opiekuńczym dla pięściarzy Zagłębia było przedsiębiorstwo PBKRM, któremu dyktował wówczas Tadeusz Głazór. Drużynie kibicował cały region. Na mecze przychodzili szeregowi górnicy i kierownicy KGHM, na przykład dyrektor Alfred Wołczyński. Wtedy Zagłębie miało niezłą drużynę, choć nie było głośnych nazwisk. Wiesiek Niemkiewicz był najlepszy w swojej wadze w kraju. Dwa razy walczył na mistrzostwach Europy. Zagłębie to między innymi Ryszard Cał, Andrzej Krzak, Mikołaj Paduchowicz, Marian Wardęga, Zbigniew Kowalczyk. Solidna szkoła tre-

Dla twardych

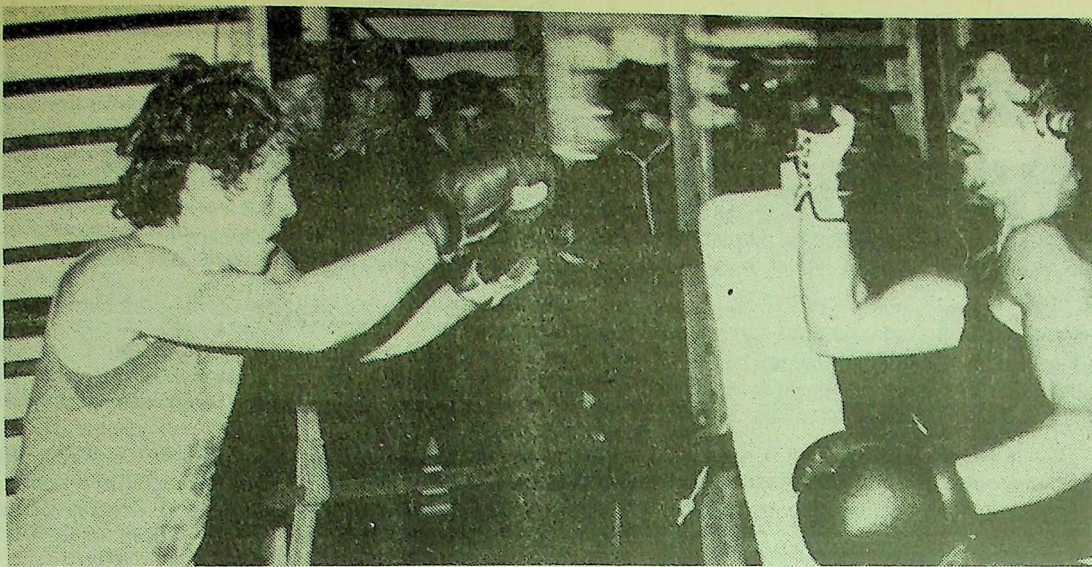
Największe sukcesy w boksie w zagłębiu miedziowym są ściśle związane z Polską Miedzią. Gdy po roku 1990 zmieniły się zasady finansowania sportu, padły wszystkie sekcje bokserskie. Jednym z najlepszych polskich pięściarzy, związanym z Miedzią Legnica i Zagłębiem Lubin, był Mieczysław Massior.

nera Kazimierza Paździora, mistrza Europy i złotego medalisty na olimpiadzie w Rzymie w 1960. Niemkiewicz wystąpił w drużynie Polski, która chyba jako ostatnia w historii pokonała bokserów NRD. W 1977 w Gerze wygraliśmy 12:10. Wiesiek był obok Skrzecza jednym z najlepszych zawodników meczu.

● Nie miał pan szczęścia do startów na arenie międzynarodowej.

- W kraju zdobyłem trzy tytuły wicemistrza. Zawsze przegrywałem z Borkowskim z Łodzi. Jak ktoś z kimś przegrywa, to się potem tłumaczy, że przeciwnik mu "nie leży". Jednak Borkowski rzeczywiście mi nie leżał. Lubił walczyć z zawodnikami, których styl dobrze znał. Przez kilka lat w Polsce był nie do pokonania. Niestety, nie wiodło się mu w turniejach zagranicznych. W kadrze narodowej występowałem ja. Mój start na mistrzostwach Europy w 1975 roku był nieudany. W pierwszej rundzie trafiłem na reprezentanta ZSRR - Ukraińca Zasytko. To był obrońca tytułu mistrzowskiego, który później obronił. Przegrałem 1:4. Tych startów w reprezentacji było wiele. Między innymi doszło do egzotycznych i ciekawych spotkań w Ugandzie w Afryce czy na Kubie. Chyba największym moim sukcesem było zwycięstwo w najsilniejszym w historii turnieju imienia Stamma, w 1977. Przyjechały silne ekipy USA, ZSRR i Kuby. W finale wygrałem z Dawidem Torosjanem, ówczesnym wicemistrzem olimpijskim. Wybrano mnie najlepszym technikiem turnieju. Trener kadry namawiał mnie na przeprowadzkę do Warszawy. Cekał mnie start na olimpiadzie. Jednak miałem już swoje lata i nie

chciałem jeździć z rodziną po Polsce. W tym czasie w Miedzi otrzymałem propozycję prowadzenia drużyny. Zostałem.

Bokserska ZG "Rudna"

● Potem było Zagłębie Lubin?

- Historia sekcji w Miedzi powoli się kończyła. Trener Paździor przeszedł do Wrocławia i ja zajęłem jego miejsce w Zagłębiu. Od 1982 prowadziłem samodzielną pracę trenerską. Ta sekcja też była w dołku. Po dłuższej przerwie wróciłem znowu na ring. W tamtych latach zakładem opiekuńczym bokserów Zagłębia były ZG "Rudna". Ówczesny dyrektor techniczny, Wiktor Błądek, który zajmował się nami pod względem merytorycznym, dał mi wolną rękę. Miał być wyniki. Mogłem budować drużynę. Paweł Grudziński pracował z młodzieżą. Z likwidowanej sekcji w Miedzi przyszedł Krzysiek Należny i Albin Sukiennik. Doszedł też Janusz Zarankiewicz z Moto Jelcza Oława. Niektórzy mówią, że był to już ukształtowany zawodnik, więc dużo zyskał. Fakt, Janusz już wtedy był mistrzem Polski i świetnym bokserem. Jednak w Jelczu był to jego kres kariery. On tam już nie miał motywacji i prawdopodobnie, gdyby został w Oławie, to by się zmarnował. W Lubinie panowała atmosfera, chęć odniesienia sukcesu. Można powiedzieć, że w Zagłębiu Janusz złapał drugi oddech. Na sukces w boksie składa się wiele czynników. Kolejne medale Zarankiewicza to między innymi praca z dobrymi sparring partnerami: Markiem Węgierskim, Adamem Foltą i Stefanem Wojtysiem.

● A baza klubu? Z tym zawsze było najtrudniej.

- Dzięki pomocy ZG "Rudna" mieliśmy salę treningową z prawdziwego zdarzenia. To już był pełny profesjonalizm. Urządzono ją w kościółku na terenie dyrekcji KGHM. Można powiedzieć, że trenowaliśmy pod okiem dyrektorów. Przyszły kolejne sukcesy. Janusz Zarankiewicz zdobył brąz na mistrzostwach Europy w Budapeszcie. Potem, w 1988, w Seulu zdobył jedyny jak dotąd medal (brązowy - przyp. maw) olimpijski dla naszego regionu. W 1989 roku Zagłębie zajęło trzecie miejsce na drużynowych mistrzostwach Polski. Indywidualnie mieliśmy czterech mistrzów: Włodka Zgierskiego, Wojtkę Misiaka (w tym samym roku razem z innym lubinianinem Józefem Strzechowskim walczył na mistrzostwach świata), Zarankiewicza i Rafała Rudzkiego. Ten ostatni nie miał nawet tytułu najlepszego na Dolnym Śląsku, a po dwóch latach pracy w Zagłębiu na Mistrzostwach Europy w Atenach zdobył brązowy medal. Z tamtej ekipy na ringu pozostał Strzechowski, który zdobywał medale dla Concordii Knurów. Po 1990 przeszliśmy na system stypendialny. Młodzi mogli jeszcze się bawić, ale ci starsi nie byli w stanie za dwieście złotych miesięcznie utrzymać rodziny. Pracę znaleźli znowu "na miedzi". Janusz Zarankiewicz jest w ZG "Rudna". W Polskiej Miedzi jest wielu byłych zawodników. Bronek Suchecki, Wojtyś, Zbyszek Bachanek, Marek Węgierski, Wojtek Misiak, Zbyszek Siwak, Stanisław Mostkowski, Marian Wardęga, Zbigniew Kowalczyk, Mikołaj Paduchowicz, bracia Zbigniew i Marcel Ładowie, Zbigniew Drozd.

Wymieniać można długo. Wszystko to ludzie związani z ZG "Lubin", ZG "Rudna", PBK i innymi firmami Polskiej Miedzi. Wiesiek Niemkiewicz wyjechał do Niemiec, gdzie jest trenerem jednej z najlepszych w tym kraju drużyn amatorskiej.

Fachowców zawsze cenię

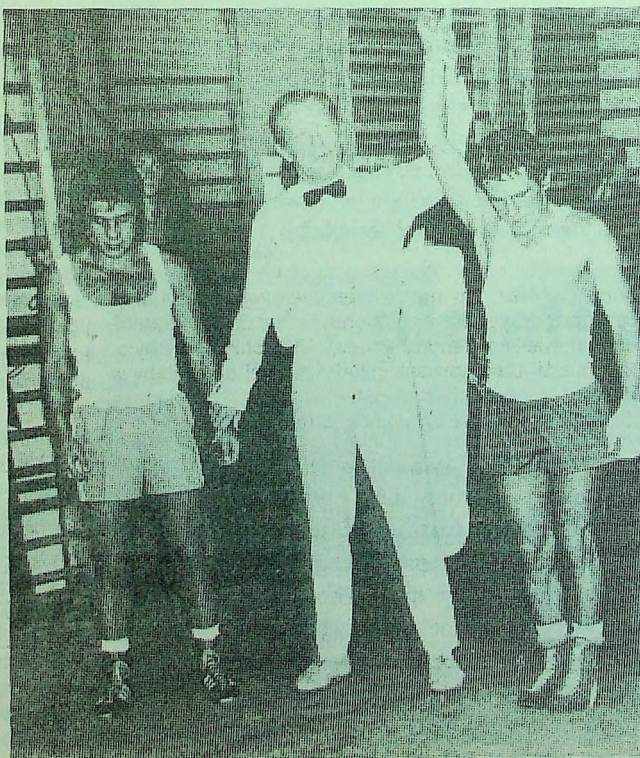
● Przez lata bokserzy, tak jak i inni sportowcy, na listach płac podpisywali się jako ślusarze, mechanicy itp.

- To były takie czasy. Rzeczywiście, jeśli pracownicy jakiegos zakładu widzieli, jak bohater trzecioligowej drużyny piłkarzy po południu przesiaduje w knajpie i wieczorem pijany wraca do domu, to nic dziwnego, że potem w kolejce do kasy na takiego delikwenta patrzono spode łba. Bokserzy Miedzi i Zagłębia nie mieli się czego wstydzić. Zresztą pracownicy "Legmetu", hutnicy i górnicy bardzo nas lubili. Mieliśmy i mamy do dzisiaj wielu przyjaciół. Jeśli drużyna co tydzień wygrywała mecz, a z mistrzostw przywoziłyśmy medale, to było widać, że nie są to zmarnowane pieniądze. Byliśmy ich bokserami, dawaliśmy radość i emocje po ciężkiej pracy. Sami bokserzy też ciężko pracowali, bo bez tego nie byłoby wyników.

● Boks nie zniknął zupełnie z naszego regionu.

- Janusz Zarankiewicz pracuje z młodzieżą w Górniku Lubin. To bardzo utalentowani chłopcy. Wierzę, że dla boksu jeszcze zaświeci słońce. To na pewno lepsze zajęcie dla młodego człowieka niż stanie po bramach z butelką wina w ręce. Na szczęście już skończyła się w Polsce bokserska ligomania. Boks to sport indywidualny i to powinno przyciągnąć młodzież. Sukcesy Michałczewskiego, Gołoty i Salety mówią same za siebie.

● Dziękuję za rozmowę.

Fot. i repr. GRZEGORZ SPALA

Niekulturalny kapitalizm

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi sprawił, że województwo legnickie stało się jednym z najatrakcyjniejszych rynków zatrudnienia. Chętnych do pracy nie brakowało, więc wraz z budową hut i kopalni stawiano hotele pracownicze. Niemal całą załogę tworzyli przyjezdni. Ludziom, oddalonym często o setki kilometrów od rodzinnych domów, trzeba było znaleźć jakieś zajęcie.

Przy zakładach pracy zaczęły więc powstawać kluby, świetlice, biblioteki, sale widowiskowe i domy kultury. Działalność tych placówek była szczególnie prężna w latach siedemdziesiątych, kiedy to istniał model scentralizowanej organizacji rozmaitych imprez kulturalno-sportowych. W myśl zasady o równym dostępie do wszystkich form rozrywki, każdy pracownik kombinatu mógł (często wyłącznie na koszt zakładu) uprawiać sport, wypoczywać na wczasach czy oglądać spektakle teatralne.

- W 1975 roku prawie trzynastą część funduszu pracowniczego KGHM przeznaczano na działalność kulturalną. W tym właśnie roku zorganizowano blisko pięć tysięcy różnych imprez, w których uczestniczyli pracownicy 12 zakładów wraz z rodzinami, łącznie ponad 200 tysięcy osób! - mówi Stanisław Kulczyński, pracownik Polskiej Miedzi, w latach 1971-1991 naczelnik wydziału socjalnego w KGHM.

Długoletni pracownicy miedziowego koncernu z rozrównaniem wspominają lata siedemdziesiąte - czasy konkursów, przeglądów i festynów. Przynajmniej kilka razy do roku zakładowi amatorzy malarstwa, rzeźby, tkactwa czy fotografii mogli popisać się swymi umiejętnościami przed szeroką publicznością. Sekcja fotograficzna działająca przy głogowskiej hucie odnosiła sukcesy nawet na ogólnopolskich wystawach. Istniały też kabarety, grupy wokalne, orkiestry - występujące nie tylko przy okazji obchodów barbońkowych. W tamtych latach pracownicy socjalni byli wręcz zobowiązani do ustawicznego sprowadzania artystów znanych z pierwszych stron gazet. Niektóre osobistości świata kultury przyjeżdżały specjalnie na spotkania z pracownikami KGHM i ich rodzinami. Równie często organizowano wyprawy do opery, operetki i teatru.

- Teraz być może wydaje się to mało prawdopodobne, ale dla wielu właśnie zakładowa wycieczka autokarem do teatru była pierwszą w życiu okazją do kontaktu ze sztuką - twierdzi Stanisław Kulczyński. - Nie jest tajemnicą, że byli ludzie, którzy wyjazd na wczasy czy do opery traktowali jako formę kary. Przypadek sprawił, że kiedy sami poczuli potrzebę podobnych wyjazdów, akurat zmienił się system.

Zdaniem Stanisława Kulczyńskiego, radykalny podział polityki ekonomicznej firmy od spraw socjalnych nie był do końca szczęśliwy.

- Technokracja, która sama korzysta z różnych przywilejów, krzyczy, że zakład musi zajmować się produkcją, a nie przywilejami dla pracowników. Oczywiście źle się działo, kiedy w cenie węgla ujęte były na przykład koszty utrzymania zakładowych wczasów nad morzem. Tymczasem światowe koncerny nie rezygnują z pomocy socjalnej dla załóg. Wiele bogatych firm nadal finansuje własne ośrodki zdrowia, stołówki, a nawet domy starców dla emerytowanych pracowników. Nasze związki zawodowe za bardzo ograniczają się do roszczeń płacowych. Być może dlatego 10 czerwca, podczas dorocznej konferencji sprawozdawczej Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Miedziowego, jednogłośnie uchwalono formalny wniosek, aby KGHM Polska Miedź SA przy okazji kontaktów z europejskimi kontrahentami dokonała również... oceny stanu opieki i świadczeń socjalnych na rzecz tamtych pracowników!

(dal)

Zgodnie z tradycją

Co jest grane?

■ PIŁKA NOŻNA

- **I liga:** Zagłębie - GKS Bełchatów (niedziela o 14)
- **II liga:** Miedź - Ruch Radzionków (sobota o 16)
- **IV liga:** Kuźnia - Iskra (czwartek o 16), Chrobry II - Mirex (czwartek o 16), Górnik - Zjednoczeni (czwartek o 16), Stal Chocianów - Kuźnia Jawor (niedziela o 15), Chojnowianka - Piast Corrado Czerwieńsk (niedziela o 16), Mirex Prochowice - Górnik Polkowice (sobota o 16), Raciborowice - Chrobry II (niedziela o 16), Iskra Kochlice - Avia (niedziela o 16)
- **V liga, czwartek o 16:** Sparta - Iskra, Warta Bol. - Cicha Woda, Orlik - Zagłębie II, Płomień - Górnik, Orkan - Sparta, Nysa - Konfeks, Mieszko - Zamet, Zryw - Męcinka. Niedziela o 15: Konfeks - Mieszko, Zamet - Zryw, Sparta - Nysa, Górnik - Orkan, Zagłębie II - Płomień, Cicha Woda - Orlik, Iskra - Warta, Odra - Sparta
- **Liga Dolnośląska juniorów:** Miedź - KP Wałbrzych (niedziela o 16)
- **Klasa A (niedziela o 14):** Górnik - Polonia, Iskra - Sokół, Sparta - Orzeł, Ostaszów - Amico, Victoria - Transportowiec, Odra Chobienia - Unia, Odra Grodziec - Błysk, Rodło - Zjednoczeni, Gryf - Czarni Golanka, Czarni Rokitki - Tomaszów Bol., Bieniowiczanka - Park, Orzeł - Unia, Rataj - Wilki, Victoria - Kolejarcz
- **Klasa B (niedziela o 11):** Spółdzielca - Piotrowice, Zawisza - Perła, Spółdzielca - Naprzód, Kłos - Grom, Odra - Dragon, Brenna - Błękitni, Koźlice - Drogowiec, Relaks - Komorniki, Olimpia - Jerzmanice Zdrój, Start - Pielgrzymka, Wilkowianka - Huragan, Lubiatowianka - Biała, Skora - Orzeł, Iwiny - Jerzmanowice, Płomień - Czaple, Ajaks - Nowa Wieś Lub., Odlewnik - Huzar, Burza - Iskra, Czarni - Kryształ, Krokus - Lisowiczanka, Iskra II - Jędrzychówek, Kawice - Tymowa, Mewa - Orzeł, Cukrownik - Derby, Polboto - Chelmy, Piekary - Ruch, Zryw - Orzeł, Błękitni Koskowice - Błękitni Kościelec, Burza - Znicz, Omega - Plon

■ TENIS

- **Otwarty turniej dla amatorów o Puchar Klubu Tenisa** (korty przy ul. Ogrodowej w Legnicy, sobota o 8.30)

■ KOLARSTWO GÓRSKIE

- **Otwarte Zawody Rowerów Górskich** (Wąwóz Mysliborski koło Jawora, sobota o 14). Zgłoszenia (do piątku) i informacje: OSiR Legnica, tel. 228-17, 273-18 (p. Piotr Ptak). Zawody odbędą się w kategoriach od 10 lat do seniorów.

■ AKROBATYKA SPORTOWA

- **Zajęcia dla dzieci prowadzone przez byłych mistrzów świata:** Leszka Antonowicza i Wojciecha Świecika (hala OSiR-u przy ul. Głogowskiej w Legnicy, we wtorki i czwartki od 15). Zebranie organizacyjne dzisiaj (12.09) o 16 w hali OSiR.

(szp)

Krótko

- Piłkarze Wodociągów Legnica zdobyli w turnieju "Pożegnanie Lata" największy z pucharów ufundowanych przez wrocławskie Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne. Wyniki turnieju: Wodociągi - Legpress Gaja Dziennikarze 2:0, Urząd Miasta Legnica - Gall ICM 3:0, Legpress - Urząd Miasta 0:1, Wodociągi - Gall ICM 3:0, Legpress - Gall ICM 2:0, Wodociągi - Urząd Miasta 2:0.
- Marta Zielińska i Tomasz Markowski (oboje Chrobry Głogów) wyjechali do Armenii, gdzie w najbliższą sobotę rozpoczną występy na Olimpiadzie Szachowej.
- Barbara Węgrzynowska (Strzelec Legnica) zajęła siódme miejsce w mistrzostwach Polski młodzików w łucznictwie. Legniczanka została zakwalifikowana do kadry narodowej juniorek młodszych. Na tych samych zawodach Jacek Proć (Strzelec) był 26. W sobotę Artur Nagórny ze Strzelca wystartuje na Grand Prix Europy w Gorzowie.
- Krystian Pfeiffer (MKT Bolesławiec) został mistrzem Polski do lat 21 w tenisie. Mariusz Zieliński (ZIT Złotoryja) odpadł w ćwierćfinale turnieju.
- Agnieszka Łukasiewicz (TKKF Śródmieście Legnica) wystartuje w najbliższą sobotę w Mistrzostwach Polski Fitness w Toruniu.
- Renata Szykulska (Górnik Polkowice) zdobyła srebrny medal w trójskoku na młodzieżowych mistrzostwach Polski.
- Okręgowy Związek Piłki Ręcznej w Legnicy przyjmuje zgłoszenia do festiwalu piłki ręcznej dla drużyn ze szkół podstawowych.
- Orły Górskiego wygrały 5:0 z Oldbojami z Bolesławca. W drużynie gwiazd zagraли m.in. Andrzej Szarmach i Marek Kusto.
- Legnickie Towarzystwo Ringo zajęło w Opawie czwarte miejsce na międzynarodowych mistrzostwach Czech. Legniczanie wystąpili w składzie: Agnieszka Adamczuk, Kinga Litwinionek, Jerzy Szaruga oraz Daniel i Sebastian Mikutaniec. W najbliższy weekend zawodnicy LTR startują w Słupskich Dniach Sportu.

(szp)

Start Namysłów - Miedź Legnica 3:0 (2:0)

Miedź - Kikowski, Wojtkowski, Pacek, Kisiel, Cymbała, Bartczak - od 55. min Sychała, Łacina, Pokora - od 60. min Roztocki, Ptak, Wójcik, Kłosiński.

Był to trzeci mecz Miedzi z drużyną z Namysłowa i trzecia porażka naszej drużyny. Podobnie jak w dwóch poprzednich meczach podyktowany został rzut karny przeciwko Miedzi. Legniczanie od początku bardzo ostro atakowali i przez pierwsze 20 minut mieli dużą przewagę. W 19. minucie po rzucie różnym, centrze Wójcika pod poprzeczkę głową strzelał Ptak, Zajda wybił piłkę na kolejny róg, po którym poszła ostra kontra gospodarzy, obrona nie nadążyła za Kucharskim, któ-

ry po samotnym rajdzie strzelił obok rozpaczliwie interweniującego Kikowskiego. Po kilku minutach nastąpił faul nieporadnego w tym meczu Wojtkowskiego na polu karnym. Na drugą bramkę zamienił karnego bardzo dobrze grający Dziubek. Legniczanie mieli przewagę, ale nic z niej nie wynikało, poza jedną sytuacją Kłosińskiego, który po centrze Wojtkowskiego strzelił minimalnie niecelnie. Start strzelił jednak trzecią bramkę po kiksie Packa. Po tej sytuacji jeszcze tylko jednym ładnym strzałem popisał się Ptak, ale został on obroniony przez Zajdę.

W Miedzi bardzo słabo zagrała obrona oraz Pokora. Nieco słabszy występ miał też Ptak. Na wyróżnienie zasługuje jedynie Kikowski i Wójcik.

(przem)

Konieczne ruchy kadrowe

Piłkarze Zagłębia Lubin, przegrywając na wyjeździe 0:3 ze Stomilem Olsztyn, mocno skomplikowali swoją pozycję w ligowej tabeli. Podobnie źle zegrali w Olsztynie wiosną, lecz stracili wówczas tylko jedną bramkę i porażkę uznano za "wypadek przy pracy". W ostatnim meczu lubinianie wypadli kompromitująco.

Po tym występie nie ulega wątpliwości, że pewne ruchy kadrowe są w Lubinie konieczne. Jak zawsze w takich sytuacjach, należy się liczyć ze zmianą trenera. W poniedziałek nikt w Zagłębiu nie potwierdzał zamiaru odwołania Mirosława Dragana. Otwarte pozostaje pytanie, czy rewolucję kadrową należy rozpoczynać od szkoleniowca. Pilnie potrzebni są raczej nowi piłkarze.

(nlm)

Odmłodzony SPR

W rozpoczynających się 14 września rozgrywkach I ligi drużyna występować już będzie tylko pod nazwą SPR Lubin. W poprzednim sezonie, ze względu na udział w europejskich pucharach pozostano jeszcze przy nazwie Zagłębie, chociaż z tym klubem piłkarze ręczni nie mieli już nic wspólnego. Ważniejsze jednak są zmiany personalne, które zupełnie odmłodziły zespół.

Jerzy Szafraniec, trener SPR: - Nie udało się zatrzymać naszej doświadczonej trójki, ponieważ w Głogowie zapewniono im wię-

ksze pieniądze. Nadszedł więc czas wykorzystania naszych juniorów, którzy w sezonie 1994/95 zdobyli wicemistrzostwo kraju, a w poprzednim zajęli w tych rozgrywkach trzecie miejsce. - W naszej sytuacji najważniejsze to budowa nowego zespołu, co niestety wymaga czasu. Niemniej jednak podstawowym celem w najbliższym sezonie jest zakwalifikowanie się do play off, czyli do czołowej ósemki I ligi. Jest to realne, gdyż grając mecze sparingowe, młodzież toczyła wyrównane pojedynki z doświadczonymi zespołami.

(nlm)

Gdy nie strzela się karnego...

trudno będzie awansować w ligowej tabeli. Rzecz dotyczy występu futbolistów Chrobrego Głogów w meczu 7. kolejki - z Lechią Zieloną Górą. Miało to być dla głogowian przełomowe spotkanie - liczono na pierwsze w sezonie zwycięstwo i trzy bezcenne dla Chrobrego punkty. Dochodziła 85. minuta spotkania, w której marzenia głogowskich kibiców mogły się ziścić. Heintze sfaulowany został w polu karnym, a jedenastkę wykonywał Cackowski. Ku rozpaczy głogowskich

kibiców strzelił silnie, lecz nad poprzeczką bramki Kitowicza. Chrobry mógł i powinien już wcześniej ten mecz rozstrzygnąć na swoją korzyść. Do przerwy najlepszej okazji bramkowej dla gospodarzy nie wykorzystał Woźniak, który z kilku metrów strzelił ponad bramką. W drugiej połowie głogowianie nie schodzili z połowy rywali, lecz byli wyjątkowo nieporadni. Tym samym Chrobry nie wygrał jeszcze meczu w rozgrywkach II ligi.

(nlm)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapowiada wprowadzenie ostrych sankcji wobec dłużników uporczywie uchylających się od płacenia składek ubezpieczeniowych swoich lub pracowników. Wszyscy prywatni przedsiębiorcy, którzy nie płacą dłużej niż sześć miesięcy, ryzykują utratę paszportu. Taką samą dolegliwość mogą napotkać osoby, które nie płacą alimentów, ale w takich wypadkach przestępstwa musi trwać co najmniej rok.

Zapowiedź prezesa ZUS-u, Anny Bańkowskiej, że będzie kierowała do organów paszportowych wnioski o wstrzymywanie lub unieważnianie paszportów zwolnienicy gospodarczego liberalizmu uważają za...

zamach na demokrację

Jedni mówią, że w wolnych krajach takie sankcje są niedopuszczalne. Inni dodają, że jeśli je stosować, to jednakową miarę należy przykładąć do wszystkich właścicieli przedsiębiorstw, a nie tylko prywatnych. Jak dotąd ZUS nie znalazł skutecznego sposobu na ściąganie należności od wielkich państwowych dłużników.

Usprawiedliwiając władze ZUS-u trzeba stwierdzić, że w ostatnich miesiącach wiele zrobili, żeby dogadać się ze wszystkimi dłużnikami, a "paszportowe straszenie" jest tylko kolejną próbą odzyskania pieniędzy i załatwienia dziur w emerytalnym budżecie. Poprzednia poważna próba miała miejsce wiosną tego roku. Wszystkie oddziały wojewódzkie ZUS-u wysłały wtedy do najbardziej opornych dłużników pisma z propozycją zawarcia układu. Polegał on na rozłożeniu zaległości na raty, z jednoczesnym zaprzestaniem naliczania karnych odsetek.

Paszport, czyli kij na dłużników

W Legnicy zaproszenia do negocjacji wysłano do prawie tysiąca czterystu dłużników, w tym do wszystkich o statusie przedsiębiorstwa państwowego. Odpowiedziało 342, w tym wszyscy państwowi. Z całą tą grupą dłużników podpisano układy i jak na razie wszystkie są realizowane. Terminowo płaci nawet Fabryka Maszyn Rolniczych "Agromet-Dolzamet" w Chojnowie, największy dłużnik w gronie przedsiębiorstw państwowych, firma która kilka miesięcy temu zagrożona była upadłością.

Pozostali na zaproszenie w ogóle nie odpowiedzieli. Niektórzy chowając się przed ZUS-em i innymi wierzytelcami...

pozmienniali adresy

Niektórzy przepisali majątki na członków rodzin, a nawet na obce osoby i teraz udają bankrutów. Jeszcze inni liczą zapewne na dalszą bezkarność wierząc, że skoro dotąd udawało się nie płacić, to nadal jakoś to będzie. W część z nich wymierzona będzie najnowszą sankcja ZUS-u.

Wstępnie wytypowaliśmy około sześćdziesięciu przedsiębiorców z całego województwa, którzy spełniają postawione przez naszą centralę warunki - mówi Jerzy Bednarz, dyrektor legnickiego oddziału ZUS-u. - Jedna trzecia z nich prowadzi działalność w Legnicy.

Pierwsza dziesiątka wniosków już została wysłana do wojewody legnickiego. Największy z tej listy prywatny dłużnik ZUS-u prowadzi działalność w Głogowie, a jego zaległości ubezpieczeniowe wynoszą 1,7 mln złotych. Największy z rejonu Legnicy jest winien około 400 tysięcy, w tym 150 tys. odsetek. Na liście nie brakuje osób powszechnie znanych, które uważają się (i niekiedy taką opinię mają u innych) za wzór wszelkich biznesowych cnót.

Przeciwnicy wstrzymywania paszportów liczą na to, że decyzja prezesa ZUS-u zostanie...

uznana za bezprawną

...i w związku z tym dłużnikom włos z głowy nie spadnie. Wydaje się jednak, że decyzja ma solidne podstawy prawne. Na mocy ustawy z 29 listopada 1990 roku można bowiem odmówić wydania paszportu (lub unieważnić go), jeśli osoba ubiegająca się nie wykonała jakiegось ustawowego obowiązku, a wyjazd za granicę mógłby uniemożliwić jego wykonanie. Potrzebne jest także orzeczenie sądu lub innego uprawnionego organu.

Ostatnio minister spraw wewnętrznych potwierdził, że ZUS jest takim organem i może występować w sprawach paszportowych. Jednak ostateczna decyzja należy do organu paszportowego.

jest sprawa

Podchorążym zawsze zdąży

Pprzed ponad trzema laty Centrum Szkolenia Łączności w Legnicy przejęło w mieście, bezpośrednio od wojsk Federacji Rosyjskiej, prawie osiemdziesiąt różnego rodzaju nieruchomości. Pazerność ta wynikała podobno z chęci przeniesienia ze Zegrza do Legnicy oficerskiej szkoły łączności. Od dawna wiadomo, że wyższej wojskowej uczelni w Legnicy nie będzie. Dlatego większość obiektów wciąż jest nie zagospodarowana i powoli obraca się w ruinę.

Dwanaście z nich - osiem przedwojennych domków jednorodzinnych przy ul. Juliusza Słowackiego, trzy budynki wielorodzinne (wybudowane w technologii WK-70) przy ul. Karola Marcinkowskiego, po sześćdziesiąt mieszkań w każdym, wybudowane w latach 1988-1990, oraz pochodzący z tego samego okresu budynek hotelowy - znajduje się w Kwadracie. Pozostałe są na lotnisku. W sprawie budynków z Kwadratu 24 czerwca br. rada miejska wystosowała apel do dowódcy Śląskiego Okręgu Wojskowego o wyjaśnienie, kiedy i jakie działania zostaną podjęte w celu zahamowania ich dalszej dewastacji.

Na apel odpowiedział administrator tych budynków, ppłk Jerzy Gałązka, dyrektor Oddziału Rejonowego we Wrocławiu, powołanej niedawno Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Odpowiedź nie napawa optymizmem.

W Legnicy wojsko ma duże potrzeby mieszkaniowe

... (aż osiemdziesiąt rodzin żołnierzy zawodowych czeka na pierwsze mieszkanie), dlatego jeszcze w tym roku ma się rozpocząć remont, a w czerwcu przyszłego roku zakończyć, pierwszego dużego budynku. Kiedy ludzie zamieszkają w pozostałych, nadal nie wiadomo.

Termin zasiedlenia pierwszego też zresztą stoi pod znakiem zapytania. Wojsko nie ma bowiem pieniędzy na budowę lokalnej kotłowni gazowej, dlatego chciałoby korzystać z ciepła dostarczanego przez WPEC. Problem jest w tym, że sieci doprowadzającej ciepło jeszcze nie ma i nie wiadomo, kiedy będzie. Zapewne wybuduje się ją szybko, jeśli znajdzie się na to pieniądze.

Pan pułkownik Gałązka liczy na współpracę z prezydentem Legnicy "w zakresie wspólnej realizacji zamierzeń umożliwiających szybkie przekazanie mieszkań do użytku". A więc najlepiej byłoby, gdyby budowę sieci sfinansowało miasto.

Z domkami przy ul. Słowackiego jest taki sam finansowy problem. Wojsko Polskie jest biedne i nie ma pieniędzy na kosztowne remonty. Dlatego wymyślono wyjście iście salomonowe:

siedem budynków się sprzeda

...a za uzyskane w ten sposób pieniądze wyremontuje osmę i zrobi się w nim mieszkanie służbowe. Domki w sąsiedztwie wystawiane na przetarg przez miasto kosztowały nie

mniej niż miliard starych złotych za sztukę. Z tego wnioszek, że służbowy domek Wojska Polskiego będzie najkosztowniejszym remontem w dziejach Legnicy.

Przetarg ma być rozstrzygnięty na przełomie września i października, ale niech nikt obcy nie liczy, że coś kupi. Przetarg na pewno będzie przeznaczony wyłącznie dla zawodowych żołnierzy.

Wojskowe budynki w Kwadracie są od początku dobrze strzeżone. Z budynkami na lotnisku nie jest tak dobrze. Dowództwo CSŁ zapewnia wprawdzie, że cały teren pilnowany jest przez wojskowe patrole, ale w praktyce...

może tam wejść każdy

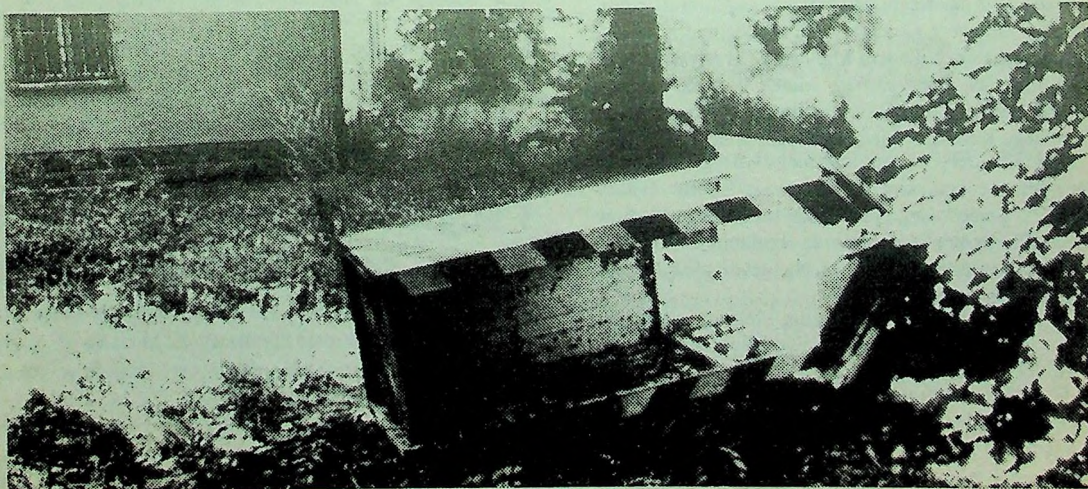
...i wyszabrować, co tylko się da. W ubiegły piątek, w towarzystwie Andrzeja Maciejewskiego, prezesa "Strefy Aktywności Gospodarczej", spółki zarządzającej drugą, skomunalizowaną częścią lotniska, przez nikogo nie niepokojeni, po wejściu przez jedną z licznych dziur w płocie, przez ponad godzinę zwiedzaliśmy tereny i obiekty leżące po wojskowej stronie.

Można przypuszczać, że armia mniej się o nie troszczy, bo doszła do wniosku, że większość obiektów do niczego się jej nie przyda. Płk Czesław Pierchała, oficer prasowy komendanta CSŁ, częściowo potwierdził te przypuszczenia. Wojsko chce zatrzymać tylko dwanaście spośród 65 obiektów położonych w pobliżu polskich koszar i alei Rzeczypospolitej. Pozostałe chce przekazać miastu i wysłano nawet już w tej sprawie pismo do urzędu.

Działanie to jest, niestety, nieformalne. Wojsko nie może bowiem oddać niczego bezpośrednio miastu, tylko skorzystać z pośrednictwa urzędu wojewody legnickiego, który jest ich właścicielem. Legnicki Urząd Rejonowy zajmujący się sprawami państwowych nieruchomości, nic dotąd o nowych propozycjach wojska nie wie. Zresztą wojewoda wcale nie musi wydać decyzji komunalizacyjnej. Może uznać na przykład, że lepszym wyjściem będzie ich sprzedaż na przetargu (Zabużanie na pewno by takiej propozycji przyklasnęło) albo włożenie ich do jakiegoś nowego przedsięwzięcia gospodarczego.

Budynki po "wojskowej" stronie lotniska, mimo upływu ponad trzech lat, w większości (wyjątkiem jest jeden z budynków koszarowych, w którym w sierpniu ubiegłego roku spalił się dach) nadal są w niezłym stanie, a dla niektórych niemal natychmiast udałoby się znaleźć nowego gospodarza. Dotyczy to szczególnie dwóch hangarów o powierzchni 4.566 i 4.610 m kw. Prezes Maciejewski uważa, że gdyby należały do "Strefy", to by je bez problemu komuś wydzierzawił.

WŁODZIMIERZ
KALSKI

To już 25 lat!

12 maja 1972 roku ukazał się po raz pierwszy Ilustrowany Tygodnik Zagłębia Miedziowego "Konkrety". Założyciel i pierwszy redaktor naczelny, Ryszard Pollak, trochę z ostrożności nazwał to wydanie numerem próbnym. Można je było kupić za 2 złote. Dopiero wydanie z 19 maja nosiło numer jeden. W tym roku "Konkrety" ukończyły 24 lata i obchodzą 25-lecie.

W prasie już przy pierwszym wydaniu określa się numer i rok ukazywania się periodyków. Tak stało się również z naszym tygodnikiem. Stąd obok kolejnego numeru wydania towarzyszy nam w tym roku liczba 25, chociaż faktycznie "srebrne wesele" przypada dopiero w przyszłym roku. Chcemy w tym czasie zorganizować kilkanaście imprez dla naszych czytelników, tych wiernych, związanych z tytułem od lat, i tych, którzy dopiero wkraczają w dorosłe życie i być może sięgną po "Konkrety". Zorganizowaliśmy festyny już w trzech miejscowościach województwa. Każdemu spotkaniu towarzyszy muzyka i konkursy z nagrodami. Ponieważ jesteśmy związani z regionem legnickim, promujemy dokonania lokalnych władz i ośrodków kultury. Będziemy starali się tak konstruować programy imprez, by każdy znalazł w nich coś dla siebie.

Najbliższy festyn odbędzie się już w niedzielę, 15 września, na placu pod zamkiem w Głogowie. Patronat nad nim objął Jacek Zieliński, prezydent Głogowa. Ponieważ w jego programie znalazły się konkursy wiedzy o "Konkretach" i Głogowie, chcemy ułatwić zabawę podając najważniejsze wiadomości o tygodniku i mieście.

Siedzibą pierwszej redakcji był budynek przy ulicy Armii Czerwonej 4, obecnie Armii Krajowej, w Lubinie. Do dziś wisi na nim tablica informacyjna. Dopiero po dwóch latach redakcja przeniosła się do Legnicy. Początkowo mieściła się w Rynku w jednej ze śledziówek a potem została przeniesiona na plac Chopina, obecnie Katedralny. W ubiegłym roku otwarte zostały oddziały w Lubinie, w siedzibie Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Odrodzenia 24 i Głogowie w hotelu Interferie przy ul. Wojska Polskiego 9.

Przez te wszystkie lata staraliśmy się opisywać i relacjonować najważniejsze wydarzenia dla życia mieszkańców Legnickiego. Powstawały i likwidowane były rubryki tematyczne. Obecnie też jest ich sporo, wystarczy wymienić "Jednym zdaniem", odnotowujące najważniejsze wydarzenia w województwie, "Miedziowe wieści" - zawierające aktualności z KGHM Polska Miedź SA, "Okiem i uchem" - o wydarzeniach kulturalnych, "Rockonesans" - opisujący muzykę rozrywkową, "Zgrzyty i mity" - felieton zamieszczany na ostatniej stronie, "Gwiazdy mówią" - cotygodniowy horoskop czy "Konkrety i ludzie" - prezentująca sylwetki ludzi sukcesu i "Dziewczyna firmowa" - zdjęcie jednej z wielu pięknych mieszanek naszego województwa.

Zawsze chcieliśmy być aktualni i zgodni z tytułem, jaki został wybrany przez naszych Czytelników - "Konkrety", oraz podtytułem, który towarzyszy nam od kilku lat - "Tygodnik społeczny". W ciągu tylu lat zmieniały się nie tylko rubryki i podtytuły, ale również osoby pracujące w redakcji. Można bez przesady stwierdzić, że nie ma takiej redakcji na Dolnym Śląsku, gdzie nie pracowaliby ludzie związani z "Konkretami". Obecnie zespół redakcyjny składa się z dziesięciu dziennikarzy, są nimi: Ryszard Adamów, Grzegorz Chmielowski, Włodzimierz Kalski, Joanna Michalak, Nikodem Mielcarek, Krystyna Nikończuk, Mirosław Szczypiorski, Marek Szypra, Jadwiga Wardach i Maciej Zalewski, oraz dwóch fotoreporterów: Wincentego Kołodziejskiego i Grzegorza Spały.

Dziś "Konkrety" są najpoczytniejszym tygodnikiem w województwie legnickim. Na podstawie raportu "Polacy a media", opracowanego przez Instytut Badania Mediów i Rynku "Estymator", wiadomo, że regularnie czyta nas co piąty mieszkaniec województwa. Niemal drugie tyle sięga po tygodnik nieregularnie.

Co roku "Konkrety" organizują Plebiscyt na Najlepszego Sportowca i Trenera Województwa Legnickiego. W tym roku będzie to już 24. plebiscyt dla naszych Czytelników. Wprowadziliśmy również kolorowy dodatek z programami telewizyjnymi "Nowy Teleprogram". Drukujemy się w Przedsiębiorstwie z Udziałem Zagranicznym "Norpol-Press" we Wrocławiu.

(k)

baw się z nami

Głogów zaliczany jest do najważniejszych w kraju ośrodków przemysłu miedziowego. Poza złożami rud miedzi w rejonie miasta znajdują się złoża anhydrytu, soli kuchennej, gazu ziemnego i węgla brunatnego. Miasto zajmuje powierzchnię 3.537 hektarów. Mieszka w nim ponad 74 tysiące osób. W Głogowie jest dziesięć osiedli mieszkaniowych. Największe to osiedle Kopernika, na którym mieszka 25 tys. głogowian. Najmłodszym i wciąż rozwijającym się jest osiedle Piastów Śląskich. Ponad 30 tys. mieszkańców miasta nie przekroczyło 21. roku życia. Ponad 18 tysięcy głogowian uczy się w szkołach podstawowych i średnich. W mieście jest 13 podstawówek i tyle samo szkół średnich. Od niedawna Głogów jest siedzibą Wyższej Szkoły Technicznej.

Stare nowe miasto

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

Współczesny Głogów został zbudowany niemal od podstaw. Pod koniec II wojny światowej Niemcy przekształcili miasto w twierdzę. Obłężenie trwało sześć tygodni i zakończyło się 95-procentowym zniszczeniem miasta. W dziejach Polski Głogów włączył się słynną obroną przed wojskami Henryka V w 1109 roku. Pierwsze wzmianki o mieście pochodzą z X wieku, w tym czasie na terenie obecnego miasta żyło plemię Dziadoszan i istniał gród obronny. Osada broniła przeprawy przez Odrę. Po rozbiciu dzielnicowym Polski, miasto stało się siedzibą samodzielnego księstwa. W 1253 roku książę Konrad I nadał Głogowowi prawa miejskie. Od XVII wieku miasto pełniło funkcję twierdzy, co zadecydowało o wstrzymaniu jego rozwoju. Fortyfikacje zaczęto likwidować dopiero w połowie XIX wieku, a w 1902 roku Głogów przestał być twierdzą.

Działania wojenne doprowadziły do zniszczenia niemal wszystkich zabytków miasta. Dopiero w 1987 roku zaczęto odbudowywać Stare Miasto. Plany zakładają, że powstanie tu 1.400 mieszkań. Nieco wcześniej, w latach siedemdziesiątych, odbudowano zamek głogowski. Obecnie mieści się w nim Muzeum Archeologiczno-Historyczne. Dobiega końca odbudowa głogowskiego ratusza. Podobnie jak Zamku, jego historia sięga XIII wieku. Jeszcze w tym stuleciu przeniosą się do niego władze miasta. Wśród innych zabytków warto wspomnieć teatr miejski, kościół św. Mikołaja, kościół i kolegium Bożego Ciała, kolegiatę i pozostałości po obwarowaniach i fortyfikacjach miejskich.

Od jedenastu lat odbywają się w mieście Głogowskie Spotkania Jazzowe. W trakcie tych imprez występowali najwięksi muzycy, m.in.: Zbigniew Namysłowski, Michał Urbaniak, Deborah Brown, Ewa Bem i wielu innych. Krótszą historię ma Mayday Rock Festiwal, organizowany w czasie wakacji w klubie muzycznym. Od ubiegłego roku impreza nabrała międzynarodowego charakteru. Od czterech lat funkcjonuje w mieście Stowarzyszenie Wolnej Sztuki, należą do niego ludzie różnych profesji, których łączy zamiłowanie do sztuki. Stowarzyszenie organizuje wystawy, plenery plastyczne, aukcje oraz promuje twórczość swoich członków.

Mimo że miejski teatr nie został jeszcze odbudowany, to właśnie tu odbywają się spektakle. Nadano mu imię Andreasa Gryphiusa, poety i dramaturga barokowego, który tworzył w Głogowie.

Głogowski samorząd od wielu lat prowadzi bardzo ożywione kontakty zagraniczne. Najdłużej trwa współpraca z Eisenhutenstadt w Niemczech, od 23 lat. Nieco krócej datują się kontakty z innym niemieckim miastem - Lagenhagen w Dolnej Saksonii, szwedzkim miastem Laholm, holenderskim Middelburgiem oraz włoskim Marzabotto. Wszystkie te kontakty przynoszą już wymierne korzyści dla samorządu i mieszkańców Głogowa.

Od trzech lat Głogów jest członkiem Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich. Głównym celem tej organizacji jest stałe poprawianie warunków życia ludności. Jednym z najpilniejszych zadań dla miasta i jego władz jest ochrona wód powierzchniowych. W przyszłym roku ma rozpocząć się budowa nowoczesnej oczyszczalni ścieków. Innym zadaniem jest uporządkowanie gospodarki odpadami. Już działa część nowego wysypiska śmieci w Biechowie. Do tego dołączyć należy modernizację dróg, ochronę zieleni i eliminowanie zanieczyszczeń powietrza.

Głogów to także piętnaście prężnie działających klubów i organizacji sportowych. Największe sukcesy od lat mają duathloniści, skupieni w Centrum Sportowym Głogowski Triathlon. Wiele sukcesów mają na koncie członkowie klubów motorowych. W Głogowie organizowane są zawody motocrossowe i rajdy enduro. Miasto pochwalić się może także lekkoatletami i pływakami, którzy odnoszą sukcesy nie tylko na krajowych zawodach. W Głogowie jest stadion sportowy, kończy się budowa hali sportowej, działają cztery kryte baseny, tor motocrossowy i zespół kortów tenisowych.

(k)

Program Festynu »Ćwierć wieku z "Konkretami"« pod patronatem Prezydenta Głogowa

Głogów 15.09.1996 r., plac pod Zamkiem

10.00 - Otwarcie stoisk handlowych. Muzyka mechaniczna

14.00 - Występy na estradzie m.in. zespołów "Mad Max", "Kto To", "Black and White Band" oraz Quasi-Kabaretu Rafała Kmity

Konkursy towarzyszące: wiedzy o "Konkretach" i Głogowie, gry sprawnościowe dla dzieci i potyczki rodzinne. Dla wszystkich nagrody, a dla najlepszych m.in. kolorowy telewizor, kuchenka mikrofalowa, minilaweczka, sprzęt RTV i gospodarstwa domowego, książki, płyty CD, torty i słodczyce oraz zabawki.

● **Początek działalności obecnego samorządu nie wróżył owocnej współpracy. Najwięcej kontrowersji wzbudziły wybory zarządu, jak pracuje się teraz, po dwóch latach działalności?**

- Faktycznie przez kilka miesięcy trwały spory, ale obecnie rada pracuje już normalnie. Nie ma sporów ideologicznych, nie doszło do podziału na skrajne frakcje. Wszyscy zrozumieli, że działamy dla dobra miasta i jego mieszkańców. A ideologiczne spory mogą tylko rozmydlić rzeczywiste problemy. Cieszę się, że doszło do takiego konsensusu.

● **W ciągu tych lat Głogów zmienił się na lepsze.**

- Przez wiele lat brakowało pieniędzy na inwestycje. Teraz też nie jest ich zbyt dużo, ale samorząd postanowił poprawić przede wszystkim estetykę miasta. Wykonano wiele nowych chodników, uporządkowano parki, wyremontowano fontanny i tak dalej. Może nie są to wielkie, sztandarowe przedsięwzięcia, ale to właśnie one decydują o jakości życia mieszkańców.

● **Głogów ma najmniejszy budżet spośród dużych miast w Legnickiem, a wciąż przybywa zadań do finansowania.**

- Kiedy jeszcze huty miedzi były samodzielnymi zakładami, mieliśmy znacznie większe środki. Teraz zostały one okrojone, ale tak jak i pozostałe samorządy przejęliśmy komunikację miejską i oświatę. To dwa bardzo poważne zadania. W przypadku komunikacji skomunalizowaliśmy mienie zgodnie z wolą pracowników, bez większych zakłóceń. Teraz zaczynamy unowocześnianie taboru. Zakupiliśmy już dwa ekologiczne autobusy, a niedługo będzie ich więcej. W oświacie udało nam się wykonać niezbędne remonty, przede wszystkim dachów i urządzeń sanitarnych. Mam nadzieję, że w ciągu trzech, czterech lat doprowadzimy do właściwego poziomu warunków finansowych kadry nauczycielskiej. Oczywiście ilość środków mamy ograniczoną i nie można wszystkiego zrobić natychmiast, ale nie zapominamy o potrzebach nauczycieli i wychowawców.

● **Głogów należy do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich, co z tego wynika?**

- Takich działań jest wiele. Chcemy przede wszystkim chronić środowisko. Udało nam się między innymi wyeliminować piece w mieszkaniach. Poprawiło to zdecydowanie czystość powietrza. Do wszystkich starszych dzielnic miasta doprowadziliśmy gaz, co pozwoliło na wymianę ogrzewania na ekologiczne.

● **Wokół Starego Miasta powstają obecnie tereny wypoczynkowe.**

- Próbuje my odtworzyć otoczenie fosi i bulwarów nad wodą. Chcemy uruchomić fontanny, odtworzyć ogród różany w fosie, co da mieszkańcom nowe tereny do wypoczynku i rekreacji. Jednym z elementów tych terenów będą także odbudowywane mury obronne. Jeszcze w tej kadencji samorządu chcemy udostępnić głogowskie podziemia i relikty twierdzy. Była to jedyna twierdza nizinna na tych terenach. Zapoznaliśmy się z pozostałościami po twierdzy, w dobrym stanie są trzy forty. Jeden gwiazdasty znajduje się na terenie obecnego PKS-u, na wyspie na Odrze jest wieża artyleryjska. Chcielibyśmy udostępnić je do zwiedzania, a może nawet otworzyć muzeum. Inną atrakcją byłoby wejście na wieżę ratusza i zamku. Te działania mają zaowocować utworzeniem tras turystycznych.

● **A co zyskali już sami głogowianie?**

- Dużo zrobiliśmy w tych dziedzinach, których nie widać. Aby miasto się rozwijało, trzeba uzbroić tereny. Takie prace wykonaliśmy na osiedlu Piastów, gdzie ma się rozwijać budownictwo jednorodzinne, oraz na Starym Mieście, gdzie instalacje nadawały się tylko do wymiany. Znaczącym osiągnięciem jest także duże osiedle domków jednorodzinnych na Paulinowie. Co prawda budynki powstają tam z pieniędzy mieszkańców, ale wszystkie prace podziemne - uzbrajanie terenów, finansuje samorząd. Ten kierunek przyjmujemy jako preferowany w naszych działaniach.

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

Przywrócić miastu serce

Z JACKIEM ZIELIŃSKIM, prezydentem Głogowa,
rozmawia Mirosław Szczypiorski

● **A co z tymi głogowianami, których nie stać na budowę własnych domków jednorodzinnych?**

- W tym roku rozpoczęliśmy budowę pierwszego wielorodzinnego budynku komunalnego. Zostanie on oddany do eksploatacji na początku grudnia tego roku. To będzie początek budownictwa komunalnego. W następnych latach powstaną kolejne. W ten sposób rozwiążemy kilka problemów. Wielu mieszkańców, którzy zajmują obecnie duże mieszkania, a nie stać ich na wysoki czynsz, będzie mogło przenieść się do tych lokali. W ten sposób odzyskamy duże mieszkania dla większych rodzin.

● **Wiele kłopotów sprawia przejazd przez Głogów.**

- Gwałtowny przyrost samochodów jest problemem, ale i w tej dziedzinie już podjęliśmy działania. Powstało kilka zatok do parkowania pojazdów, na osiedlu Kopernika wybudowaliśmy duży parking. Widzimy konieczność wybudowania obwodnicy. W tej chwili wyłot z Głogowa na Leszno i Poznań jest utrudniony. Podobnie jest w kierunku na Rudną. Modernizacja ulic niewiele daje, tym bardziej że wiązałaby się z częściowym zniszczeniem zieleni. Chcemy więc w tej lub następnej kadencji wybudować obwodnicę południową i połączyć osiedla Kopernika i Piastów Śląskich przeprawą mostową. Przy tych zadaniach niezbędne będą jednak pieniądze spoza miejskiego budżetu.

● **Niewielu wierzyło, że w Głogowie powstanie kryta hala sportowa, teraz jest ona na ukończeniu.**

- Udało nam się w tym roku pokryć ją dachem, dzięki pomocy Totalizatora Sportowego. Oczywiście to jeszcze nie koniec budowy, ale wyraźny postęp. W przyszłym roku planujemy urządzenie w hali targów budownictwa. Nie będzie ona jeszcze wykończona, ale w ten sposób obiekt wreszcie zafunkcjonuje.

● **Sporo emocji nagromadziło się wokół budowy oczyszczalni ścieków i elektrociepłowni.**

- Przetarg na jej budowę jest już na półmetku. W pierwszym etapie wyłoniliśmy cztery firmy i obecnie

je sprawdzamy. Zapoznaliśmy się z obiektami, jakie już wybudowały, i ich oceną. W połowie grudnia wyłonimy wykonawcę, a na początku stycznia powinna ruszyć budowa. Jej zakończenie planujemy na koniec 1998 roku. Bardziej skomplikowana jest sprawa budowy elektrociepłowni. Plany i założenia z lat siedemdziesiątych nie zawsze wytrzymują próbę czasu. Inne były wówczas założenia rozwoju miasta i hut miedzi. Planowana obecnie modernizacja Huty Miedzi "Głogów I" przewiduje wytwarzanie wię-

kszych ilości ciepła dla miasta. Wymaga to jednak wybudowania specjalnych linii przesyłowych. Natomiast koncepcja budowy elektrociepłowni zdaje się odpowiadać założeniu, że po 2000 roku nastąpi w Polsce deficyt energii elektrycznej. Tak więc nie jest w interesie miasta sprzeciwiać się budowie Widziszowa, jest to jednak przedsięwzięcie bardzo kosztowne i sam samorząd nie jest w stanie go sfinansować.

● **W przyszłym roku minie dziesięć lat od chwili rozpoczęcia odbudowy Starego Miasta, co w tym czasie udało się wykonać?**

- Faktycznie odbudowa rozpoczęła się w 1987 roku, ale intensywne roboty dopiero w 1990, a nawet 1991 roku. Przyznam, że kiedy z wojewódzkim konserwatorem zabytków, Zdzisławem Kurzeją, oglądałem pozostałości po ratuszu, nie wierzyłem w szybkie efekty. Na szczęście znaleźliśmy sojuszników. Pomogła Fundacja Polsko-Niemiecka i prywatny kapitał. Jeszcze w tym wieku ratusz będzie siedzibą władz Głogowa, a miasto odzyska wreszcie swoje serce - Rynek. Dziś, niestety, Głogów jest zlepkim osiedli mieszkaniowych powstałych na obrzeżach Starówki. Jeżeli taka będzie wola rady, już za parę lat część urzędu przeniesiona zostanie do ratusza. To, mam nadzieję, przyspieszy odbudowę całego Starego Miasta.

● **A na co mogą w takim razie liczyć mieszkańcy głogowskich osiedli?**

- Nie zapominamy o nich. Cały czas podnosimy standard życia w osiedlach powstałych na terenie dawnych wsi Brzostów, Nosocice - Krzepów. Na Brzostowie jest już pełne uzbrojenie terenu i drogi. Warunki nie odbiegają więc od tych, jakie mają mieszkańcy innych osiedli. Podobne prace rozpoczęliśmy na osiedlu Nosocice - Krzepów. Już jest ono oświetlone, w przyszłym roku doprowadzimy gaz, kanalizację i wodociągi. Na koniec wykonamy drogi. Będą to nowoczesne osiedla.

● **Dziękuję za rozmowę.**

rockonesans

**Tłum rozhisteryzowanych
nastolatek
nie mógł się doczekać
ich przyjazdu.
Podzielone na grupy
okupowały
wszystkie wejścia
lubińskiego hotelu "Bomabol".
Każdy szmer
był dla nich znakiem
świadczącym o obecności
zespołu w budynku.
I chociaż obsługa
przekonywała,
że ich bożyszcza
są daleko stąd,
one wciąż trwały
w pogotowiu.**

Fot. GRZEGORZ SPALA

Fajerwerki lepsze od gwiazd

Garstka dziennikarzy, w ostatniej chwili zaproszonych na odwołaną wcześniej konferencję prasową, z niedowierzaniem obserwowała szaleństwa dziewcząt, które na wieść o tym, że będą mogły sfotografować się ze swymi idolami, zaczęły pisać z zachwytem. Tylko ostre uwagi organizatorów i groźba odwołania spotkania ostudziły nieco emocje rozpromienionych nastolatek.

Kiedy na sali pojawiła się jedna z najpopularniejszych grup światowego disco dance - Backstreet Boys, dziewczyny przeżyły kolejny szok. Okazało się bowiem, że amerykańscy gwiazdorzy na widok swych wielbicielek reagują równie spontanicznie. Piątka przystojnych młodzieńców chętnie rozdawała autografy (często z bardzo osobistymi dedykacjami) i ochoczo pozwalała na pamiątkowe zdjęcia. Najbardziej oblegany był 16-letni Nick Carter, najmłodszy i ponoć najcudowniejszy członek zespołu. Blond idolowi towarzyszyła czwórka nieco starszych kolegów: Alexander James McLean, Howard Dorough, Kevin Richardson oraz Brian Littrell.

Gwiazdy, rodem z Orlando na Florydzie, przyznały, że kontakt z fankami jest dla nich najistotniejszy, dlatego nie czują się zmęczeni ich wręcz natrączywym zachowaniem. Na każde pytanie dziennikarzy udzielali rzeczowych i wyczerpujących odpowiedzi. W przeciwieństwie do Fun Factory (innej megagwiazdy, która parę tygodni temu gościła w Lubinie) starali się przypodobać mediom. Do siedzących na przeciwko reporterek uśmiechali się przyjaźnie i robili im zdjęcia.

- Nie jesteśmy niewolnikami naszego producenta, jesteśmy raczej rodziną; braćmi, którym wspólna praca daje wiele satysfakcji - przekonywali. Backstreet Boys starało się udowodnić, że olbrzymia popularność (zwłaszcza wśród dwunasto-, szesnastolatek) nie poprzewracza im w głowach. Żaden z nich nie jest związany z dziewczyną. Podczas tras koncertowych nie wymagają od organizatorów specjalnego traktowania. Część zespołu jest pod stałą kuratelą rodziców - Nickowi towarzyszy ojciec, natomiast Alexandrowi matka, która dba o garderobę całego kwintetu.

Po konferencji prasowej taksówki zawiozły zespół na stadion MKS-u. Tam od pięciu godzin czekała na nich dziesięcioletnia publiczność. Rzesze wielbicielek były bardzo rozczarowane, kiedy okazało się, że w samochodzie

należącym do grupy jechali... dziennikarze. Ktoś (prawdopodobnie organizatorzy) puścił plotkę, że idole przyjadą karetkami pogotowia ratunkowego albo wozem strażackim i, gdy na płytę boiska wjechała czerwona ciężarówka, grupa fanek rzuciła się z piskiem na strażaków.

Zgodnie z programem występ amerykańskiej grupy był ostatnim punktem tygodniowych obchodów Dni Lubina. Koncert gwiazdy wieczoru miał się rozpocząć o 21.30, ale ulewny deszcz pokrzyżował plany i Boysi weszli na scenę dwadzieścia minut wcześniej (po krótkiej i nudnej rozgrzewce zespołu KASA, znanego dosłownie z jednej piosenki pt. "Reklama").

Zanim jednak konferansjer (w tej roli wystąpił aktor, Zbigniew Drozd) zdążył zapowiedzieć pierwszy zespół, trzeba było wzywać karetki pogotowia. Kilkaście młodych dam nie wytrzymało napięcia i zemdląło na środku boiska. W strugach deszczu lekarze cucili nieprzytomne, podając im napój z dodatkiem kofeiny.

Występ Backstreet Boys nie należał do udanych. Najwyraźniej zespół nie był w dobrej kondycji i nie wyczuł oczekiwań widowni, która zdecydowanie wolala bawić się przy gorących rytmach. Na koncert złożyły się długie i melancholijne piosenki, a całość była po prostu przegadana. Być może dlatego publiczność zadowolona była tylko jednym i zresztą planowanym bisem. Niespodzianką i rekompensatą za niezbyt udany popis gwiazd był dziesięciminutowy pokaz sztucznych ogni. Bajeczne kompozycje na niebie podołały się bardziej niż Boysi, o czym może świadczyć fakt, że pirotechnicy otrzymali więcej braw niż zespół...

Za sprawą około 300 porządkowych nie doszło do rękoczynów, choć kibice Zagłębia Lubin długo zagrzewali do walki. Kiedy jednak przekonali się, że na stadionie nie ma "godnych" rywali, ich hałaśliwe śpiewy ucichły. Niezłe żniwo zebrali natomiast kieszonkowcy, którzy po dokładnym przeszukaniu portfeli porozrzucali skradzione dokumenty na płycie boiska.

Tekst JOANNA MICHALAK

Zdjęcia GRZEGORZ SPALA

Najdłuższy jamnik

Osman Oriental Gaypark był najdłuższym jamnikiem i dostał Puchar Radia "Legnica". Co prawda komisja stwierdziła tylko metr długości od czubka nosa do końca ogona, ale rzeczywiście ma 107 centymetrów. Jest jamnikiem standardowym o nie spotykanym marmurkowym umaszczeniu. Ma dwa lata. Podczas pokazu został bardzo pozytywnie oceniony na przeglądzie hodowlanym. Niedawno ukończył kurs tresury w Legnicy, zdobywając 181 punktów. Jak wyznaje jego właścicielka Krystyna Kasprzycka, Osmam ma charakter i faktycznie to on rządzi w domu. Wcześniej pani Krystyna miała dwa dalmatyńczyki, które odnosiły sukcesy na wystawach. Wierzy, że Osman także zyska uznanie w oczach sędziów kynologicznych.

Chłód i deszcz powitały w niedzielę przybywających na legnickie lotnisko. Mimo niesprzyjającej aury III Legnicki Pokaz Psów Rasowych zgromadził ponad tysiąc widzów i około 170 psów. Były wśród nich tak rzadkie rasy, jak comondor, dog de bordeaux, wilczarz irlandzki, nowofundland czy chińskie rasy shar pei i chow-chow.

W hangarze powoli gromadzili się widzowie. Tu bowiem organizatorom, legnickiemu oddziałowi Związku Kynologicznego w Polsce, dała dach nad głową Legnicka Strefa Aktywności Gospodarczej.

Zanim rozpoczął się pokaz psów rasowych, na ring wyszły wielorasowce, walczące o tytuł najsympatyczniejszego kundelka. Co prawda prowadzący imprezę Ryszard Fischbach dopatrywał się wielu podobieństw do rasowych. Znanie jest jednak dobrze jego miękkie serce wobec dzieci, a one głównie przyprowadziły swoich przyjaciół. Spośród kilkunastu czworonogów najlepsze wrażenie wywarła suczka Diana i jej przypadła ufundowana przez firmę Royal Canin pamiątkowa statuetka. Nagrody otrzymali także wszyscy prezentujący swoje psy.

Z kilkuminutowym opóźnieniem zaczęła się prezentacja psiej arystokracji. Zgodnie z regułami pierwsze na ring wyszły psy pasterskie i zaganiające. Wśród znanych i popularnych owczarków znalazł się jeden z nielicznych jeszcze w Polsce comondorów - Fiona Elrokoparo, zwana pieszczołtliwie przez właścicieli Bubą. Prezentując poszczególne

Najmilszy kundelek

Diana zwyciężyła w konkursie na najmilszego wielorasowca i dostała puchar od Royal Canin. Ma półtora roku. Faktycznie jest angielską spanielką, ale nie ma rodowodu. Po raz pierwszy mogła wystąpić na pokazie. Z jej zwycięstwa najbardziej cieszyła się Agnieszka Szłage, która prezentowała suczkę na ringu. Agnieszka ma 12 lat, mieszka w Legnicy i uczy się w Szkole Podstawowej nr 11. W rodzinie Szlagów Diana nazywana jest sercem w futerku.

Najlepszy prezydent

Bartosz Wieliczko, lat 13, zdobył tytuł najlepszego młodego prezentera psów. Mieszka w Głogowie i uczy się w siódmej klasie Szkoły Podstawowej nr 1. Poza psem hoduje w domu morską świnkę. Zajmuje się też modelarstwem. Najchętniej skleja miniatury współczesnych samolotów. Podczas III Legnickiego Pokazu Psów Rasowych prezentował sześciomiesięcznego boksera Tima. Sędziowie przyznali mu nagrodę nie tylko za właściwe pokazanie psa, ale uwzględnili także kłopoty, jakie sprawia na ringu tak młody pies.

Wiele emocji wzbudził konkurs młodego prezentera. Zawody sędziowała pani Anna Samocka z Wrocławia, oceniając jak nastolatki radzą sobie z czworonogami. Najwięcej kłopotów sprawił wilczarz irlandzki, który zniecierpliwiony pokazem wyrwał się swojemu opiekunowi. W ocenie sędziów wszyscy handlerzy radzili sobie dobrze, choć czasem mylili strony i nie zawsze potrafili okiełznać temperament pokazywanego psa. Puchar od przedsiębiorstwa "Gaja" i pięciokilogramowy worek karmy, ufundowane przez PHU "Elektronika", przypadł głogowianinowi Bartoszowi Wieliczce.

Podczas imprezy, w której organizowaniu pomogły między innymi: Telekomunikacja Polska SA, WPGT Piast-Tourist, Powszechny Zakład Ubezpieczeń oraz lubiński i legnicki Orbis, można było kupić "Legnicki Rocznik Kynologiczny". Jest to pierwsze wydawnictwo przygotowane przez działający od dziewięciu miesięcy legnicki oddział Związku Kynologicznego w Polsce. Rocznik zawiera wszystkie podstawowe informacje o oddziale oraz pełną listę członków. Obecnie skupionych jest w nim 135 hodowców i 176 psów 54 ras.

Wszystko wskazuje, że za rok odbędzie się pierwsza w dziejach Legnicy wystawa psów rasowych. Taką nadzieję wyrazili po pokazie zaproszeni sędziowie, wysoko oceniając przygotowanie imprezy.

III Legnicki Pokaz Psów

rasy Małgorzatę Pawlak wspomagali niekiedy właściciele opowiadający o charakterystycznych cechach swoich pupili. Pokazowi przyglądali się międzynarodowi sędziowie kynologiczni: Piotr Król z Poznania i Anna Samocka z Wrocławia. Wkrótce jednak przenieśli się na drugi ring, gdzie prowadzili przegląd hodowlany.

Radio "Legnica" przygotowało konkurs na najdłuższego jamnika. Jak szybko obliczono, gdyby połączyć wszystkie zgłoszone do pomiarów psy, miałyby one niemal siedem metrów długości. Zwyciężył w tej konkurencji Osman, mierzący ponad metr. Kolejni rywale mieli po kilka centymetrów mniej. Osman otrzymał kryształowy puchar, a konkurencji pakiety karmy.

Element i reszta

Mieszkańcy budynku podzielili się na element i resztę. Reszta zajmuje się haniebnym procederem. Donosi na element do Oddziału Gospodarki Mieszkaniowej, do Urzędu Miejskiego, do Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej, Urzędu Wojewódzkiego, sanepidu, na policję, do gazowni, elektrowni, Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska. Element jest wyluzowany i pojęcia nie ma o co tyle krzyku.

Znerwicowana reszta

Reszta to sztywniacy, nie znają się na żartach. Jak zginie z piwnicy trochę węgla, podnoszą alarm w całej kamienicy. Jeśli elementowi przytrafi się jakaś psota i z któregoś okna wyleci reklamówka ze śmieciami, wyleje się zupa, tudzież zawartość nocnika, reszta traci poczucie humoru. Element nie wie, dlaczego ten świeży towar przylepiony do szyb i parapetów doprowadza resztę do szału. Albo w czym wadzą im pampersy wiszące na drzewach i po co zaraz te pretensje.

Reszta nie tylko nie zna się na żartach, ale jest też strachliwa. Napatrzyła się w telewizji, jak domy wylatują w powietrze i nic tylko, żeby elementowi zabronić ciągnięcia gazu na dętkę. Reszta pomówiła element o analfabetyzm. Zastanawia się, jak element zdał egzamin na prawo jazdy i czy piratując po podwórzu nie rozjedzie paru pociech.

Reszta nie tylko jest strachliwa, ale i niekumata. Nie rozumie, jak to jest, że elementowi pościągano liczniki, a światło świeci się w każdym oknie. Nie kłapuje, że w domu przy ul. Jaworzyńskiej 92-94 w Legnicy mieszkać może ten, kto chce i urzędnicze przydziały może mieć w głębokim poważaniu. Reszta nie chwytą, dlaczego w piwnicy musi być szambo, a na podwórzu złomowisko.

Jest niekumata i upierdliwa. Docieka, kto płaci za mieszkania, wodę, energię i gaz, które zużywa element. Element nie może spokojnie posłuchać muzyki. Jak tylko podkręci waty, reszta wykręca numer 997.

Reszta jest nie tylko upierdliwa, ale do tego ma jeszcze wyrafinowane potrzeby. Spokojny sen, czysta klatka schodowa, oszklone okna, ławeczka przed domem, zielona trawka, i - co graniczy ze śmiesznością - czyste toalety. To nieużyte towarzystwo mogłoby się uczyć od elementu dobrych obyczajów.

Wyluzowany element

Element na donoszenie nie ma czasu. Opiekuje się chorymi, samotnymi i ich dobytkiem. Pan Heniek z parteru ma zanik mięśni, więc po co mu licznik elektryczny. Zabrali go zdrowi sąsiedzi z elementu, ale razem z panem Heńkiem. Robił u nich za niańkę i praczkę. Człowiek na rencie musi coś robić, inaczej wysycha.

Element opiekuje się chorymi i jest solidarny. Z renty pana Heńka żyje po kolei, nie żeby wciąż ci sami. Teraz opiekuje się nim Zośka. Przekonała Heńka, że będzie lepsza niż opiekunka z MOPS-u. Nie żeby brała rentę za darmo. Po wizycie listonosza zawsze honorowo stawia Heniowi kwacha.

Element jest solidarny i życzliwy. Ma przechodnią pralkę Franię. Frania się nie przepracowuje. Bezdyskusyjne pierwszeństwo ma do niej Eleonora, niesamotna matka samotnie wychowująca około dziesięciorga dzieci. Element w osobie Eleonory jest życzliwy i współczujący, Eleonora zabrała swoją sąsiadkę z noclegowni do domu. Nie pozwoli, żeby mieszkała u obcych. Miejsce sąsiadki jest u jej boku i przy dziesiątce jej dzieci.

To prawda, że element lubi czasem wypić, ale wiadomo, że w tym kraju buty nawet piją. Element lubi czasem komuś przyłożyć, ale zwyczajowo, nie żeby okaleczać. Bywa, że porąbie meble, nastawi w nocy głośną muzykę, załatwi się w piwnicy, zapaskudzi to i owo, ale nigdy nie donosi.

Znerwicowana bez powodu reszta chodzi od jednego urzędu do drugiego, pisze pisma, donosi, uskarża się. Kiedyś przyprowadziła do swojego domu urzędników z ratusza, wysokich. Nie pomogło. Urzędnicy współczuli, pokiwali głowami i poszli mieszkać spokojnie do siebie.

W ratuszu wiedzą, jak załatwić prezydentów, przewodniczących i naczelników. Co zrobić z elementem, tego nie wie nikt. Elementu nie ruszą ci z lewej, ci ze środka i ci na prawo. Znerwicowana reszta domu przy Jaworzyńskiej odgraża się, że w następnych wyborach będzie głosować na Korwina-Mikkego.

PS Imiona zostały zmienione

28 sierpnia w lubińskiej Szkole Podstawowej nr 11 pracownicy sanepidu przeprowadziły kontrolę, w wyniku której następnego dnia terenowy inspektor sanitarny nakazał zamknąć szkołę. Halina Kochanek, dyrektorka "jedenastki", nie podporządkowała się zarządzeniu, twierdząc, że nakaz unieruchomienia jest bezzasadny i zapadł w wyniku błędnej oceny stanu szkoły.

- Panie kontrolujące twierdziły, że nie mają zastrzeżeń do czystości szkoły, ale do jej stanu technicznego. Inspektor utracił z pola widzenia fakt, że od 1 stycznia br. na podstawie ustawy, szkoły przejęła gmina Lubin. Pominął, iż zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych na wszelkie prace remontowo-budowlane musi zostać przeprowadzony przetarg ofertowy. Przetarg na remont kapitalny bloku sportowego został rozstrzygnięty 26 sierpnia, wygrała go firma Budremix, która przejęła obiekt. Obecnie kompletowana jest dokumentacja bloku żywieniowego, którego remont planujemy w pierwszym kwartale 1997 roku. W związku ze złym stanem technicznym insta-

Siusianie na odległość

lacji wodnej i kanalizacyjnej remont kapitalny, który wiąże się z przerwą w nauce, został zaplanowany na wakacje 1997 r. Zgodziłam się z zastrzeżeniami dotyczącymi stanu technicznego obiektu. Z innymi jednak uwagami odnośnie przepelnionych kubłów i koszy na śmieci (panie przyszły w dniu gorączkowych przygotowań, tuż przed rozpoczęciem roku) czy też odklejonych płytek, nie godzę się i nie wierzę, aby te uchybienia stanowiły zagrożenie epidemiologiczne, a zwłoka w ich usunięciu mogła stanowić bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego. Nie wyobrażam sobie by kierownik tak ważnej instytucji jak sanepid, wydając w przeddzień rozpoczęcia roku tak ważną decyzję dla 840 uczniów i 51 nauczycieli, nie przyszedł sprawdzić, czy w ogóle powinna zapaść.

- Nigdy, z powodu złego stanu technicznego obiektu szkolnego, nie podjęlibyśmy takiego kroku. Jaką można podjąć decyzję mając następujący protokół: "Kabiny w złym stanie technicznym, bez zamków, drzwi nie domykające się albo w ogóle ich nie ma. Spękane muszle i pisuary, w niektórych toaletach ich brak. Część spłuczek nie działa. W dwóch sanitariatach na rurach uwite gniazda ptaków" - pyta Teresa Horodecka, dyrektor lubińskiego sanepidu.

3 września przeprowadzona została rekontrola. Jak wynika z kolejnego protokołu, dostrzeżone przez sanepid usterki zostały usunięte.

Dwaj uczniowie nową sytuację w szkolnych toaletach puentują: "Koniec z konkursami siusiania na odległość". Zamieszanie wokół "jedenastki" jednak przyniosło widoczne skutki.

(dach)

Fot. GRZEGORZ SPALA

NOWOCZESNA ELEWACJA BEZ TYNKU I MALOWANIA

Elewacja VINYL SIDING pojawiała się w Stanach Zjednoczonych w latach pięćdziesiątych i w krótkim czasie została uznana przez klientów amerykańskich i kanadyjskich za jeden z najlepszych materiałów elewacyjnych. Opinię tę potwierdzili wkrótce mieszkańcy Europy.

Czemu zawdzięcza VINYL SIDING taką popularność? Jakiej właściwości dają mu tak wysoką pozycję na rynku materiałów elewacyjnych?

SIDING jest **nie toksycznym i niepalnym** (samogasnącym) materiałem budowlanym **odpornym** na niekorzystne warunki atmosferyczne, czynniki biologiczne oraz większość chemikaliów. SIDING **nie zmienia koloru, nie koroduje, nie pęka** pod wpływem temperatury i się **nie łuszczy**.

Wynylowe okładziny elewacyjne mają zastosowanie **we wszystkich rodzajach budownictwa**, począwszy od parterowych domków przez bloki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej po budynki handlowe i przemysłowe.

SIDING nadaje się do **montażu na wszystkich rodzajach konstrukcji budynków oraz na różnych typach ścian** zarówno surowych, jak i otynkowanych. Dzięki tej technologii w sposób prosty i efektywny można odnowić stare i zniszczone budynki.

SIDING można montować **o każdej porze roku**, przy użyciu podstawowych narzędzi, nawet we własnym zakresie.

Jest **dobrym materiałem izolacyjnym**, co pozwala na znaczną oszczędność energii cieplnej. **Łatwo utrzymać go w czystości**, a zabiegi konserwacyjne ograniczą się do mycia wodą z dodatkiem detergentu.

Jeśli chcecie mieć Państwo elewację **trwałą, ciepłą, estetyczną, oryginalną** wybierzcie VINYL SIDING, a jeśli SIDING, to tylko VOX SIDING!

**FIRMOWE ELEWACJE VOX SIDING
DO NABYCIA W SIECI HURTOWNI VOX WITAR
ZAPRASZAMY!**

143/P

VOX SIDING

**VOX
WITAR**

nowoczesna
ELEWACJA
bez tynku
i malowania

(cena netto)

14,32 zł/m²

LEGNICA

ul. Nowodworska 17-41

tel. (076) 506 170

fax (076) 506 045

BEST
CENTRUM JĘZYKOWE

**ANGIELSKI
NIEMIECKI**

**ZAPRASZAMY NA KURSY JĘZYKOWE
INFORMACJE I ZAPISY
plac Katedralny 3/2
59-220 LEGNICA
TEL. 253-86**

Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Jaworze

poszukuje
wykonawcy na prace związane
z uszczelnieniem przewodów kominowych
w budynku pięciokondygnacyjnym przy ul. M. Reja 3B

Oferty na wykonanie prac prosimy składać w biurze spółdzielni mieszkaniowej przy ul. Moniuszki 1, do 24 września 1996 r. do godz. 11. Wybór oferty nastąpi w tym samym dniu o godz. 16. Szczegółowy zakres prac zostanie ustalony z mistrzem kominarskim. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia ogłoszenia.

443k

Legnicki Zakład Doskonalenia Zawodowego

**ŚREDNIE STUDIUM
ZAWODOWE
w dziewięć miesięcy**

Informacje i zapisy: Legnica, ul. Chłapowskiego 13, tel. 560-600

444k

HURTOWNIA "ZASPAW"
Legnica, ul. Nowodworska 11

oferuje:

- elektrody
- druty
- sprzęt spawalniczy

czynna codziennie w godz. 8-16
Ceny konkurencyjne

10860-g

"LEO"

Nowo otwarty sklep
sportowo-turystyczny
Legnica, ul. Chojnowska 43

**POSEZONOWA OBNIŻKA
CEN DO 20 PROC.**

- tyżworolki • obuwie sportowe •
- śpiwory • plecaki • odzież sportowa
- turystyczna (polar) • przewodniki i lite-
ratura

RATY RATY RATY RATY

621-g

**SPECJALISTYCZNY SKŁEP SPORTOWY
"PŁYWAŁ"**

UBIORY NA ROWER

AirPlus®

Sportowe noski
ułatwiające oddychanie

Lubin, ul. Sybiraków 1c

VITEX SPEEDO fashy

**CENTRUM
DAEWOO**

W RZESZOTARACH

**TICO
NEXIA
ESPERO
W CIĄGŁEJ
SPRZEDAŻY**

**ZA DARMO
OC oraz**

ASSISTANCE
całodobowy system
pomocy drogowej
hamulce LUCASA*
blokada skrzyni biegów

* tylko w wersjach
silnikowych 1.4 i 1.6.

RATY

POLONEZ caro i atu Unowocześniony przez DAEWOO. Po ostatnich testach zderzeniowych Polonez udowodnił, że jest jednym z najbezpieczniejszych samochodów. Mocny silnik z wtryskiem dodał mu lekkości. Komfortowe i obszerne wnętrze zadowoli każdą rodzinę.

RZESZOTARY K/LEGNICY ul. LEGNICKA 1, tel. 603 75, 246 97, 560 458, 560 459
WROCŁAW KSIĘCIA WITOLDA 75 - 79, TEL. 72 17 39, 72 17 49

dexpol

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

Oddział - Huta Miedzi LEGNICA
ul. Złotoryjska 194

ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż nw. pojazdów:

- Multikara, rocznik 1990, cena w PLN 1.880 + VAT
- Nysę Towos 522, rocznik 1990, cena w PLN 2.500 + VAT
- Żuka 706B, rocznik 1990, cena w PLN 3.000 + VAT

Wymienione pojazdy są sprawne i posiadają aktualne badania techniczne.

Przetarg odbędzie się 19.09.1996 r. o godz. 10 w garażach samochodowych Huty Miedzi "Legnica". Pojazdy można oglądać codziennie w godz. 8-12 na terenie zakładu.

Wadium w wysokości 10 proc. ceny pojazdu należy wpłacić do kasy huty do godz. 9 w dniu przetargu. W przypadku nie-sprzedania pojazdu w pierwszym przetargu drugi przetarg odbędzie się w tym samym dniu o godz. 10.30. Zastrzegamy sobie prawo odwołania przetargu bez podania przyczyn.

445k

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

w Legnicy
i Lubinie

zapraszamy na

kurs prawa jazdy kat. A, B, C i E

Spotkanie organizacyjne odbędzie się 27 września o godz. 16 przy ul. Mickiewicza 10, tel. 217-95, w Lubinie przy ul. Składowej 1, tel. 44-43-04. Zapraszamy!

*Już od września
proponujemy Państwu
kursy!*

- Samodzielny księgowy
- Księgi przychodów i rozchodów
- Kosztorysowanie robót w budownictwie
- Technika komputerowa w rachunkowości
- Technika kadrowa
- Kursy komputerowe

Szczegółowe informacje:

M I E D Z I O W E
CENTRUM KSZTAŁCENIA KADR

ul. M. Skłodowskiej-Curie 84
Lubin, tel. 461-838 fax 461-800

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

Oddział Zakłady Górnicze RUDNA

zatrudni pracownika na stanowisko inspektora nadzoru instalacji sanitarnych

Wymagane od kandydata warunki:

1. wykształcenie wyższe: inżynier instalacji sanitarnych (inżynierii środowiska) lub inżynier energomechanik
2. uprawnienia budowlane w specjalności inżynierii sanitarnej
3. ze względu na charakter pracy wskazany byłby mężczyzna
4. wiek do 50 lat
5. zamieszkanie na terenie LGOM

Oferty pracy wraz z opisem doświadczeń zawodowych i udokumentowanym przebiegiem pracy zawodowej należy przesłać do 30.09.1996 r.

KGHM Polska Miedź S.A.

O/Zakłady Górnicze "Rudna" w Polkowicach
Dział Spraw Osobowych i Szkolenia
59-320 Polkowice
tel. 48-54-95

Blisze informacje można uzyskać pod numerem telefonu 48-53-08, 48-52-25 Główny Inżynier ds. Inwestycji Powierzchniowych.

446k

Wyrób i montaż

żaluzji pionowych i poziomych

Ceny konkurencyjne

59-300 Lubin, ul. Grabowa 55a
tel. (076) 42-74-01

1/L/96

Nasze biuro ogłoszeń

tel.
56-51-29

WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA

Oddział w Legnicy
Legnica, ul. Witelona 8

ogłasza przetarg

na wykonanie węzła ciepłego w budynku bankowym

Termin realizacji inwestycji - do 30.11.1996 r.

Projekt techniczny udostępniamy na miejscu.

Termin składania ofert - do 30.09.1996 r. w sekretariacie Oddziału WBK SA w Legnicy, ul. Witelona 8.

Informacje związane z przetargiem można uzyskać pod nr. tel. 250-26. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 1.10.1996 r. o godz. 9 w siedzibie oddziału.

442k

BUDREM-EPASIT

spółka z o.o.

59-500 Złotoryja, ul. Legnicka 25, tel. (076) 781-083, tel./fax (076) 782-448

PROponuje DO SPRZEDAŻY MATERIAŁY WYSOKIEJ JAKOŚCI:

- papy termozgrzewalne firm niemieckich "BINNE & SOHN" i "MOGAT"
- kleje, grunty, wywietrzniki
- spusty dachowe zwykłe i podgrzewane
- palniki, masy szpachlowe oraz materiały do ociepleń dachów

ZAPEWNIAMY DORADZTWO TECHNICZNE

BUDREM-EPASIT

spółka z o.o.

59-500 Złotoryja, ul. Legnicka 25, tel. 782-448, 781-083

PRZYJMIE ZLECENIE NA WYKONANIE MASZYNOWO TYNKÓW GIPSOWYCH - NA MOKRO

ZALETY:

HIGROSKOPIJNE, NIEPYLĄCE, EKOLOGICZNE
WYSOKA ESTETYKA - MARZENIE

PRZEDSIĘBIORSTWO FARMACEUTYCZNE

58-500 Jelenia Góra
ul. W. Pola 21
tel. (0-75) 64-74-51, 228-21

zatrudni

PRZEDSTAWICIELA MEDYCZNEGO

w regionie obejmującym
następujące województwa:

- legnickie, zielonogórskie, jeleniogórskie

WYMAGANIA

- wykształcenie wyższe medyczne
- posiadanie samochodu
- telefon w miejscu zamieszkania
- dyspozycyjność

PREFERENCJE

- łatwość nawiązywania kontaktów personalnych
- znajomość pracy z komputerem
- znajomość języka zachodniego (mile widziana)

Kandydaci proszeni są o przesyłanie
pisemnych ofert zawierających:

- dane personalne
- kopię dyplomu
- informacje dotyczące osiągnięć zawodowych

Dodatkowe informacje można uzyskać
w Dziale Rozwoju i Marketingu,
tel. (0-75) 647-451, 710, 750, 780

Termin składania ofert:
2 tygodnie od ogłoszenia

450k

ul. Piastowska 20a
59-220 LEGNICA
tel. 52-56-75, 273-27

CIEPŁY DOM

MATERIAŁY NA DOCIEPLENIA
W TECHNOLOGII **Sto AG**
TRWAŁE SZCZELNE OKNA **VEKA**

Zarząd Miasta Legnicy

ogłasza przetarg ograniczony

na oddanie w użytkowanie wieczyste działek budowlanych oraz na zbycie lokalu mieszkalnego położonych na terenie miasta Legnicy

Adres nieruchomości wraz z oznaczeniem księgi wieczystej	Oznaczenie w operacji ewidencji gruntów, pow. nieruchomości	przeznaczenie nieruchomości	cena gruntu w zł	wadium
1. Legnica, ul. Fiolkowa nr 65 Kw 38009	obręb Przybków dz. nr 727 733 m kw.	pod zabudowę domem jednorodzinnym wolno stojącym	19.700	1.000
2. Legnica, ul. Fiolkowa nr 67 Kw 38011	obręb Przybków dz. nr 726 710 m kw.	pod zabudowę domem jednorodzinnym wolno stojącym	18.000	1.000
3. Legnica, ul. Okrzei nr 4 Kw 45478	obręb Tarninów dz. nr 736/2 o pow. 493 m kw.	dom wielolokalowy, lokal nr 9 na poddaszu o pow. 161,20 m kw., w tym pom. przynależne o pow. 9,40 m kw., 4 pokoje, kuchnia, łazienka, w.c., przedpokój, pom. gospodarcze, piwnica nr 9	cena gruntu 4.438 zł cena lokalu 8.525 zł łączna cena sprzedaży 12.963 zł	2.000

Pozycja 1. i 2. ogłoszenia prasowego:

■ dla kandydatów do spółdzielni mieszkaniowych, art. 8 ustawy z 4 października 1991 r. (Dz. U. Nr 103, poz. 446) na oddanie w użytkowanie wieczyste działek budowlanych

Pozycja 3. ogłoszenia prasowego:

■ dotyczy osób, które posiadają pozytywnie zaopiniowane wnioski o przydział lokalu mieszkalnego na tzw. remont własny

Przetarg odbędzie się 25.09.1996 r. o godz. 9 w Urzędzie Miasta Legnicy, sala 226, II piętro. Przystępujący do przetargu winien wpłacić wadium w wysokości podanej jak w ogłoszeniu prasowym w kasie urzędu, pokój 108, I piętro. Wysokość opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu oraz termin ich wnoszenia ustalone są zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości. Organizator zastrzega sobie możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn

460k

OBWIESZCZENIE Zarządu Gminy w Zagrodnie

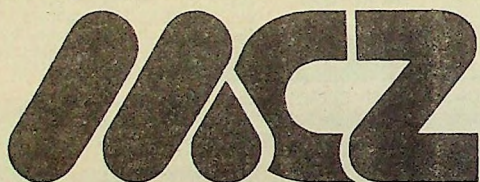
Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415) zawiadamia się, że **projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zagrodno, będzie wyłożony do publicznego wglądu od 16 września do 7 października 1996 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Zagrodnie w sali biblioteki w godzinach 10-13.**

Zgodnie z art. 23 ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu, może wnieść protest.

Zgodnie z art. 24 ustawy każdy, którego interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przez ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu, może wnieść zarzut.

Zainteresowani mogą zgłaszać protesty i zarzuty do Zarządu Gminy na piśmie z podaniem oznaczenia nieruchomości, w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie okresu wyłożenia.

Zarząd Gminy Zagrodno
10896g

OFERUJE

**w przychodniach lekarskich
w Legnicy przy ul. Złotoryjskiej 194 (huta)
i ul. Jaworzyńskiej 67**

- porady lekarzy specjalistów
- badania diagnostyczne
- zabiegi fizykoterapeutyczne
- podstawowe i specjalistyczne badania profilaktyczne dla wszystkich grup zawodowych

Szczegółowe informacje - tel. 765-968

461k

Sklep firmowy PARKIETY HENRYKOWSKIE

59-220 Legnica (os. Piekary) ul. Diamentowa 21, tel. 61-785

oferuje

szeroki asortyment parkietów i mozaiki parkietowej

Jakość, styl i ceny naszych wyrobów mile Cię zaskoczą.

Zapraszamy codziennie w godz. 10-18, w soboty w godz. 10-14.

Od 1.10.1996 r. uruchamiamy nowy punkt sprzedaży przy ul. Krętej 16.
ZAPRASZAMY!

508g

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

LIDER I PREKURSOR LEASINGU W POLSCE

MAMY
PRZYJEMNOŚĆ
ZAPROSIC PAŃSTWA
DO NASZEGO NOWEGO
PRZEDSTAWICIELSTWA

w JELENIEJ GÓRZE

Poszukujemy osób i firm
zainteresowanych współpracą

JELENIA GÓRA, UL. BANKOWA 22, IIIp; TEL. /075/ 258-11

INFOLINIA EFL 0-800-66-800

24 PRZEDSTAWICIELSTWA
5.000 FIRM WSPÓŁPRACUJĄCYCH
30.000 ZADOWOLENÝCH KLIENTÓW
200 MLN ZŁOTÝCH (PLN)
KAPITAŁ WŁASNY
CO TRZECIA UMOWA LEASINGOWA
W POLSCE - TO UMOWA Z EFL

OFERTY SPECJALNE:

1. Na podstawie numeru REGON i wpisu do ewidencji działalności gospodarczej /umowy spółki/ można zawrzeć umowę leasingu na:
a/ sprzęt komputerowy o wartości kredytowej nie przekraczającej 5 000
b/ nowe samochody dostawcze o wartości kredytu nie przekraczającej 40 000 zł
2. Stali klienci EFL mogą skorzystać z preferencji finansowych

UMOWA LEASINGOWA
Z CERTYFIKATEM
LEGALNOŚCI !

DZIS OFERUJEMY
MAKSYMALNIE
UPROSZCZONE
PROCEDURY LEASINGOWE

Kierownik Urzędu Rejonowego w Legnicy, pl. Słowiański 1

informuje

o ogłoszonych przetargach:

1. publicznego przetargu ustnego na oddanie w wieczyste użytkowanie nieruchomości oznaczonej nr 80/1 o pow. 9,49 ha, położonej w obrębie Męcinka, gm. Męcinka. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które posiadają koncesję na eksploatację surowców
2. przetargu na dzierżawę nieruchomości położonych w Legnicy przy ul. Słubickiej w granicach zabudowanych działek gruntu nr 554/2 i 554/31, obręb Czarny Dwór

Ogłoszenia przetargów zostały wywieszone na tablicy informacyjnej tutejszego urzędu i Urzędu Miasta Legnicy. Dodatkowe informacje o ogłoszonych przetargach można uzyskać pod nr. tel. 66-371 i 66-362

460k

Fundacja "Prewencja i Bezpieczeństwo" w Legnicy

prowadzi szeroko zakrojoną działalność w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców województwa legnickiego. Różne formy działania pozwalają na podwyższenie sprawności służb ochrony, podnoszenie poczucia własnego bezpieczeństwa obywateli oraz profesjonalne zabezpieczenie naszych domów, sklepów i jednostek gospodarczych

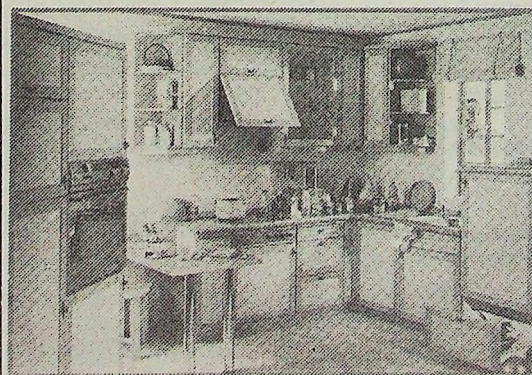
PROPONUJEMY:

1. szkolenie i kursy dla formacji ochronnych (wartownicy, ochroniarze) dające podstawę do ubiegania się o dopuszczenie do pracy z bronią (egzamin prowadzi komisja z KWP w Legnicy)
2. szkolenie dokształcające dla komendantów straży, dowódców zmian i kierowników zabezpieczenia
3. szkolenia z zakresu samoobrony dla ludności, w tym grup pracowniczych
4. kursy tresury psów w zakresie podstawowym i o charakterze obronnym
5. zabezpieczenie alarmowe obiektów, z równoczesnym podłączeniem do komputerowej stacji monitorowania, umieszczonej na stanowisku dyżurnego jednostki policji.

Wszelkich informacji udzielamy w siedzibie fundacji przy ul. Jaworzyńskiej 114, tel. 50-63-18, w godz. 9-14 lub tel./fax 50-64-10

Serdecznie zapraszamy

FORTE - meble kuchenne, na które czekasz

Wspaniałe wzornictwo, bogata kolorystyka, funkcjonalność, swoboda aranżacji dowolnego wnętrza, na zamówienie klienta. Projekt, montaż, transport bezpłatny. Możliwość zabudowy sprzętu AGD firm: ZANUSI, AMICA, WHIRPOOL, BOSCH.

Ceny konkurencyjne

Ponadto oferujemy **MEBLE BIUROWE**, pokojowe, sypialnie, zestawy wypoczynkowe oraz szafy wnękowe RAUM PLUS.

**Meble dla szkół
i przedszkoli**

SPRZEDAŻ NA RATY!

Zaprasza Salon Meblowy "ASTRA"
Legnica, ul. Wrocławska 19 (naprzeciwko Orbisu)
tel./fax (076) 286-88
czynne w godz. 10-18, w soboty 10-14.

87P

Nieruchomości

- Kredyt + "BALDOM" = Agencja "ERES", 49-36-67 00342-K
- Sprzedam stary dom z działką, wiadomość: Kościelec 2 00378-K
- Sprzedam dom poniemiecki, Chróstnik 34, + 10 arów działki budowlanej, tel. (076) 44-76-91 00398-K
- Sprzedam dom, 150 m kw., ul. Słoneczna, tel. 562-053, 547-969 00452-K
- Tereny budowlane, Osiek, 49-33-00 00483-K
- Sprzedam małe gospodarstwo w Legnicy, 56-21-48 po 18 10822-G
- Sprzedam działkę budowlaną w Legnicy, 4.400 m kw., tel. 284-77 10827-G
- Sprzedam dom na wsi wraz ze starą kuźnią, tel. 70-25-23 10849-G
- Sprzedam zakład - nieruchomości, budynek 500 m kw., działka ogrodzona 35 arów, pełne uzbrojenie + transformator 250 KW przy trasie w Jaworze, tel. (076) 70-69-21 10889-G
- Sprzedam dom o pow. 140 m kw., działka 10 arów, Siedliska 32, tel. 871-393 10889-G

Usługi

- ŻALUZJE pionowe, poziome, pilsowane, rolety zewnętrzne, antywłamaniowe, wewnętrzne, markizy. Produkcja, montaż RAYTI, tel. 70-53-48 00187-K
- ŻALUZJE pionowe, poziome na okna dachowe, kamizse, uszczelnianie okien, ROLOS, ROLETY, MOSKITIERY, tel. 70-33-52, 70-53-48 00188-K
- Wypożyczalnia, komis, czyszczenie sukien ślubnych, Plutona 6/4, 56-25-45, 630-29 00250-K
- VIDEOFILMOWANIE, 444-396 00282-K
- ROLETY zewnętrzne na okna, drzwi, bramy garażowe i wjazdowe sterowane elektronicznie. ŻALUZJE. Produkcja, montaż. RAYTI "ROLEX", Legnica, ul. Janowska 31, tel. 298-86 00335-K
- ŻALUZJE PIONOWE, POZIOME, OKAZUJE wymiana używanych na nowe, rabat do 10 proc., tel. 233-82 wew. 18, 262-71, Bałgenna 12, Moździan 00399-K
- ŻALUZJE, 563-834 00402-K
- Zakład Usługowo-Remontowy poleca: montaż ścianek działowych z płyt regipsowych, szpachlowanie, tel./fax (076) 42-20-32 00424-K
- CYKLINOWANIE 52-47-27 00430-K
- AGENCJA TOWARZYSKA "EVA", Lubin 42-77-64 00434-K
- Usługi transportowe, tel. 55-30-58 po 15 00454-K
- ŻALUZJE najtaniej, 42-73-87 00457-K
- Dezynsekcja, deratyzacja 55-39-31 10004-G
- VIDEOFILMOWANIE 54-71-99 10006-G
- VIDEOFILMOWANIE 506-358 10007-G
- VIDEOFILMOWANIE, reportaże, czołówki, animacje, montaż video, tel. 56-12-14 10018-G
- Naprawa televideo, przestrajanie, 54-50-80 10018-G
- Dezynsekcja, deratyzacja, 55-00-52 10330-G
- NAGROBKI, 878-333 10374-G
- VIDEOFILMOWANIE 547-391 10494-G
- KOMPUTEROPISANIE, tel. 56-49-78 po 16 10641-G
- CHŁODNICZE, 56-51-90 10648-G
- Dezynsekcja, dezynfekcja, deratyzacja, tel. 564-263 10649-G
- VIDEOFILMOWANIE, 54-55-15 10656-G

- JUNKERSY, KUCHENKI, WODOMIERZE, gwarancja, tel. 50-13-42, 54-46-41 10885-G
- Układanie podłóg, paneli ściennych, podłogowych i inne prace wykończeniowe, STOLDOM, tel. 238-57, w godz. 10-16 10887-G
- Cyklinowanie, układanie, vat, 545-968 10881-G
- CHŁODNICZE, 605-63 10894-G
- CYKLINOWANIE, 56-44-70 10701-G
- Układanie glazury, 54-20-67 10723-G
- Wypożyczalnia sukien ślubnych, Jaworzyńska 42, tel. 52-47-36 10740-G
- Cyklinowanie, układanie, tel. 506-452 10748-G
- Systemowe przegrywanie kasety video, 70-21-83, 561-295 10769-G
- INSTALACJE ELEKTRYCZNE, 42-58-83 10772-G
- CZYSZCZENIE DYWANÓW, 262-63 10782-G
- Cyklinowanie, układanie, 206-19 10785-G
- PUH "EXPRES", Mickiewicza 10, tel. 214-78, 297-80, codziennie w godz. 8-16 oferuje: montaż haków holowniczych, znakowanie pojazdów, montaż alarmów samochodowych 10789-G
- Elastyczne wielowarstwowe wkłady kominowe, c.o. Prace wysokościowe sposobem alpinistycznym (konserwacja, malowanie, montaż, demontaż), tel. 294-41 w godz. 8-16, 575-105 po 17 10798-G
- "AMANDA" wypożyczalnia sukien ślubnych, modne fasony, atrakcyjne ceny, Księżyca 9/8, tel. 547-212 10799-G
- VIDEOFILMOWANIE 61-797 10806-G
- ŻALUZJE pionowe, poziome, tania, gwarancja, rachunki, naprawy, Legnica, tel. 56-30-57 10806-G
- Koparka "Białoruś", Legnica, tel. 50-10-58 10813-G
- Glazura malowanie, szpachlowanie, tel. 563-823 10817-G
- CZYSZCZENIE DYWANÓW, TAPICERKA SAMOCHODOWYCH, kompletów wypoczynkowych i ŻALUZJI PIONOWYCH, KARCHER, tel. 55-34-35 10819-G
- USZCZELNIANIE OKIEN, RENOWACJA, REGULACJA STOLARKI, tel. 218-99 10833-G
- Malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, tel. 560-164 po 16 10835-G
- Malowanie, tapetowanie, tania, szybko, solidnie, tel. 232-38 10838-G
- ELEKTROINSTALACJE 299-84, 524-388 10840-G
- POMIARY ELEKTRYCZNE, 563-017 po 16 10842-G
- Folie antywłamaniowe, przeciwisłoneczne. Żaluzje, skuteczne czyszczenie, PW "FOLL-GARD", tel. 52-53-61, 52-37-11 10847-G
- CHŁODNICTWO, GASTRONOMIA, naprawy, remonty, tel. 582-237 10855-G
- ZAKŁADANIE OGRODÓW, trawników, skalniaków, oczek wodnych, wrzosowisk, tel. (076) 70-83-83 po 20 10858-G
- Glazura, hydraulika, tynki dekoracyjne, kostka brukowa, 546-710 10865-G
- Glazura, hydrauliczne, elektryczne, solidnie 202-03 10870-G
- Układanie glazury, 54-71-97 10872-G
- Tapicerstwo mebli, drzwi u klienta, 524-311 10880-G
- TERMOINIEKCYJNE osuszanie murów, izolacje, 177-281, 187-223 10882-G
- CYKLINOWANIE, układanie, renowacja schodów, 56-10-37 10885-G

- Hydraulika, centralne ogrzewanie, miedź, plastik, gazowe, elektryczne, VAT, tel. 64-309 10887-G
- ŻALUZJE poziome, pionowe, markizy, Legnica 55-26-42, Lubin 46-99-15 10889-G
- ŻALUZJE pionowe, ceny posezonowe, tel. 278-67 10894-G
- Agregatem tynki gipsowe, sufity podwieszane, tel. 55-00-88 10899-G
- ŻALUZJE poziome, pionowe, rolety materiałowe, żaluzje poziome marmurkowe, tel. 523-565, 260-47 10901-G
- ŻALUZJE, montaż, naprawa, tania, tel. 278-67 10904-G

Sprzedaż

- PRODUCENT PALET poszukuje zbytu, (076) 44-81-61 00423-K
- Sprzedam grzejniki żeliwne, tania, (076) 44-60-25 00439-K
- Sprzedam maszynę do pisania OPTIMA, tel. 42-62-17 00459-K
- Doberman, szczepienia, 8 tyg., (076) 43-63-27 00460-K
- Pawilon, Lubin, 49-33-00 00461-K
- PIANINO, 49-33-00, 42-83-85 00464-K
- GARAŻ, Lubin, 49-33-00, 42-83-85 00465-K
- AKUMULATORY, tel. 607-82, Legnica, Skośna 2 10489-G
- Amerykańskie Staffordy, szczepienia rodowodowe, tel. (076) 506-213 10800-G
- Sprzedam wagi sklepowe KORAL 1, 2, odkurzacze RAINBOW, tel. 55-29-15 10809-G
- Garaż na os. Piekary, tel. 44-82-03 po 20 10876-G
- Sprzedam działkę budowlaną, uzbrojoną, w Karczewskich 18, tel. (076) 44-81-59 10833-G
- TANIO sprzedam dwie kozy, tel. 540-930 10883-G
- TANIO elektroniczną kasę sklepową produkcji japońskiej, 2 wieszaki niklowane do ekspozycji odzieży, tel. (076) 56-33-63 po 19 10891-G
- Sprzedam fermę lisów, 0,49 ha, tel. 223-25 do 10 i po 20 10898-G
- Sprzedam garaż, ul. Pałnowska, tel. 55-37-17 10900-G
- GARAŻ, tel. 288-62 10902-G

Lokale

- Oddam w dzierżawę sklep spożywczo-mięsny w Rudnej, tel. 43-44-22 00440-K
- Firma elektroniczna wynajmie lokal handlowy o powierzchni około 50 m kw., w centrum Legnicy (Jeleniej Góry). Oferty: Agencja Reklamowa "FORMIKA", pl. Powstańców Śl. 16-18, 53-314 Wrocław 00443-K
- Poszukujemy magazynu na hurtownie spożywczej o pow. minimum 300 m kw., tel. (071) 34-66-369 00447-K
- Kupię mieszkanie dwupokojowe do 50 m kw., tel. 295-78, 10-18 00451-K
- Sprzedam mieszkanie, 63 m kw., I piętro, os. Kopernik 1, ul. Andromedy, tel. 562-053, 547-969 00453-K
- Sprzedam pom. produkcyjne ze sklepem mięsnym, tel. 564-611 00455-K
- Poszukuję mieszkania do wynajęcia w Lubinie (dwa pokoje), tel. 44-23-00 00482-K
- Poszukuję do wynajęcia mieszkanie w Legnicy, tel. 56-28-87 po 18 00484-K
- Sprzedam pawilon handlowy, ul. Jaworzyńska 4, tel. 284-77 10828-G

- Poszukuję do wynajęcia niewielkie mieszkanie z telefonem, tel. 70-33-52, 70-39-17 10848-G
- Poszukuję mieszkania do wynajęcia, tel. 550-409 po 18 10877-G
- Wydzierżawię pawilon, tel. (076) 54-79-51 10881-G
- Posiadam do wynajęcia garaż, ul. Spokojna, tel. 54-79-51 10882-G
- Zamienię czteropokojowe, własnościowe, na dwupokojowe małe, tel. 55-07-73 10884-G
- Zielona Góra, wynajmę pokój, 28 m kw., (deptak, I piętro) na biuro, gabinet, przedstawicielstwo, firmom zagranicznym, tel. (068) 202-378, 16-18 poniedziałek - piątek 10867-G
- Wynajmę pawilon z telefonem, pow. 27 m kw., przy ul. Gwiezdnej, tel. 274-61 10871-G
- Tania sprzedam mieszkanie na wsi, raty, 523-199 po 17 10874-G
- Sprzedam kiosk na targowisku przy Galaktycznej, tel. 56-25-76 10878-G
- Do wydzierżawienia lokal handlowy, pow. 400 m kw., Lubin, ul. Ścinawska 48, na terenie Centrum Handlowego Budownictwa, tel. Legnica 54-66-80 do godz. 15 10881-G
- Poszukuję do wynajęcia domu, pół domu, mieszkania, Legnica, okolice, tel. 218-99 10890-G
- Do wynajęcia pomieszczenia na cele biurowe lub handlowe, 35 m kw., w centrum Legnicy, tel. 52-30-17 10892-G
- Sprzedam mieszkanie w Jaworze, 60 m kw., ogródek, garaż, tel. 70-47-76 10897-G

Motoryzacyjne

- AUTOTRANSPORT rozbieranie, składanie samochodów, (076) 42-29-09 00276-K
- Wypożyczalnia samochodów osobowych oraz Polonez Truck, Wrocław, tel. (071) 60-50-86 00328-K
- MONTAŻ haków holowniczych, pl. Wolności 4, 234-63 00487-K
- ZNAKOWANIE rowerów, motorów, innych akcesoriów, PW KOMPAN, Legnica, pl. Wolności 4, 234-63 00488-K
- NAPRAWA ALTERNATORÓW, rozruszników, Legnica, Skośna 2, tel. 607-82 10470-G
- BAGAŻNIKI samochodowe, kufry BOX, uchwyty rowerowe, 640-59 10823-G
- MITHSUBISHI LANCER, 1,8 D, kombi, 1988, granatowo-perłowy metalik, 1. właściciel, za dbany, 115 mln, tel. 56-15-79 w godz. do 9 od 19 10858-G
- Sprzedam DAEWOO NEXIA GL SEDAN, 1996 r., biały, alarm, Legnica, tel. 289-87 wieczorem 10880-G

Praca

- Zatrudnimy specjalistę ds. handlu wyrobami hutniczymi z doświadczeniem na samodzielne stanowisko. Proponujemy nieograniczone wynagrodzenie związane z wynikami w pracy, tel. (075) 254-81 wew. 125, w godz. 8-15 00416-K
- Młody, ambitny, z bardzo dobrą znajomością języka angielskiego, poszukuje pracy, tel. 54-16-76 00420-K
- Firma "LAMBDA 2" z Lubina dystrybutor komputerowych materiałów eksploatacyjnych zatrudni mężczyznę na stanowisko handlowca. Wymagania: operatywność, łatwość nawiązywania kontaktów, wiek do 35 lat, wykształcenie średnie, prawo jazdy (mile widziany samochód), bliższe informacje - tel. 42-17-85 00435-K

- AGENCJA TOWARZYSKA zatrudni panie, tel. 42-12-39 00458-K
- Nadleśnictwo Jawor zatrudni od zaraz podmioty gospodarcze do świadczenia usług leśnych na terenie gmin: Męcinka, Paszowice, Dobromierz, Bolków. Wszelkich informacji na temat warunków pracy udziela Nadleśnictwo Jawor, tel. 70-62-93 00469-K
- Zatrudnię osobę z biegłą znajomością języka niemieckiego (chętnie kobietę), w charakterze tłumacza. Dyspozycyjność, telefon, tel. 56-15-79 w godz. do 9 i po 19 10889-G
- Zatrudnię pomoc domową, tel. 54-79-51 10883-G
- AGENCJA TOWARZYSKA we Wrocławiu zatrudni panie z możliwością zakwaterowania, tel. (071) 68-58-16 lub 090344802 10893-G
- Firma poszukuje przedstawiciela handlowego na terenie woj. legnickiego, wymagany własny samochód, tel. (061) 68-48-84, 68-46-86 10895-G

Kupno

- Kupię niedużą działkę z małym obiektem inwentarskim, okolicę Legnicy, tel. 54-54-62 10804-G
- Kupię pawilon handlowy w Legnicy, tel. 562-701 10905-G

Różne

- Organizowanie wesel do 200 osób, tel. 210-36 00374-K
- Udośćnię 70 m kw., ściany na reklamę, (076) 46-55-36 00433-K
- "SZENBERG", lombard, natychmiastowe pożyczki, kantor wymiany walut, skup-sprzedaż złota, srebra, ulgi dla stałych klientów, Legnica, pl. Zamkowy 5, (076) 220-92 10063-G
- Zgubiono legitymację studencką na nazwisko MAREK FALEŃKA o nr. 78843, tel. 61-582 10888-G
- PEDAGOGA 2, 3 godziny dziennie, 42-70-26 10909-G

Nauka

- PPHU "CEZAR", kursy komputerowe, sieć, RAYTI, zaświadczenia kwalifikacyjne, 55-31-21, 55-07-00 00036-K
- Szkoła Tenisa Ziemnego, trener Korzeniowski, zapisy, tel. 41-11-54 00412-K
- Korepetycje francuski, 50-14-13 00456-K
- Angielski dla najmłodszych, 55-37-35 10782-G
- KOREPETYCJE pianino, tel. 272-58 10811-G
- MATEMATYKA 524-388 10839-G
- Pianino 545-993 10844-G
- TENIS ZIEMNY, zapisy do szkółek "Tenisfan", codziennie w godz. 17-18, Legnica, korty, ul. Ogrodowa, tel. 54-63-44 (mgr P. Mikołajczak) 10875-G
- Korepetycje - język niemiecki, tel. 54-60-53 10903-G

Matrymonialne

- "JULITA", 59-220 Legnica, skr. 288, KOJARZY MAŁŻENSTWA 10550-G
- Pan dobrze sytuowany, Niemiec, poszukuje towarzyszkę życia do lat 40, inteligentnej, bez zobowiązań, ze względu na znajomość niemieckiego, tel. 54-54-62 10805-G
- Panowie z Włoch poślubią Polki, "SYLWIA", skr. pocztowa 106, 59-220 Legnica 10841-G

Lekarskie

- Specjalista dermatolog JADWIGA FICER, Wtorki, środy, czwartki, piątki 16, Najśw. Marii Panny 14, oraz poniedziałki 16, Powstańców Śl. 10 00055-K
- Gabinet stomatologiczny, Legnica, ul. Najśw. Marii Panny 14 (nad apteką), bezboleśnie - NARKOZA NA ŻYCZENIE, tel. 294-25, 501-265 00263-K
- Wizyty domowe, specjalista chorób dziecięcych CZESŁAW GŁOWSKI, codziennie 54-72-91 00327-K
- ALOES, 49-36-67 00341-K
- HALINA ŚLIWIŃSKA - specjalista chorób oczu. Poniedziałki, środy 16-17.30, ul. Argentynska 1, tel. 54-50-34, soczewki kontaktowe 10377-G
- Chirurg ANDRZEJ HAP. Poniedziałki, czwartki 16-17, ul. Libana (przychodnia PKP), wizyty domowe codziennie, tel. 212-13 10464-G
- Specjalista chirurg HUBERT COSTA, przyjmuje poniedziałki, środy, piątki 18-19, Legnica, Senatorska 1, pokój 207, porady chirurgiczne, małe operacje, mała chirurgia 10584-G
- MAREK GORCZYŃSKI - internista. Poniedziałki, czwartki 16.30-17.30, ul. Libana (przychodnia), wizyty domowe, tel. 56-21-66 10616-G
- Lek. specjalista chorób dziecięcych - ANNA BEJNAROWICZ-BARCZEWSKA, przyjmuje 16-17, Legnica, Ciołkowskiego 4, tel. 54-41-91 10632-G
- JERZY DZIERLA - gastroenterolog, USG. Poniedziałki, środy, czwartki 17-18, Różana 16, tel. 544-552 10688-G
- Zabiegi laserem chirurgicznym, PRZEMYSŁAW GOCH - specjalista chirurg, usuwanie brodawek, znamion, tatuaży itp. Wtorki, czwartki 16-17, Legnica, Najśw. Marii Panny 14 10722-G
- Wizyty domowe, pediatra MAŁGORZATA PYZIŃSKA, tel. 540-250, 52-43-86 10741-G
- Specjalista chirurg AHMED SALEH, zabiegi, obdukcje, esepal, stulejka. Najśw. Marii Panny 14. Poniedziałki, środy, piątki 16-17 10758-G
- Pediatra GRAŻYNA PORCZYŃSKA, wizyty. Legnica, Złotoryja, komórka 090640901 10766-G
- BEATA KONARSKA - internista, wizyty domowe, tel. 56-36-20 10799-G
- Gabinet Ortopedyczny, JACEK CZESZEJKO-SOCHACKI - chirurg urazowy, ortopeda. Legnica, Jaworzyńska 67. Wtorek, czwartek 17-18, tel. dom. 540-620 10803-G
- OKULISTYKA, DIAGNOSTYKA, CHIRURGIA, TERAPIA specjalista chorób oczu lekarz STANISŁAW WRUBEL, Legnica, Młynarska 4 (wieżowiec), tel. 223-26 10814-G
- Alergia, leczenie, testy skórne. MAŁGORZATA FIGIELA-RUTKA - specjalista pediatra. Najśw. Marii Panny 14, wtorek, czwartek, piątek 17-18, tel. 294-13 10820-G
- Pediatra JOLANTA MAŁOLEPSZA, wizyty domowe 56-14-73 10824-G
- Internista JAROSŁAW SERAFIN, wizyty domowe z EKG, tel. 255-84 10845-G
- Dr med. ELŻBIETA KLIMKIEWICZ, choroby nerek, nadciśnienie, nieoperacyjne leczenie kamicy nerkowej. Środy 16-17, przychodnia Biegunowa 10877-G
- Pediatra RENATA FILIPCZAK, wizyty domowe, tel. 56-33-57, 56-52-08 10884-G
- Prywatny Gabinet Masażu, Legnica, ul. Piekarska (przychodnia), oferuje masaż leczniczy z aromaterapią, tel. 265-061 10907-G

STOMATOLOGIA RODZINNA

TOMASZ MAZIAK

Legnica, ul. Heweliusza 7 (pawilon), tel. 54-76-70
codziennie od 9 do 10i od 16 do 17

- bezbolesne leczenie i usuwanie zębów
- usuwanie kamienia naczyniowego
- osadu ultradźwiękami
- korekta kształtu, barwy i linii uśmiechu
- korony i mosty porcelanowe, protezy tradycyjne i szkieletowe

Codziennie 16-17 przegląd
i porady bezpłatne

RATY RATY RATY

GABINET INTERNISTYCZNO-ASTMOLOGICZNY

ANNA KANIAK

specjalista chorób wewnętrznych
i alergologii

- USG jamy brzusznej
- tarczycy ■ EKG
- alergiczne testy skórne

od poniedziałku do czwartku 16-17 ul. Złotoryjska 82
tel. gab. 52-46-65 tel. dom. 56-26-50

629g

Specjalista

chorób wewnętrznych

BARBARA KOBIERZYCKA

- USG jamy brzusznej
- EKG
- choroby nerek

poniedziałek, środa, piątek 16-18
przychodnia, ul. Piekarska 27, tel. 52-52-43

590g

ENDOKRYNOLOG

specjalista chorób wewnętrznych
EWA SZCZEPAŃSKA

diagnostyka i leczenie:

- chorób tarczycy
- osteoporozy
- klimakterium
- innych zaburzeń hormonalnych

przyjmuje: wtorki, czwartki 17-18,
ul. Najśw. Marii Panny 14

1079g

SPECJALISTA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH

lek. BOŻENA KLEPACKA

• EKG

przyjmuje w poniedziałki, wtorki,
czwartki w godz. 17-18
Legnica, ul. Katowicka 11
tel. 232-61

10802g

GABINET AKUPUNKTURY

ppłk lek.

STANISŁAW SALWA specjalista anesteziolog

- homeopatia • hipnoza
- leczy: nerwice, bóle
- i inne choroby

ul. Piotra I Pawła 1/6 - Legnica
soboty w godz. 12-13,
tel. domowy (071) 63-94-65 po 18

1158g

UWAGA

GABINET STOMATOLOGICZNY

lek. stomatolog

MIROSLAW PIETRZYCKIEJ

specjalista chorób przyzębia

i błon śluzowych

został przeniesiony

na ul. Wojska Polskiego 1

Rejestracja:

- tel. domowy 524-107,
- tel. gabinetu 524-989

10879g

Biurowo Obrotu Nieruchomościami

59-300 Lubin, ul. Odrodzenia 19, tel. (076) 44-48-22

Członek Dolnośląskiego Stowarzyszenia Pośredników
w Obrocie Nieruchomościami

DOMY

- Lubin-Małomice, działka 30 arów - cena do uzgodnienia
- Krzyżowa k. Ścinawy, 115 m kw. - 33 tys. zł
- Lubiąż, 100 m kw., działka 20 arów - 30 tys. zł
- Krzeczyn Wielki (osiedle) - 100 tys. zł
- Księgience, 300 m kw., działka 2 ha - cena do uzgodnienia
- Sobin k. Polkowic, działka 9 arów - 108 tys. zł
- Szklary Górne, 250 m kw. - 100 tys. zł
- Lubin-Legnica, okazja - cena 160 tys. zł

GOSPODARSTWA ROLNE

- Krajewo k. Legnicy - 50 tys. zł

MIESZKANIA

- Lubin, ul. Żurawia, 62,70 m kw. - 57 tys. zł
- Lubin, ul. Grabowa, 51 m kw. - 49 tys. zł
- Lubin, ul. Pawia, 58 m kw. - 49 tys. zł
- Lubin, ul. Orla, 81 m kw. - 80 tys. zł
- Lubin, ul. Sokola, 50,40 m kw. - 42 tys. zł

DZIAŁKI BUDOWLANE

- Lubin, ul. Kamienna, 130 m kw. - 8,5 tys. zł
- Lubin, ul. Małomicka, 0,15 ha - 14 tys. zł
- Krzeczyn Wielki, 0,25 ha - 20 tys. zł
- Ścinawa, 104 m kw. - 5 tys. zł

- Żabice, dwie działki budowlane po 8 tys. zł
- Wilczyce, gm. Krotoszyce, 2,86 ha - 30 tys. zł
- Polkowice, 0,10 ha - 5 tys. zł
- Lubin, 885 m kw. - 42 tys. zł
- Kupię działkę rekreacyjną nad morzem
- Kupię działkę rekreacyjną nad jeziorem Niesłysz

PAWILONY

- Lubin, os. Przylesie, 186 m kw. - 90 tys. zł
- Lubin, os. Ustronie, 31,60 m kw. - 35 tys. zł
- Lubin, os. Ustronie, 100 m kw. - 60 tys. zł
- Lubin, os. Polne, 60 m kw. - 30 tys. zł

PH "G. J. M."

Skład Materiałów Budowlanych

59-220 Legnica, ul. Sudecka 1 (os. Piekary), tel. 55-04-03, 64-130

oferuje:

WSZYSTKO CO NAJLEPSZE DLA TWOJEGO SAMOCHODU

GARAŻE BLASZANE

z bramą rozwieraną i uchylną w cenie już od 1.600 zł

SZYBKA I SPRAWNA OBSŁUGA SPRAWDŹ, ZADZWOŃ
zapraszamy 7.30-17.30, w soboty 8-14

"ERGOBUD"

59-220 Legnica, Marsa 1A (pawilon "Dzidek")

tel. (076) 63-100

tel./fax (076) 562-775

Autoryzowany przedstawiciel
Światowego Lidera
Technik Grzewczych firmy
"BUDERUS"

oferuje sprzedaż oraz montaż:

- pieców c.o.

- grzejników

- zaworów

- miedzi

- instalacji c.o., c.w., z.w.

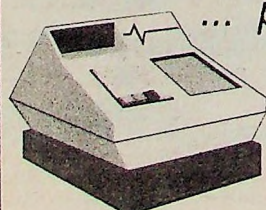
10606g

POLSKIE KASY FISKALNE

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

OPTIMUS-ic

... policzymy razem

65 %

ODLICZENIA OD CENY

CPU ZETO sp. z o.o.

Zakład Usług Technicznych
ul. Powstańców Wlkp. 20
58-500 Jelenia Góra
tel. 28-108, 28-182
fax: 269-16

Zakład Obliczeniowy
ul. Złotoryjska 97
59-220 Legnica
tel. 200-01, 219-19
fax: 249-14

Nazwa firmy i znak towarowy OPTIMUS ic jest zastrzeżony przez właściciela.

Informator

Telefony

LEGNICA - POGOTOWIA

- Ratunkowe - 999 • Policyjne - 997 • Straż Pożarna - 998 • Gazo- we - 992 • Energetyczne - 991 • Drogowo - 981 • Stacji ciepłej - 290-71 • Wodno-Kanalizacyjne - 994 • Weterynaryjne - 55-00-98, 54-77-22, 56-09-78

INFORMACJE

- PKP - 910 • PKS - 936 • WPK - 237-58 • Celna - 50-63-77 • Pasz- portowa - 955 • Usługowa - 222-43 • Centr. Ośr. Inf. Turystycznej - 512-280 • "Orbis" - 229-23, 237-05 • o numerach kierunkowych - 950 • Do- lnośląska Informacja Gospodarcza "Telvicom" - 294-12 • Związek Kynologiczny - 210-30

LUBIN

- Straż Miejska - 44-44-94 lub 986, • Informacja PKS - 44-31-18 • Pomoc drogowa, PKS, ul. Ścinaw- ska 49, tel. 44-33-13, 44-33-2 • Au- to-Hol, ul. Wiazowa 3, tel. 44-78-57 (czynne całą dobę) • Federacja Kon- sumentów, Lubin, bud. Urzędu Miejskiego, ul. Kilińskiego 10, pok. 108, tel. 44-46-61, w. 275, codzien- nie w godz. 7.30-15.30; Radio Tele- Taxi 959 lub 44-44-14

GŁOGÓW

- Pogotowie SM "Nadodrze" - 994 • Informacja PKS - 33-31-11 • Informacja WPK - 33-42-99 • Usługi pielęgniarstwa - 33-96-54 • Klub Abs- tyntenta "Skarbnik" - 33-81-98, • Po- moc drogowa - 33-84-29, Autoservis (6-22) 34-15-81, (22-6) 33-41-00, Ca- łodobowa - 33-32-01, 34-02-00, CB Radio 26-42

Szpitala

Całodobowe dyżury
pełnią szpitale:

- LEGNICA: ul. Iwaszkiewicza 5, tel. 55-20-41, oddziały: dziecię- cy, ginekologiczno-położniczy, okulistycki i laryngologiczny, kardiologiczny, neurologiczny, wewnętrzny; doraźna pomoc pe- diatryczna - od 19 do 7. Specjali- styczny Szpital Chirurgiczny przy ul. Murarskiej 5, tel. 221-01 - ostry dyżur chirurgiczny
- LUBIN: ul. Bema 5, tel. 44-35-97, chirurgia, położnictwo, pe- diatria; ul. M. Skłodowskiej-Curie 64 oddziały: okulistycki i laryngologiczny
- JAWOR: ul. Szpitalna 2, tel. 70-30-14; Szpital Dziecięcy, ul. Struga 30, tel. 70-30-21
- GŁOGÓW: ul. Kościuski 15, tel. 34-25-33
- ZŁOTORYJA: ul. Hoża 22, tel. 78-38-07
- CHOJNÓW: ul. Szpitalna 20, tel. 18-82-56

Apteki

LEGNICA

- 12.09 - ul. Radosna 48, tel. 54-72-51; 13.09 - ul. Szaniawskiego 5d, tel. 56-47-96; 14.09 - ul. Daszyń- skiego 33, tel. 54-40-54; 15.09 - ul. Najśw. Marii Panny 14, tel. 26-499; 16.09 - ul. Matejki 1, tel. 52-39-71; 17.09 - ul. Radosna 48, tel. 54-72-51; 18.09 - ul. Szaniawskiego 5d, tel. 56-47-96

LUBIN

- 12.09 - "Optima", ul. Mieszka I, tel. 44-22-05; 13.09 - "Pod Ró- żą", ul. Kilińskiego 25, tel. 42-18-66; 14.09 - "Vademecum", ul. Ko- pernika 4, tel. 44-27-04; 15.09 - "Cefarm", ul. Leszczyńska 1, tel. 42-77-42; 16.09 - "Centrum", ul. Wyszyńskiego 6, tel. 42-44-25; 17.09 - ul. Armii Krajowej 15, tel. 42-15-22; 18.09 - "Arnica", ul. Pta- sia 57, tel. 44-63-01

GŁOGÓW

- 12-15.09 - "Piastowska", ul. Rycerska 21a, tel. 34-71-62; 16-22.09 - "Na Mogadorze", ul. Mor- cinka (pawilon), tel. 33-31-63

POLKOWICE

- 12-15.09 - "Malachitowa", Moniuszki, tel. 45-17-11; 16-22.09 - "Awicena", ul. Browarna, tel. 47-46-17

Kina

- LEGNICA: "OGNIKO" - 12-19.09 - "Mission: Impossible" (USA); 20.09-3.10 - "Twister" (USA)

- "PIAST" - 12-19.09 - "Szkoła czarownic" (USA); 12-19.09 - "Tajemnica Syriusza" (USA)

- LUBIN: "MUZA" - 13-15.09 - "Mission: Impossible" (USA); 17-22.09 - "Spy Hard, czyli szklankę po łapkach" (USA); 17-22.09 - "Sztorm" (USA); 24-29.09 - "Egzekutor" (USA); 24-29.09 - "Zbyt wiele" (USA)

- GŁOGÓW: "JUBILAT" - 12-16.09 - "Goofy na wakacjach" (USA); 12-15.09 - "Twierdza" (USA); 16-22.09 - "Krytyczna decyzja" (USA); 16-22.09 - "Lęk pierwotny" (USA); 21-29.09 - "Więźniowie nieba" (USA); 24-29.09 - "Maria z Nazaretu" (franc.); 28-30.09 - "Małpa w ho- telu" (USA)

- PRZEMKÓW: "GWARDIA" - 14-15.09 - "Za co?" (pol.); 21-22.09 - "Szkarałta litera" (USA); 28-29.09 - "Pociąg z for- są" (USA)

Imprezy

Sanatorium

Pod Klepsydrą...

na spektakl Brunona Schulza w reż. Jana Peszka zapraszamy 12 bm. o godz. 12 i 19 do sali widowiskowej CK "Muza" w Lubinie oraz 13 bm. o godz. 12 i 18 do CS-TD w Legnicy

Na Spotkanie Orkiestr Dętych Województwa Legnickiego...

zapraszamy 14 bm. o godz. 12 na legnicki rynek, wystąpią m.in. orkie-stry: PKP z Legnicy, ZG "Lubin", ZG "Rudna", ZG "Polkowice", OSP z Olszanicy i z gminy Chojnów. Wy- darzeniem muzycznym będzie kon- cert Reprezentacyjnej Orkiestry Dę- tej Policji z Wrocławia

Noc w Wenecji...

na operetkę w trzech aktach Johanna Straussa w wykonaniu artystów Te- atru Muzycznego w Gliwicach za- prasza 16 bm. o godz. 20 CK "Muza" w Lubinie (bilety - 18 zł)

Biwak w Myśliborzu...
w ramach akcji "Sprzątanie świata" organizuje 13, 14, 15 bm. MCK "Harczerz" w Legnicy

IX Spotkanie z Piosenką Turystyczną
odbędzie się 14 bm. o godz. 11 MCK "Harczerz" w Legnicy

Wakacyjne

wspomnienia...

zabawy plastyczne dla dzieci - 18 bm. o godz. 18 OKSiR w Polkowi- cach

krzyżówka

PH "G. J. M."

Skład Materiałów Budowlanych

59-220 Legnica, ul. Sudecka 1
(os. Piekary) tel. 55-04-03, 64-130

oferuje:

■ DRZWI KASETONOWE

firmy "CZAJKA", ława, z drewnianą ościeżnicą i bez ościeżnicy PEŁNE, POKOJOWE I ŁAZIENKOWE we wszystkich wymiarach

■ KASETONY STYROPIANOWE Z ZAKŁADKAMI

■ PAPY

TERMOZGRZEWALNE
w cenie już od 9 zł/m kw.

■ ETERNIT po 7,10 zł/sztukę

SZYBKA I SPRAWNA OBSŁUGA
SPRAWDŹ, ZADZWOŃzapraszamy 7.30-17.30,
w soboty 8-14

P.W. "KOMPAN"

tel. 234-63, Legnica, pl. Wolności 4

oferuje:

montaż

- autoalarmów samochodowych
- radiodbiorników
- telefonów komórkowych
- immobilisery
- znakowanie pojazdów
- oleje OAKER STATE
- haki holownicze

RATY

FIRMA "BOLID"

w Lubinie, ul. Małomska 47
tel. (076) 46-08-85

Polecamy własnej produkcji:

- SIATKI OGRODZENIOWE powlekane PCV i OC
- SIATKI PODTYNKOWE

oraz

- DRUTY: ocynkowane, stalowe, wiązkowe, kołczaste, spawalnicze, miedziane

■ GWOŹDZIE

■ INSTALACJE

ciepłej i zimnej wody, c.o., z PCV łączone klejem

- IZOMUR - preparat do odgrzybiania i osuszania budynków

FIRMOM HANDLOWYM
UDZIELAMY RABATU!

4/L/96

NIE W POZNANIU LEŻY SZCZĘŚCIE, LECZ W DAŻENIU DO NIEGO - tak brzmi rozwiązanie krzyżówki nr 34. Tym razem los uśmiechnął się do JACKA PISIEWICZA z Legnicy, ul. Hutników. Nagrodę, ZEGAREK NA RĘKĘ, można odebrać w redakcji już od wtorku w godzinach 9-15. Na rozwiązanie krzyżówki nr 37 czekamy do 17 września br. Hasła prosimy nadsyłać na kartach pocztowych z naklejonym kuponem pod adresem: Redakcja "Konkretów", pl. Katedralny 2, skr. poczt. 145, 59-220 Legnica. Każdy, kto poda prawidłowe rozwiązanie, może wygrać atrakcyjną nagrodę.

opr. Wiktor Czeszejko

A zatem do dzieła!

ZWYCZAJ PALENIA WÓD W INDIACH	ROŚLINA JEDENNA ANTONIM EREMITÓW	SKAŁA FIZYK AMERYK. 1904-67	ALDO, POLITUK WŁOSKI GALILEJSKA	DROBNA RÓŻNICA MAŁY KŁAWESYN	JÓZEF DZIAŁĄCZ DEMOKRAT. 1815-87	ODDZIAŁ UBEZPIECZ. WOJSKO
				8		
BAKTERIE W ŁAN- CUSZKACH		9				
ZAKONNIK Z XII-XIV w.			20			
SYSTEM FILMU PANORAM.	NIEŻYT NOSA	5		KOŚĆ		13
				ROLKA, SZPUŁA	1	
ABBA, POLITYK IZRAEL			OŚRODEK TURYST. NAD SOLINĄ			
			CIENKA, WĄSKA DESKA			
OPOWIADANKO	ŁUP ARCHEO- LOGA		ROŚLINA DLA PRZEM. WŁÓKNIEN- NICZEGO	ODPOCZY- WAMY NA JEJ ŁONIE		UWIELBIANY PRZESŁUJMY
CZEKANIE NA COS LUB KOGOS						
			16			
TOMASZ, HISTORYK LITERA- TURY, EDYTOR 1872-1937	4		MAGAZYN			SEDZIA MUZEU- MAŃSKI
	ZONA LATINUSA			BIEG SPRAWY		
CZEŚĆ PRZEŁYKU U PIĄKÓW	OLCHA			WODOSPAD		
PODGLA- DĄCZ			POZYWKA DROBNO- USTROJÓW	U NOGI LUDOWE POWITANIE WIOSNY		
			17	POLECENIE	6	
PISARZ ZYDOWSKI 1880-1957		3	HENRYK, KOMP- ZYTOR 1902-77			15
PRZED- GÓRZE HIMA- LAJÓW						
			18		SREBRNY SALOMEI	CIERNIK LUB OPRAWCA
TOPOREK KUCHENNY	12			KURTKA DZIOKEJA		10
PRZEWISKO DLA SĘDZIEGO	TAKI, JAK PAN		7		KOC	19
				ZARZĄ- DZANY PRZESŁUJMY		14

Hasło

KUPON 37

1	2	3	4	5	Nadawca .....
6	7	8	9	10	.....
11	12	13	14	15	Adres .....
16	17	18	19	20	.....

HURTOWNIA
MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH
67-200 GŁOGÓW
ul. WIERZBOWA 3

OFERUJEMY
po atrakcyjnych cenach

- papę termozgrzewalną firmy SOPREMA;
- wełnę mineralną ROCKWOOL
- okna dachowe FAKRO i VELUX;
- kuchnie gazowe "POLMETAL"
- armaturę sanitarno-instalacyjną;
- płytki OPCOZNO, kleje i systemy dociepleń ATLAS;
- płyty kartonowo-gipsowe NIDA GIPS i KNAUF;

ZAPRASZAMY
DO WSPÓŁPRACY

Przy większych ilościach
zakupionych materiałów
zapewniamy
WŁASNY TRANSPORT.

Podajemy się
kompleksowego zabezpieczenia
odbiorcy w materiały budowlane.

Przy ciągłej współpracy
i określonych obrotach
stosujemy UPUSTY CENOWE.

KIEROWNIK tel./fax (076) 34-06-72
HURTOWNIA tel. (076) 33-38-15

CZYNNE CODZIENNIE 7⁰⁰-17⁰⁰
SOBOTA 7⁰⁰-13⁰⁰

PPU KONKRET

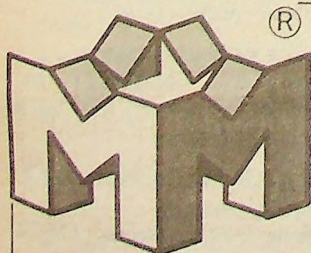
Produkcja mebli
na zamówienie
oraz sprzedaż
w cenie producenta

Oferujemy meble:
(SPRZEDAŻ RATALNA)

- kuchenne • biurowe
- sklepowe • dziecięce

59-220 Legnica, ul. Władysława
Grabskiego (w obiekcie Zespołu Szkół
Budowlanych) tel./fax zakładu 52-54-58,
tel. domowy 56-08-32, 52-29-44 - po
godz. 16

126P

"MM" WROCLAW,
ul. Zelwerowicza 16/18
tel./fax (071) 55 66 47
lub 090 340 848

Filia GŁOGÓW
ul. Merkurego 6, pok. nr 6
Hotel Lipsk II
tel./fax (076) 34 53 10 wew. 34

ROLETY ALULUX. »SKS«

ZEWNĘTRZNE-ALUMINIOWE I Z PCV DLA STAREGO I NOWEGO BUDOWNICTWA

BRAMY GARAŻOWE ROLOWANE

ŻALUZJE PIONOWE, POZIOME I PLISOWANE

MARKIZY BALKONOWE I TARAŚOWE

OKNA, DRZWI, WITRYNY, FASADY z PCV

PRODUKCJA, SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS

RATY
LEASING

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEJ HURTOWNI CHEMII GOSPODARCZEJ LEGNICA, ul. Jaworzyńska 114, tel. 20-029

A W NIEJ:

- * **proszki do prania i czyszczenia**
- * **plyny do mycia naczyń**
- * **mydła toaletowe**
- * **plyny do płukania i kąpieli**
- * **szampony, odżywki i lakiery do włosów**
- * **kosmetyki**
- * **kremy pielęgnacyjne**
- * **środki higieny osobistej**
- * **pasty i szczoteczki do zębów**
- * **i wiele innych artykułów**

Sprzedaż dla odbiorców indywidualnych i hurtowników

czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8 - 16, w soboty 8 - 14

Wszystko, czego potrzebujesz renomowanych producentów:

Benckiser, Procter & Gamble, Cussons, Lever, Henkel, Pollena-Lechia...

mercus® - dla Ciebie!

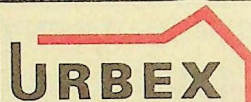
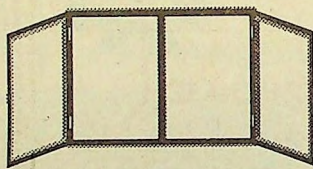
produkuje i montuje:

okna z PCV
w niemieckim
systemie
okucia obwiedniowe
niemieckiej
firmy **KBE**

szyby zespolone FLOAT
okna, drzwi, witryny

PRODUCENT OKIEN Z PCV

59-220 LEGNICA, ul. Kręta 17
tel./fax (076) 54-50-48

**BUDUJESZ?
REMONTUJESZ?**

Legnica, ul. Jaworzyńska 80
tel. bezpośr. 285-72, centrala 232-86, 248-41
Lublin, ul. Wrocławska 7 tel. 44-23-63

jako producent poleca:

**OKNA I DRZWI
z PCV**

**Kupuj bezpośrednio
u producenta**

w wymiarach typowych i na zamówienie

RATY! RATY! RATY! RATY! RATY! RATY! RATY!

PPHU BASPAA s.c. POM Głogów
ul. Mechaniczna 5
tel. (076) 34-22-89, 35-33-37

AUTORYZOWANY DEALER POLECA:

URSUS

Wielka promocja do 31.08.1996 r.

- pełny zbiornik paliwa
- 2 proc. upustu
- bez kosztów transportu

BIALORUŚ - MTZ

NOWOŚĆ!
NOWY POLSKI CIĄGNIK
FARM-MOT 250D!
ODPOWIEDNIK
URSUSA C 330

**CENA
PROMOCYJNA
TYLKO
14.900 ZŁ**

ZETOR

LAMBORGHINI

CENY FABRYCZNE!

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY - CZĘŚCI ZAMIENNE
MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE
WSZYSTKICH POLSKICH PRODUCENTÓW
ZAPRASZAMY!

**DOLNOŚLĄSKI ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO**

OKZ Lubin, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14
tel. 44-39-40

**ZAPRASZA
DO UCZESTNICTWA
W KURSACH:**

- obsługi komputera IBM PC
- sekretarek-asystentek
- maszynopisania
- pedagogiczny dla instruktorów
praktycznej nauki zawodu
- hadlowiec-kupiec
- księgowości komputerowej
- przewóz materiałów
niebezpiecznych
- spawanie gazowe, elektryczne
i CO₂
- palacz c.o. na paliwa stałe,
ciepłe i gazowe
- dozór i eksploatacja instalacji ga-
zowych i współpracujących
- kucharz-garmażer
- kroju i szycia
- bhp i p. poż.
- prowadzenie ksiąg
podatkowych
- wychowawców kolonii
i obozów
- instruktorów i wykładowców
nauki jazdy
- kierowców wózków jezdniowych
- pilotów wycieczek zagranicznych
- "Nowy Kodeks Pracy"
- seminarium
- samochodowe kategorii "A" i "B"
- napełnianie zbiorników przenoś-
nych i pojazdów samocho-
dowych zasilanych gazem
- nabywanie i stosowanie środ-
ków ochrony roślin

PW REMKON

**OKNA, DRZWI
OKNA DACHOWE**

oferujemy również:

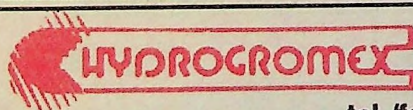
**MATERIAŁY BUDOWLANE,
ELEKTRYCZNE, SANITARNE**

LUBIN tel. 44-15-27, 42-61-97
ul. Wrocławska 7 tel./fax 44-10-27
w godz. 7 - 18, soboty 7 - 14

DEALER
Zakładów Stolarstwa Budowlanego
WOŁOMIN SA

RATY

LUBIN

ul. Mieszka I 20

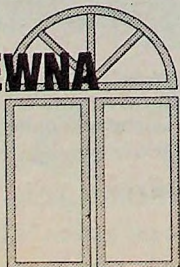
tel./fax (076) 44-40-89

Zapraszamy do naszego sklepu
od poniedziałku do piątku w godz. 8-16
**Jesteśmy bezpośrednim dealerem
firmy BOSCH-FESTO JUNKERS**

PBIH MEXBUD

**OKNA PCV, AL I DREWNA
sosna i mahoń
ROLETY, WITRYNY
ODZIEŻ ROBOCZA**

LEGNICA
ul. GWIEZDZINA 8 tel./fax **54 62 34**

BUD-TECH**PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO-USŁUGOWE
BUD-TECH****MATERIAŁY BUDOWLANE**59-225 CHOJNÓW
ul. Lubińska 1
tel./fax (076) 186-93059-220 LEGNICA
pl. Komuny Paryskiej 2
tel./fax (076) 229-1359-220 LEGNICA
ul. Orzeszkowej 10
SKLEP**oferuje:**

- ✓ okna i drzwi "STOLBUD-GORZÓW" w cenach producenta!
- ✓ okna i drzwi plastikowe "STOLBUD-WARSZAWA" w cenach producenta!
- ✓ rury czarne i ocynkowane atrakcyjne ceny
- ✓ cegłę klinkierową i licową firmy BORAL-POLSKA w cenie producenta!
- ✓ glazurę i płytki podłogowe "gress" krajowe i z importu bogaty wybór
- ✓ drzwi klepkowe, kasetonowe i tłoczone
- ✓ płyty kartonowo-gipsowe w różnych rodzajach
- ✓ sufity podwieszane
- ✓ pokrycia dachowe, gonty, dachówka, blachy

ponadto:

- szeroki asortyment materiałów budowlanych i instalacyjnych
- bogaty wybór urządzeń sanitarnych i do wykańczania mieszkań

możliwe:

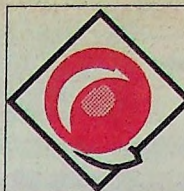
- negocjacje cen przy dużych zakupach
- upusty
- kompletowanie dostaw wg życzenia zamawiającego
- własny transport
- zakup na raty bez zyrantów do 10 tys. PLN

Zapraszamy do naszych placówek**RATY****Przedsiębiorstwo
Handlowo-Produkcyjno-
-Usługowe**59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 243
tel. 297-05 lub 54-60-55
(naprzeciwko Centrostalu)*oferuje w sprzedaży
hurtowej i detalicznej:*

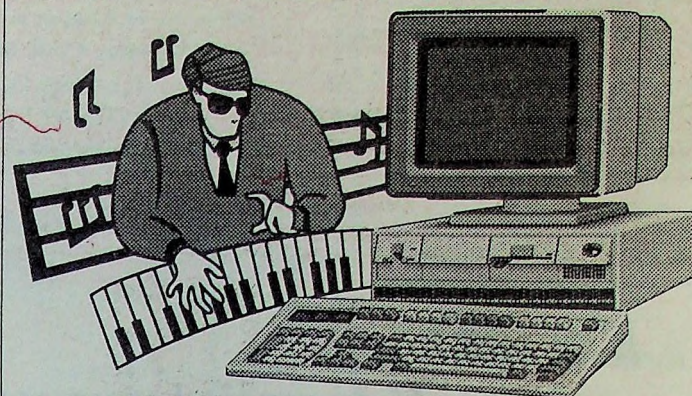
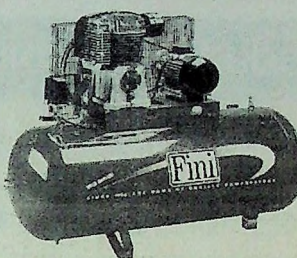
- instalacje miedziane (rury, kształtki)
- grzejniki c.o.
- kotły gazowe - Saunier Duval, Świebodzkie, STRĄ-GAZ, węglowe, elektryczne
- zawory
- detektory gazu (z zaworem odcinającym)
- montaż instalacji c.o. w miedzi

Prowadzimy
sprzedaż ratną.

20P

PPHU "CEZAR" S.C. Legnica, Witkiewicza 4a
tel. 550700, fax 553596

zapraszamy 8 - 18, w soboty 8 - 14

**komputery 486 i PENTIUM
MULTIMEDIA**59-220 LEGNICA, ul. Kołodziejska 38
tel. 540-773, 540 774
fax 545-234**CENTRUM PNEUMATYKI S.C.**

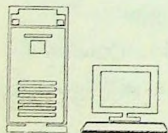
- KOMPRESORY TŁOKOWE I ŚRUBOWE
- NARZĘDZIA PNEUMATYCZNE
- ARMATURA PNEUMATYCZNA
- BUDOWA LINII PNEUMATYCZNYCH
- ZESPOŁY PRZYGOTOWANIA POWIETRZA

**ROCZNA GWARANCJA
SERWIS, DORADZTWO**

Przedsiębiorstwo Handlowe

"LiA" s.c. Lubin, ul. Armii Krajowej 25
tel./fax (076) 42-62-29Autoryzowany dystrybutor
firmy ESCOM**oferujemy: - KOMPUTERY ESCOM**

(konfiguracje: 586, P-75 do P-166)

**- multimedialne komputery
Commodore PC (P100 i P133)**

- multimedia, drukarki
- akcesoria komputerowe
- literatura informatyczna
- papier komp., ksero, fax

ZAPRASZAMY CODZIENNIE
OD 10.00 DO 18.00
W SOBOTY OD 10.00 DO 14.00**WOJEWODA LEGNICKI**

przy udziale

**NACZELNEJ ORGANIZACJI
TECHNICZNEJ**

organizuje

**KURS DLA KANDYDATÓW DO RAD
NADZORCZYCH I ZARZĄDÓW SPÓŁEK**

Kurs realizowany będzie od 27 września br. w Domu Techniki NOT w Legnicy przy ul. Złotoryjskiej 87. Kurs obejmie 120 godzin zajęć i kończy się egzaminem wewnętrznym oraz państwowym przed KOMISJĄ NADZORU WŁAŚCIWELSKIEGO MINISTERSTWA PRZEKSZTAŁCEN WŁASNOŚCIOWYCH. Zakres merytoryczny kursu dostosowany do aktualnych potrzeb firm oraz wymogów Ministerstwa Przekształceń Własnościowych.

Zgłoszenia uczestników oraz szczegółowe informacje dotyczące kursu w Ośrodku Doskonalenia Kadr NOT w Legnicy, ul. Złotoryjska 87, tel. 287-10, 52-30-17

428k

HAUCKFirma HAUCK w Lubinie
ul. Sikorskiego 48, tel. 42-62-63

♦ narzędzia ♦ elektronarzędzia ♦ maszyny dla przemysłu, budownictwa, służb miejskich, warsztatów rzemieślniczych i majsterkowiczów

Gwarantujemy kompleksowe zaopatrzenie, doradztwo techniczne, serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.

Atrakcyjne ceny, szybka realizacja specjalistycznych zamówień

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 8-17, soboty 8-13

119/L/96

KUPUJĄC W "UNITEX-ie" WYPOCZYWASZ PRZESZ CAŁY ROK!**UNITEX ARTYKUŁY PRZEMYSŁOWE**

Lubin, ul. J. Kilińskiego 19, tel. (076) 44-31-19

**Przy zakupie już od 990 zł otrzymacie państwo
CZEK HOTELOWY**

ważny przez cały rok od daty zakupu towaru!
Długość pobytu zależy od wartości kupionych towarów.
Zapewniamy miły urlop w dowolnym terminie.

Zapraszamy do sklepu RTV przy ul. J. Kilińskiego 19

oraz
do sklepu AGD przy ul. J. Kilińskiego 25b, tel. 44-37-36

SKLEPY OFERUJĄ SZEROKI ASORTYMENT TOWARÓW!

Udzielamy rat z poręczycielami lub bez.

Zapraszamy od 10 do 18, w soboty od 10 do 14

40/96g

KUPUJĄC W "UNITEX-ie" WYPOCZYWASZ PRZESZ CAŁY ROK!**METAROL**

Sp. z o.o.

Zakład Pracy Chronionej

59-300 Lubin

ul. Stary Lubin 16c

tel. (076) 44-15-01, fax (076) 44-44-80

oferuje:

- profesjonalną obróbkę metali
- konstrukcje stalowe
- regenerację części ciężkich maszyn
- nowoczesną technologię antykorozyjną
- produkcję osłon kabin operatora do wózków widłowych
- wysoką jakość wyrobów

Współpraca z ZAKŁADEM PRACY CHRONIONEJ pozwala na odliczenia od wpłat na PRFON (Dz. U. Nr 46, poz. 201 z 9.05.1991 r. z późniejszymi zmianami oraz Dz. U. Nr 88, poz. 401 z 30.09.1991 r.)

41/g/96

**MIEDZIOWE
CENTRUM KSZTAŁCENIA KADR**

spółka z o.o.

posiada jeszcze wolne miejsca do szkół policealnych:

STUDIUM BIZNESU (tryb dzienny i zaoczny)

- o specjalnościach:
- rachunkowość zarządcza
- finanse, bankowość, skarbowość

**STUDIUM INFORMATYCZNEGO
(tryb dzienny)****STUDIUM SEKRETAREK-ASYSTENTEK
(tryb zaoczny)**

Studium Biznesu i Studium Informatyczne posiadają uprawnienia szkół publicznych. Rekrutacja odbywa się bez egzaminów wstępnych. Szkoła pomaga w uzyskaniu zatrudnienia.

INFORMACJE I ZAPISY:

59-301 Lubin ul. M. Skłodowskiej-Curie 84
tel. 443-466, fax 461-818

100
wzorów

JEDYNY PRZEDSTAWICIEL FABRYKI MEBLI GIĘTYCH W RADOMSKU NA DOLNY ŚLĄSK

KRZESŁA - STOŁY

FOTELE BIUROWE, WYPOSAŻENIE WNĘTRZ

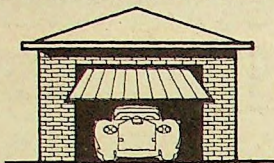
Jelenia Góra, ul. Piłsudskiego 47, tel./fax 252-97 Legnica, ul. Jaworzyńska 7, tel./fax 275-48 /ceny hurtowe/

SKLEP MEBLOWY "PIONIER" *meble dla Ciebie - oferta mebli domowych, również w cenach hurtowych*

LUBIN UL. K.K.S. WYSZYŃSKIEGO 8 tel./fax 44-59-30

LEGNICA, ul. Piastowska 20a
tel. 273-27, 525-675, tel./fax 223-70

BRAMY GARAŻOWE FIRMY HÖRMANN
• sprzedaż • montaż • automatyka

**KAMIENIARSTWO
NAGROBKÓW GRANITOWYCH**

- od 1.300 zł
- sprzedaż na raty

GRANMUR BARTOSZÓW 61
EDWARD MURASZKO tel. 55-22-33

PHPIU GRZEGORZ CHAJEC BIURO TECHNIK GRZEWczyCH

Legnica, ul. Nowodworska 49, tel./fax (076) 50-63-09
przedstawiciel handlowy JUNKERS-BOSCH

prowadzi:

- kompleksową obsługę w zakresie doradztwa, doboru urządzeń i sprzedaży nowoczesnych systemów grzewczych, m.in.:
  - ✓ kotłów grzewczych jedno- i dwufunkcyjnych, gazowych, olejowych, na gaz płynny, m.in.: Junkers, Vaillant, Mora, elektrycznych: Kospel
  - ✓ grzejników konwekcyjnych, wodnych m.in.: Korado-Radik, De Longhi, Convector, łazienkowych oraz elektrycznych: Siemens, Dimplex
  - ✓ przepływowych podgrzewaczy wody: gazowych, m.in.: Junkers, Vaillant, elektrycznych: Siemens, Kospel, Bawar
  - ✓ zaworów i głowic termostatycznych Danfoss
  - ✓ rur i kształtek miedzianych, otulin termoizolacyjnych
  - ✓ kwasoodpornych wkładów kominowych MKS, Flekswent
  - ✓ ponadto: nowoczesnych kotłów węglowych, pomp, armatury grzewczej i sanitarnej, automatyki ciepłowniczej
- dobór i sprzedaż klimatyzatorów do mieszkań, placówek handlowych, usługowych, biur i instytucji
- sprzedaż ratelną bez zyrantów
- pośrednictwo w wyborze specjalistycznych firm instalacyjnych

ZAPRASZAMY:

Doradztwo, raty, kredyty: w dni robocze w godz. 8-16, w soboty robocze w godz. 8-14.
Sprzedaż: w dni robocze w godz. 8-18, w soboty w godz. 8-14.

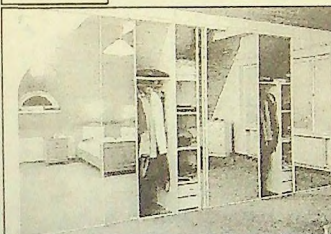
84/P

KOMANDOR
ZAKŁAD PRZEBROBU
Z DRZWIAMI PRZESUWANYMI

Sam możesz zaprojektować wnętrze swojej szafy!
KOMANDOR
proponuje:

- szafy różnej wielkości
- dowolną ilość i wielkość półek
- dowolny układ drążków na krótkie i długie rzeczy

**RATY BEZ
ZYRANTÓW**

KOMANDOR
AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL
LEGNICA LUBIN
Megasam D.H. "PRYMUS"
ul. Najświę. Marii Panny 9 ul. Armii Krajowej 9a
59-220 Legnica 59-300 Lubin
tel. (076) 290-81 wew. 13, 290-82 wew. 13

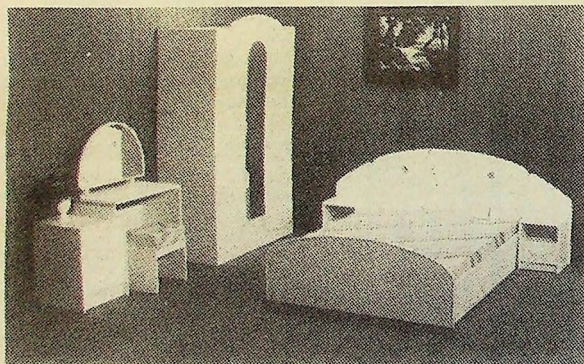

**Producent mebli
do aptek, pensjonatów, hoteli
o r a z mebli domowych
(sypialnie, meblościanki)**

do końca
września
5%
rabatu
przy
zakupie

**DOSKONAŁA JAKOŚĆ, ESTETYKA,
FUNKCJONALNOŚĆ**

Prowadzimy również
sprzedaż indywidualną w cenach hurtowych.

59-400 JAWOR, ul. Kościuszki 13
tel./fax (076) 70-27-63, tel. (076) 70-27-90

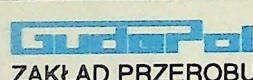
- okna
- drzwi
- witryny
- ścianki działowe

RATY

- boazeria PCV
- sufity podwieszane
- elewacje PCV

ATESTY ITB | PZH
P.W. ADAQ, Legnica, pl. Wolności 4, tel. 294-63

153/L/99

ZAKŁAD PRZEBROBU

DREWNA
TARTAK, SUSZARNIA, STOLARNIA

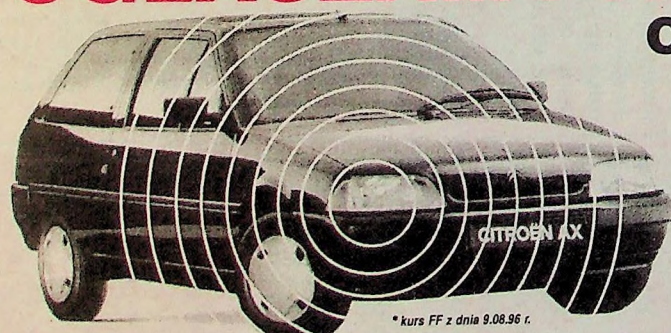
kupuj u producenta!
udzielamy
rabatów!

DESKI BELKI ŁATY KRAWĘDZIAKI

deski podłogowe sosna 32,00 zł/m kw.

LEGNICA, ul. Kołodziejska 38
tel. 54 07 74 fax 54 52 34

OGŁASZAMY ALARM!

Citröen AX
+ autoalarm
g r a t i s

Jeżeli w dniach
od 1 do 30.09
kupisz Citroëna AX,
otrzymasz gratis
autoalarm + pilot.

Cena już od
27.670 PLN*

* kurs FF z dnia 9.08.96 r.

Od 1 do 30.09

Autoryzowany Dystrybutor "Improw"

59-220 Legnica, ul. Ogrodowa 1 (al. Rzeczpospolitej)
tel. (076) 542-286, 542-287, fax (076) 542-289

**RATY
LEASING**

SALON

KOMPUTEROWY

Komputery IBM, Gulpin, KiS
Sieci komputerowe, Części
Drukarki, Papier składanka
Programy biurowe
Programy dla księgowości, etc.

K&S Systemy Komputerowe
ul. W.Niedźwiedzicy 17 LEGNICA
tel./fax (076) 54-23-11

Gwiazdy mówią

WARTO WIERZYĆ

- BARAN (21.03-20.04)** Wszystkie znaki na niebie i ziemi wskazują, że tym razem trafles w dziesiątkę. Wprawdzie przedsięwzięcie jest może kosztowne, ale ze wszelkich miar godne pochwały. W miłości serce mocniej zabije pod koniec tygodnia.
- BYK (21.04-20.05)** Zapędziłeś się w kózki i nie wiesz co dalej. Przyznaj się do winy jeszcze nikomu nie zaszkodziło, ale w tak delikatnej materii, jak miłość, postępuj ostrożnie, bo nie tylko Ty możesz się sparzyć.
- BLIŹNIĘTA (21.05-21.06)** Pamiętaj, czas leczy rany. Przystań więc wreszcie myśleć o kimś, kto tak naprawdę nie jest tego wart. Rozejrzyj się wokół siebie, ktoś naprawdę miły na pewno by się znalazł. A Ty nie, zimny jak głaz. Czy warto tracić czas dla jakiegoś Byka?
- RAK (22.06-22.07)** Ostatnio masz coraz więcej pomysłów, a coraz mniej czasu na ich realizację. Przemyslenie spraw zawodowych i rodzinnych w domowym zaciszu pozwoli Ci rozwiązać kilka istotnych problemów. Niespodziewany przyływ gotówki pod koniec tygodnia.
- LEW (23.07-22.08)** Wprawdzie brak urlopu daje Ci się we znaki, jednak w sprawach zawodowych, a przede wszystkim przywanych nadchodzi wreszcie czas spokoju i stabilizacji. Najbliższy weekend zapowiada się bardzo romantycznie.
- PANNA (23.08-22.09)** Przez kilka najbliższych dni powinnaś wykorzystywać sprzyjające warunki i dążyć do wyznaczonego celu. Upór popłaci i na efekty nie będziesz musiała długo czekać. Uwważ na Koziorożca, bo później możesz żałować.
- WAGA (23.09-22.10)** Ciągłe tylko obiecujesz, a tak naprawdę niewiele robisz, by coś zmienić zarówno w sprawach osobistych, jak i zawodowych. Pomyśl o innych, a nie tylko o sobie. W tym tygodniu uważaj, by nie popaść w konflikt z przetożonymi.
- SKORPION (23.10-21.11)** Co nagle, to po diable. A Ty z wszystkim się spieszysz i innych poganiaasz. Przystopuj. Najlepiej do końca następnego tygodnia. W sprawach finansowych poradź się kogoś zaufanego. Uwważ na Byka.
- STRZELEC (22.11-21.12)** Ostatnio wiele spraw nagromadziło się wokół Ciebie. Nie martw się, wszystkie problemy rozwiąż się pomyślnie i to szybciej niż myślisz. Rady Barana weź sobie do serca.
- KOZIOROŻEC (22.12-19.01)** No cóż, jak się powiedziało "a", trzeba powiedzieć i "b". Na wycofanie się jest już za późno. Dlatego idź na calość i nie przejmuj się tym, co powiedzą inni. Z czasem okaże się, że to Ty miałeś rację.
- WODNIK (20.01-18.02)** Bujasz w chmurach i nie zauważasz istotnych zmian wokół siebie. Rozejrzyj się wokół siebie, bo możesz przegapić naprawdę istotny moment swego życia.
- RYBY (19.02-20.03)** Coraz częściej myślisz o zmianie pracy. W tym tygodniu przejrzyj ogłoszenia prasowe, być może będzie tam coś, co Cię szczególnie zainteresuje. Gwiazdy Ci sprzyjają. Nie zwlekaj z decyzją zbyt długo.

Fot. WINCENTY KOŁODZIEJSKI

MONIKA KWIATKOWSKA
- legniczanka

**Dziewczyna
firmowa**

Nie zdążyli

Właśnie przez nasze województwo przejeżdża kolejny wyścig kolarski Tour de Pologne, a kilka legnickich firm wciąż pamięta ubiegłoroczny. Kolarze tak szybko przejechali przez miasto, że nie zdążyli uregulować rachunków za noclegi i wyżywienie. Może w tym roku będą mieli czas na zatrzymanie się przy kasie.

(11)

Systematyczność

Na pewno jest to ważna cecha przy każdym leczeniu. Niestety, nie tylko pacjenci stosują się do tego wymagania. Okazuje się, że aparaty rentgenowskie w wojewódzkim szpitalu zachowują się identycznie. Psują się systematycznie co parę tygodni.

(11)

Sezon spotkań

Legnicka Unia Wolności rozpoczęła nowy sezon spotkań ze swoimi działaczami. Na pierwszy ogień poszedł lokalny poseł. Ciekawe jak zakończy się ten sezon dla działaczy partii.

(11)

Odwolane święto

Samorząd Kunie odwołał gminne dożynki. Decyzję uzasadniono niesprzyjającą aurą. Gdyby tak racjonalne pobudki kierowały wszystkimi działaniami, mielibyśmy więcej czasu na pracę i mniej świąt.

(11)

Obiecanki cacanki?

Taka lekko prawicowa Młodzieżowa Rada Miejska w Lubinie planuje, że zaprosi do swojego grodu Jerzego Urbana z "Nie" (nie mylić z Arkadiuszem Urbanem, szefem wojewódzkiej telewizji!). Przed rokiem to samo obiecali młodzi socjaliści z Legnicy i nic z tego nie wyszło.

(4)

Wesoły Chojnów

Baza chojnowskiego PKS-u jest malowana w barwy fioletowo-odblaskowe. Gdyby wzorem transportowców poszli gospodarze innych budynków, Chojnów byłby najwesełszym miastem na Dolnym Śląsku.

(4)

A nasi co?

Strażnicy miejscy we Wrocławiu uczą się języka migowego. Od legnickich takiego poświęcenia nie wymagamy. Wystarczy, że machając rękoma straszyć będą drobnych rzeźmieszków.

(99)

TV w gminie

Jedna z firm planuje uruchomienie w Kunicach studia dla lokalnej telewizji kablowej. Kto wie, czy oprócz RTL czy MTV widzowie nie będą mogli oglądać własnej Telewizji Kunice?

(4)

Tylko

Jak informuje MCK "Harcerz" w Legnicy, w tej placówce w nowym roku szkolnym będzie działać prawie sto trzydzieści sekcji i kół zainteresowań. Dlaczego tylko tyle?

(99)

Desperado

Po osiedlu Asnyka w Legnicy, tuż koło komendy policji, wyścigi z wiatrem urządza sobie młody motocyklista (LCM 0338), siejąc postrach wśród przechodniów. Niewątpliwie jest to dowód na to, że klub mistrzów motocrossowych z Głogowa powinien otworzyć filię nad Kaczawą.

(4)

To nie Krawczyk

Prezydent Lubina Mirosław Gojdz został wygwizdany przez publiczność przed koncertem Backstreet Boys. Widocznie fani się pomylili i pomyśleli, że na rozgrzewkę śpiewać będzie Krzysztof Krawczyk. Cóż, młodzież ma teraz kłopoty ze wzrokiem.

(29)

Na gorące głowy

Piłkarze chocianowskiej Stali po ostatnim meczu porzucili nie do końca zużyty specyfik zamrażający kontuzjowane części ciała. Pojemnik znalazł jakiś kibic. Nie był to niestety żaden z miejscowych polityków, który mógłby przy okazji ochłodzić sobie czoło, rozpalone przedwyborczą gorączką.

(29)

Będą kopać!

Interesująco zapowiada się mecz piłkarski pomiędzy miejskimi urzędnikami a działaczami Miedzi Legnica, który uświetni 25-lecie klubu. Biorąc pod uwagę liczne spięcia, do jakich doszło w ostatnich latach pomiędzy przedstawicielami wymienionych drużyn, mecz będzie emocjonujący.

(4)

Jesteśmy w czołówce!

Statystycy poinformowali, że urzędy skarbowe w Legnickiem przetrzepały największą ilość podatników, którzy coś komuś podarowali. Dla porównania: u nas skontrolowano już ponad trzydzieści tysięcy osób, a w takim Chelmie... trzydziestu kilku szczęśliwców.

(99)

Polityczna kronika towarzyska

- Pan wiceminister kultury, Marian Rosik, wygrał turniej strzelania z kuszy rozegrany w niedzielę na dziedzińcu chocianowskiego pałacu. Nagrodę - pieniądze na remont pałacu - otrzyma prawdopodobnie gmina Chocianów.**
- Cokół pomnika wdzięczności na legnickim placu Słowiańskim otrzymał w poniedziałek nowe szczelne opakowanie. Podobno w ten sposób miejska władza chce ukryć niespodziankę szykowaną dla opozycji: w dniu najbliższej sesji rady miejskiej na cokole stanie konny pomnik marszałka Piłsudskiego.**
- Pan wojewoda Ryszard Maraszek będzie miał wkrótce nowego partnera do rozmów o przyszłości lotniska w Krzywej. Podobno nie zna bliżej "MRS Grupa Inwestycyjna Warszawa" chce odkupić akcje "Krzywej" należące do "Dalu" i "Mostostalu-Dalu", czyli spółek zależnych od pana prezesa "Krzywej", Marka Pietkiewicza. "MRS" chce na początek zainwestować 2 mln USD, a to oznacza że specjalna strefa ekonomiczna już w Krzywej nie będzie potrzebna.**

Zgrzyty i mity

Kim jest Bizon?!

Co to za cholera - ci gazeciarze?! Robią - jak to się we Lwowie mówiło - z gówna batog. Otóż, gdzieś ktoś zawył: "Precz z prezydentem!" I zaraz wszyscy tzw. dziennikarze podnieśli we wszystkich gazetach wrzask: "Precz!" No i oczywiście prezydent miał płamę. Na swoim politycznym dziewictwie. Ale w ten sposób można "zrobić" każdego - nawet kumpla.

Moim kumplem jest najwybitniejszy polski fotoreporter, pan Icak Bizon, tzn. niby "Bizon", bo on, cholera wie, jaką właściwie ma godność. Mówi, że jest księciem gruzińskim. My zaś wiemy, że jego tatuś był cadykiem w Chełmie. A wszyscy, zorientowani w temacie, wiedzą, że najgłupszy Żydzi w Europie mieszkali właśnie - w Chełmie oczywiście.

No i to jest przykład na naszą, gazeciarzy, możliwość manipulacji. Bo, podobno, ten Bizon wcale nie jest Ickiem, lecz Grzegorzem. Nie jest podobno Izraelitą, czego jednak nie mogliśmy naocznie stwierdzić z powodu jego, niejaki, ułomności fizycznych (cielesnych). Poza tym, jak nam doniósł ksiądz pleban, bierze kościelny ślub KATOLICKI, a zatem jest prawym Polakiem, obywatelem i ultrapatriotą.

Cześć Mu tedy i chwała!

(1)

PS Ponieważ jednak nie jestem żadnym antysemitą i antybizonistą pozdrawiam wszystkich Żydów (żydów) w województwie w osobie mojego starego kumpla - Samuela Haliczera - żyda.